

NOT FOR ISSUE

ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY LIBRARY

ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

NINETH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
ASSEMBLED AFTER THE EIGHTH GENERAL ELECTIONS
UNDER SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL - I

NO. 6

The 28th March, 1989

Price Rs. 18.20

REFERENCE
NOT FOR ISSUE

DO NOT USE INSIDE LIBRARY

ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

NINETH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
ASSEMBLED AFTER THE EIGHTH GENERAL ELECTIONS
UNDER SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL - I

NO. 6

The 28-th March, 1989

Price Rs. 18.20

BUDGET SESSION

Volume I No. 6

Dated, the 28th March, 1989

C O N T E N T S

	Page
1. Questions and Answers	1
2. Miscellaneous	42
3. Announcement from the Chair	42
4. Calling attention	44
5. Matter under Rule 301	46
6. Debates on Governor's Address	51
7. Adjournment	85
8. Annexure —A, B, C, D, E and F—	86-96

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, March 28, 1989

The House met at 9 A.M. in the Assembly Chamber, Dispur with Mr. Speaker in the Chair.

STARRED

Questions and Answers

(To which oral answers were given)

বিষয় : অসমত জুনিয়র কলেজ স্থাপনৰ আঁচনি।

শ্রীশুহিদুল ইছলামে স্বাধিছে :

* ৮১। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) অসমত নতুনকৈ জুনিয়ৰ কলেজ পতা সম্পর্কে চৰকাৰে কিবা আঁচনি লৈছে নেকি ?

(খ) যদি লৈছে, উজ্জ কলেজবিলাকৰ পৰিচালনা চৰকাৰভৰতাৰে কোন বিভাগে তত্ত্বাবধান কৰিব ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষা মন্ত্ৰীয়) উত্তৰ দিছে :

(ক) এতিয়ালৈকে লোৱা হোৱা নাই।

(খ) প্ৰশ্ন নুঠে।

শ্রীশুহিদুল ইছলাম : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে যিটো কৈছে তাত 'নোকোৱাই ভাল' আৰু 'নোপোৱাই ভাল',—এই শব্দ দুটা সংযোজন কৰিবনে ? অকল মোৰ সমষ্টিতে নহয়, প্রায়বিলাক সমষ্টিতে 'জুনিয়ৰ কলেজ'ৰ ক্ষেত্ৰত এইবিলাক হৈ আছে। যই নিজেও দুখন কলেজৰ প্ৰেচিডেণ্ট। সেই অভিজ্ঞতাৰ ফালৰ পৰাহে কৈছো যে, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই শব্দ দুটা যোগ দিলে ভাল হয়। 'হায়াৰ চেক্ষণেৰী'কে ভিত্তি কৰি গাৰেঁ-ভুঁজে শিক্ষা সংস্থাৰণৰ কুৰণে ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি এটা বিশেষ সমস্যার সম্মুখীন হৈছো। ‘হায়ার চেকেগুৱী ক্লুসমূহ’ চেকেগুৱী ডিবেল্টেট’-ৰ তলত। ইয়াৰ নিয়ন্ত্ৰণ ‘হায়ার চেকেগুৱী কাউন্সিল’-ৰ তলত। দুটা ‘টেজ’-ৰ দুটা অংশ সাঙুবি আছে কলেজৰ লগত। কলেজসমূহ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে বিশ্ববিদ্যালয়ে। একাডেমিক নিয়ন্ত্ৰণ আৰু প্ৰশাসনিক নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত কিছুনান খেলি-সেলি হৈ আছে। সেই কাৰণেই চৰকাৰে ইতিমধ্যে গাৰেঁ-ডুঞ্জে যিবিলাক থাক মহাবিদ্যালয় ‘ক্লাচ টু টেজ’-ৰ পাতিছে সেইবিলাক প্ৰত্যক্ষভাৱে হায়াৰ চেকেগুৱী কাউন্সিলৰ হাবা নিয়ন্ত্ৰিত হয় একাডেমিক ক্ষেত্ৰত। কিন্তু প্ৰশাসনীয় ক্ষেত্ৰত এতিয়াও ‘হায়াৰ চেকেগুৱী ডিবেল্টেট’-ৰ তলত আনিব পৰা নাই। তদুপৰি, অন্যান্য সা-স্বীকৃতিবিলাকো দিব পৰা নাই। সেই কাৰণেই ক্লাচ টু টেজৰ থাক মহাবিদ্যালয়সমূহ প্ৰশাসনীয় স্বৰলৈ আনিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। এনে অৱস্থাত কলেজসমূহৰ পৰা দুটা টেজ আঁতৰাই নিয়াটো সম্ভৱপৰ নহৰ। জুনিয়ৰ কলেজ-বিলাকৰ ক্ষেত্ৰতো কি কৰিব পৰা যায় এই বিষয়ে সংশ্লিষ্ট সকলোৰে লগত যোগাযোগ কৰি থকা হৈছে।

বিষয় : পানী যোগান আঁচনি।

শ্রীপদ্মানন্দ কৈবীয়ে স্বাধীনে :

* ৮২। মাননীয় অনন্ধাস্ত্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

বিশ্বনাথ সমষ্টিৰ তেজপুৰ মহকুমাৰ অন্তৰ্গত এটি বৃহৎ অংশ ১ নং আৰু ২ নং চতিয়া গাঁও পঞ্চায়তত ১৯৮৬ চনৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে কেইটা পানী যোগান আঁচনিৰ (পাইপ লাইন স্কীম) ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে ?

শ্রীশ্বেতামুল আলম চৌধুৱী, (অনন্ধাস্ত্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

বিশ্বনাথ সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত ১ নং আৰু ২ নং চতিয়া গাঁও পঞ্চায়ত এলেকাত ১৯৮৬ চনৰ পৰা বৰ্তমানলৈ কোনো নতুন পাইপ পানী যোগান আঁচনি অনুমোদিত হোৱা নাই।

শ্রীপদ্মানন্দ কৈবী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়ে স্বীকাৰ কৰিছে যে, বিশ্বনাথ সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত ১ নং আৰু ২ নং চতিয়া গাঁও পঞ্চায়ত এলেকাত ১৯৮৬ চনৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে কোনো নতুন পাইপ পানী যোগান আঁচনি অনুমোদিত হোৱা নাই। কিয় এলেকুৱা পানী যোগান আঁচনি লোৱা হোৱা নাই মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্রীশ্বেতামুল আলম চৌধুৱী (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সমষ্টিত ১২ টা পাইপ স্কীমৰ ভিতৰত ৭ টাৰ কাম চলি আছে বাকী ৫ টাৰ কাম পৰ্যায়ক্রমে কৰা হ'ব।

শ্রীগুরুনাথ কৈরী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে যি কেইটা অঁচনিব হিচাপ দিলে সেই কেইটা মোৰ সমষ্টিত নহয়, সেই কেইটা চতিয়া সমষ্টিবহে অস্তর্গত। ইয়াৰ আগব মাননীয় মন্ত্রী মহোদয় শ্রীবৰা ডাঙৰীয়াই আশুস দিয়া মতেই সমষ্টিব একলাৰ মানুহৰ মুখলৈ চাই তাত অনতি পলমেই খোৱা পানী যোগানব অঁচনি লব'নে ?

শ্রীশুহিদুল আলম চৌধুৰী (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, পুঁজি সাপেক্ষে কৰা হ'ব।

বিষয় : উদ্যোগিক কেন্দ্ৰ।

ধীভৰত চৰ্জ নৰহে স্বীকৃতি:

* ৮৩। মাননীয় উদ্যোগ বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) বাজ্যখনত দুটা উদ্যোগিক উৎপাদন কেন্দ্ৰ খুলিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অনুমোদন দিয়া কথাটো সঁচানে ?

(খ) যদি সঁচা উক্ত কেন্দ্ৰ দুটা খুলিবলৈ চৰকাৰে স্থান বাছনি কৰিছেনে ?

(গ) যদি কৰিছে উক্ত স্থান দুটাৰ নামটো জনাবনে ?

শ্রীগুণীন হাজৰিকা (উদ্যোগ বিভাগৰ মন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) সঁচা।

(খ) স্থান-বাছনিৰ কাৰণ চলি আছে।

(গ) বাছনি সম্পূৰ্ণ হ'লে অসম চৰকাৰে ৪ খন ঠাইব নাম প্ৰস্তাৱ কৰিব আৰু তেওঁয়াহে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে চূড়ান্ত সিদ্ধান্ত ল'ব।

ধীভৰত চৰ্জ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, লক্ষ্মীমপুৰ জিলাখন উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত 'জিৰ' বুলি স্বীকৃত হৈ আছে। সেই ফালৰ পৰা চাই তাত এটা উদ্যোগ উৎপাদন কেন্দ্ৰ খোলাৰ ব্যৱস্থা মন্ত্রী মহোদয়ে কৰিবনে ?

শ্রীগুণীন হাজৰিকা (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়ে পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰি ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব।

ধীভৰত চৰ্জ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, লক্ষ্মীমপুৰ জিলাতেই আটাইতকৈ চৰকাৰী মাটি বেছি আছে। গতিকে জিলাখনৰ উদ্যোগবিহীন অৱস্থা আৰু মাটিব আধি ক্ষয়লৈ চাই তাত এনে উদ্যোগ আদি খোলাৰ কথাটো বিশেষভাৱে বিবেচনা কৰিবনে ?

শ্রীগুণীন হাজৰিকা (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰস্তাৱ আছিলৈ এই বিষয়ে বিবেচনা কৰিব পৰা যাৰ।

শ্রীঅংকণ বাড়া : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, গোবালপারা জিলার পরিও উদ্যোগাব কাবণে মাটিৰ প্রস্তাৱ কৰা আছে। সেই বিষয়ে কিবা ব্যৱস্থা কৰা হৈছে নেকি?

শ্রীগুণীন হাজৰিকা (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়ে পৰীক্ষা-নিবীক্ষা কৰি থকা হৈছে।

ডাঃ অর্দেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ কেন্দ্ৰশৱল ছিচাপে হোজাই আৰু লামডিঙত কিবা উদ্যোগ কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্রীগুণীন হাজৰিকা (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যজনে কৈছে যে, কিবা উদ্যোগ কেন্দ্ৰ স্থাপনৰ কথা কৈছে, এইটোনো কি?

শ্রীগোলোক বাজৰংশী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ক'ত ক'ত উদ্যোগ কৰিব পাৰি এই বিষয়ে অসম চৰকাৰে কিবা 'ইন্ফ্রাট্ৰাকচাৰ'ৰ চাৰ্টে কৰিছে নেকি?

শ্রীগুণীন হাজৰিকা (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সংশ্লিষ্ট বিভাগে এই বিষয়ে তথ্যপাতি আদি যোগাৰ কৰি আছে।

শ্রীকুমাৰ দীপক দাস : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই ক্ষেত্ৰত উদ্যোগিক উৎপাদন কেন্দ্ৰৰ মি মাটি সেই মাটিখনিৰ কাষেদি নেশ্যানেল হাইবে আৰু ব্ৰডগজ বেল লাইন যোৰাৰ কাবণে বৰপেটা জিলাৰ পৰা তেনে উদ্যোগিক কেন্দ্ৰৰ বাবে প্ৰস্তাৱ দিছে আৰু মাটিবো ব্যৱস্থা কৰিছে। ইতিবধ্যে বৰপেটাৰ পৰা স্থানীয় বাইজ আৰু ছাত্ৰ সম্বাৰ পৰা অহা দাবীৰ সমৰ্ভত বৰপেটাতো জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্রীগুণীন হাজৰিকা (মন্ত্রী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, বৰপেটা জিলাৰ পৰা প্ৰস্তাৱ আহি পোৱা নাই। প্ৰস্তাৱ আহিলে এইটো বিবেচনা কৰিব পৰা হ'ব।

শ্রীভীবেন নাঞ্জি : আমাৰ নলবাৰীয়ে কি পাপ কৰিলে অধ্যক্ষ মহোদয়, যদি সকলো-ৰোৰ জিলাতে হ'ব পাৰে তেনেহ'লে আমাৰ নলবাৰী জিলাতো উদ্যোগিক কেন্দ্ৰ হ'ব লাগে। তাৰ কাৰণে চাৰ্টে আদি কৰিব নেকি?

শ্রীগুণীন হাজৰিকা (মন্ত্রী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ সকলোবিলাক জিলাৰ উপায়ুক্তৰ পৰা আৰু ডি-আই-চিৰ জেনেৱেল যেনেজাৰসকলৰ পৰা যিভাৱে প্ৰস্তাৱ আছে সেইমতে বিবেচনা কৰা হ'ব।

শ্রীকুল বাহাদুৰ চেতী : অধ্যক্ষ মহোদয়, স্থান নিৰ্গম কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কিবা কমিটী আছে নে চৰকাৰে নিষে কৰিব। কি পদ্ধতিত স্থান নিৰ্গম কৰিব মন্ত্রী মহোদয়ে অনাবনে?

শ্রীগুণীন হাস্পরিকা (মন্ত্রী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটোর উপরত খাটাং সিদ্ধান্ত কেন্দ্রীয় চৰকাৰে ল'ব। কিন্তু যিবানবিলাক প্ৰস্তাৱ আছে তাৰ উপৰত আলোচনা কৰি সম্মিলিত সিদ্ধান্ত লোৱা হ'ব তাৰ পিছত দিয়া হ'ব।

বিষয় : নাহৰকটীয়া সমষ্টি খোৱা পানীৰ আঁচনি।

শ্রীকৃষ্ণুমুৰ্ত্তি টাইবাই গণগোয়ে স্বত্ত্বালোচনা কৰিবলৈ সন্মত হৈছে :

* ৪৪। মাননীয় জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

- ১৯৮৬-৮৭ আৰু ৮৭-৮৮ বছৰটোত নাহৰকটীয়া সমষ্টি কিমানটা (পাইপ ওৱাটাৰ স্থৰ) খোৱা পানীৰ আঁচনি অনুমোদন কৰা হৈছিল ?
- বৰ্তমানলৈকে কেইটা আঁচনি ব্যৱহাৰৰ উপযোগী হৈছে ?
- প্ৰতিটো আঁচনিৰ বিপৰীতে কেইটাকৈ চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ চাকৰিব নিযুক্তিৰ ব্যৱস্থা আছে ?
- চৰকাৰৰ নিয়ম অনুসৰি এটা আঁচনি কেইবছৰ ব্যৱত সম্পূৰ্ণ হ'ব লাগে ?
- যোৱা তিনি (৩) বছৰত বৰ্তমানলৈকে এটাৰ আঁচনি সম্পূৰ্ণ নোহোৱাৰ কাৰণ কি ?

শ্রীশুহিদুল আলম চৌধুৰী (জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্রী) যে উত্তৰ দিছে :

- ১৯৮৬-৮৭ বছৰত ৯ টা আৰু ১৯৮৭-৮৮ বছৰটোত ৫ টা খোৱা পানী আঁচনি অনুমোদন কৰা হৈছিল।
- ৯ বন আঁচনিৰ কাৰ চলি আছে আৰু ১ খনব কাৰ মাটি নোপোৱাৰ বাবে আৰমত কৰিব পথা নাই।
- প্ৰতিটো সম্পূৰ্ণ হোৱা নলীৰে পানী যোগান আঁচনিত কৰিব এজন ‘পাইপ চালক’ আৰু এজন খালাচীৰ আৰণ্যক হয়। কাৰ চলি থাকোতে দুজনমান খালাচীৰ আৰণ্যক হয়।
- আঁচনি অনুমোদনৰ নিয়ম অনুসৰি প্ৰতি আঁচনি ৩ (তিনি) বছৰত সম্পূৰ্ণ হ'ব লাগে।
- উপৰৰ আঁচনিবোৰৰ এভিয়ালৈকে অনুমোদন পোৱাৰ পথা তিনি বছৰত সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। অৱশ্যে ৮৬-৮৭ ব আগতে অনুমোদিত দুৱনীয়া চাক্যগাঁও আৰু গেঠুগাঁও নামৰে আঁচনি তিনিখনেৰে যোৱা তিনি বছৰত ভিতৰত পানী যোগান দেবিবলৈ আৰমত কৰা হৈছে।

শ্রীকুমুর টাইবাই গ়েগে : অধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে মন্ত্রী মহোদয়ে উভবত জনাইছে যে প্রতি আঁচনিব ম্যাদ তিনি বছৰ আৰু অসম চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা আঁচনিব অনুমোদন দিয়া হৈছে। কিন্তু মাটি নোপোৰাৰ কাৰণে লৰ পৰা নাই বুলিও ‘খ’ প্ৰশ্নৰ উভবত কৈছে। কথা হ'ল পানী যোগানৰ কাৰণে ইঞ্জিনীয়াৰৰ লগত যোগাযোগ কৰি আঁচনি লোৱাৰ পিছতো তিনি বছৰলৈকে মাটি লৰ নোপোৰাৰ কাৰণ কি ? আঁচনিব ম্যাদেই হৈছে তিনি বছৰ, তেনে ক্ষেত্ৰত তিনি বছৰলৈকে খাটি লৰ নোপোৰাটো কেনে ধৰণৰ কথা বুজিব পৰা নাই। যদি বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত এনে উভব দিয়েই ক্ষান্ত থাকে তেনেহলে আঁচনিবিলাকৰ কাৰ কেনেকৈ হ'ব ? মই ভাৰো কিবা বিজুতি দেখা পোৱা কাৰণেহে বিধায়কসকলে প্ৰশ্নৰ অৱতাৰণা কৰে। সেই দিশলৈ চাই উভব দিয়েই ক্ষান্ত নাথাকি ইয়াৰ ওপৰত বিভাগীয় মন্ত্রী মহোদয়ে বিহিত ব্যৱস্থা লোৱাৰ দিহা কৰিবনে ? আৰু এতিয়ালৈ শাটি নিৰ্য কৰিব লোৱাৰ আঁচনিকেইটাৰ বিষয়ত মন্ত্রী মহোদয়ে কি ব্যৱস্থা লৈছে অন্বাবনে ?

শ্রীশ্রিদুল আলম চৌধুৰী (মন্ত্রী) : সদনত এজন মন্ত্ৰীয়ে “উভব দিয়াৰ বাহিলেও যদি তেখেতসকলৰ কিবা থাকে সেইটো ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব। দ্বিতীয়তে, ডিভিজনৰ পৰা তাৰ ভিতৰতে মাটি নোপোৰাৰ কাৰণে অৱৰিধা হয়। মননীয় সদস্যই কৰা প্ৰশ্নৰ উভব দিয়াৰ বাহিলেও তাৰ ওপৰত কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা বিভাগৰ লগত আলোচনা কৰি লোৱা হয়। এইটো সোনকালে কৰা হ'ব।

শ্রীকুমুৰ টাইবাই গ়েগে : অধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে দিয়া প্ৰশ্নৰ উভবত আমি সংজ্ঞৈ হৰ-পৰা রাই। মন্ত্ৰী ক'ৰ লাগে কাৰণে কৈছে যেন পৰাওঁ। ১৯৮৬-৮৭ চনত ৯ টা আৰু ১৯৮৭-৮৮ চনত ৬ টা মুঠতে ১৫ টা আঁচনিব ভিতৰত-এটাৰ ক্ষাৰাও পানী যোগান দিব পৰা নাই। গতিকে জিলা কৰ্তৃ পক্ষৰ লগত যোগাযোগ কৰি কিয় তিনি বছৰ পিছতো এটাও পানী দিব পৰা নাই অথচ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। লগতে অন্যান্য জিলাৰ পানী যোগান আঁচনিবিলাক ব্বৰতকীয়া কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লোৱাৰ কাৰণে নিৰ্দেশ দিবনে ?

শ্রীশ্রিদুল আলম চৌধুৰী (মন্ত্রী) : ইতিমধ্যে আঁচনিবিলাকৰ কাৰ চলি আছে। বাকী কাৰ শীষ্যে সম্পূৰ্ণ কৰাৰ চেষ্টা কৰা হ'ব।

Re : Kakripara Pipe Line Scheme.

Shri Aminul Islam, asked :

* 85. Will the Minister, Public Health Engineering be pleased to state :

(a) At what stage the Kakripara pipe line scheme in Mankachar Legislative Assembly constituency stands at present ?

- (b) Whether the Government will be able to commission the scheme before the ensuing Monsoon ?

Shri Shahidul Alam Choudhury (Minister, Public Health Engineering) replied :

- (a) Installation of Deep Tube Well, Grade IV Staff Quarter and approach road already completed. 85% of distribution system and 30% of site development done, Work orders issued for construction of Raw Water Pump House, construction of compound fencing and internal electrification work orders for underground service Reservoir and treatment plant are in the process of issue.
- (b) Government will try to commission the scheme by the next financial year.

Shri Aminul Islam : Hon'ble Mr. Speaker, Sir, I have got two supplementaries. My first question is in which year the first work orders as issued to the Contractor for the construction of Raw Water Pump House etc. The second question is that Hon'ble Minister in reply to (b) has stated that Government will try to commission the scheme by the next financial year. In this connection, may I request the Hon'ble Minister whether he can give an assurance to the House that the scheme will be commissioned within the financial year of 1989-90 instead of 'Trying to commission the scheme by the next financial year'?

Shri Shahidul Alam Choudhury (Minister) : Sir, I have already assured that Government will try to commission the scheme by the next financial year.

বিষয় : খোরাং বুনিয়াদী প্রশিক্ষণ কেন্দ্র।

শ্রীকিরণ কুমার গঙ্গোলৈ স্বাধিষ্ঠাতা :

* ৮৬। যাননীয় শিক্ষামন্ত্রীয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

(ক) ডিক্রিগড় জিলার অসর্গত খোরাং বুনিয়াদী প্রশিক্ষণ কেন্দ্র গৃহসমূহ দীর্ঘদিন থাবি কোনো মেরামতিক ব্যবস্থা নকৰাতে অতি জন্মাঙ্গীণ অবস্থার্থাস্থষ্টি হোৱাটো চৰকাৰৰে জানেনে ?

(খ) যদি জানে উজ্জ গৃহসমূহ পুনৰ মেধামতি কৰিবলৈ ব্যবস্থা লৈছে নেকি ?

(গ) যদি লৈছে কিমান টকা উজ্জ বাবদ মঙ্গুৰী আগবঢ়াৰ হৈছে ?

(৪) উক্ত প্রশিক্ষণ কেন্দ্র সম্প্রসারণের বাবে চৰকাৰৰ নতুন গৃহ নিৰ্মাণৰ আঁচনি
লৈছে নেকি ?

(৫) যদি লৈছে উক্ত আঁচনিত কিমান টকা ধৰ্য্য কৰিছে ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষামন্ত্রী)যে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়, আনো।

(খ) লোৱা হৈছে।

(গ) ৯,৫৫,১০০ টকাৰ প্রাক্কলন (Plan Estimate) প্ৰশাসনীয় অনুমোদনৰ
বাবে পৰীক্ষা কৰি থকা হৈছে।

(ঘ) লোৱা নাই।

(ঙ) প্ৰশ্ন নুঠে।

শ্রীকিৰণ কুমাৰ গণ্গৈ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যই জানিব বিচাৰিছো যে বুনি-
যাদী প্রশিক্ষণ কেন্দ্ৰটো অন্য ঠাইলৈ স্থানান্তৰ কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে। এইটো সত্য
নেকি ? যদি সত্য হয় এইটো কি কাৰণত কৰিব বিচাৰিষে ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যই অনগতে কলো-
ৱেছ যে, ৯,৫৫,১০০ টকাৰ প্রাক্কলন প্ৰশাসনীয় অনুমোদনৰ বাবে পৰীক্ষা কৰি থকা
হৈছে। গতিকে ঠাই সননি কৰাৰ কথা নাহে।

শ্রীকিৰণ কুমাৰ গণ্গৈ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ২ নং প্ৰশ্নটোত মাটি কম হ'ব
বুলি তেনেকুৱা এটা প্ৰশ্ন উঠিছে নেকি ?

মাননীয় অধ্যক্ষ : মন্ত্রী মহোদয়ে এই বিষয়ে আগতেই উত্তৰ দিছে।

Re : Cachar Sugar Mill.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury, asked :

* 87. Will the Minister, Industries be pleased to state :

(a) Steps taken by the Government, as per recommendation of the
Kamila Commission for re-opening of the Cachar Sugar Mill?

(b) Whether the Cachar Sugar Mill has been declared as Sick
Industries ?

(c) If not, why ?

শ্রীগুণীন হাজবিকা (উদ্যোগ বিভাগের মন্ত্রী)য়ে উত্তর দিছে :

- (ক) কাশিলা কমিটীয়ে দিয়া প্রতিবেদন চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে।
- (খ) কৰা হোৱা নাই।
- (গ) যিহেতু চৰকাৰে কাছাৰ চেলি কলটো পুনৰ্জীৱিতকৰণৰ বিভিন্ন উপায় বিবেচনা কৰি আছে।

বিষয় : দুধনৈত এটা অগ্নি নিৰ্বাপক বাহিনীৰ কেজ্জ স্থাপন।

শ্রীঅঞ্জন চন্দ্ৰ বাড়ায়ে স্বাধিষ্ঠানে :

- * ৮৮। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি আনন্দনে ?
- (ক) দুধনৈত সমষ্টিৰ অধীনত 'দুধনৈত' এটা অগ্নি নিৰ্বাপক বাহিনীৰ কেজ্জ স্থাপন কৰাৰ বাবে বাজছোৱা দাবীৰ কথা চৰকাৰে আনন্দনে ?
- (খ) যদি জানে তেন্তে এই সম্পর্কত কি ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে ?

শ্রীভূগু কুমাৰ ফুকন (গৃহমন্ত্রী)য়ে উত্তর দিছে :

- (ক) হয়, জানো।
- (খ) পুঁজিৰ অৱস্থা টনকিয়াল নোহোৱা হেতুকে এই সম্পর্কত কোনো কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা হাতত ক'ব পৰা হোৱা নাই।

শ্রীঅঞ্জন চন্দ্ৰ বাড়া : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়ে এই কথা আনে। এই সন্দৰ্ভত যই ব্যক্তিগতভাৱে তেখেতৰ লগত আলোচনাও কৰিছিলো। এই বিষয়ে যই জনাৰ বিচাৰিছো যে চলিত বিজীয় বছৰত এই কেলটো লোৱাৰ কাৰণে আশুস দিৰ নেকি ?

শ্রীভূগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়ে বিবেচনা কৰা হ'ব।

শ্রীভূগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ধৰ্মাজিত অগ্নি-নিৰ্বাপক বাহিনীটো কি পৰ্যায়ত আছে মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়ে জনাৰ নেকি ?

শ্রীভূগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত অগ্নি-নিৰ্বাপক বাহিনী কি অৱস্থাত আমাৰ হাতত আছে সেইবিলাক পৰ্যায়কৰ্ত্ত্বে বিবেচনা কৰি তোৱা হ'ব।

Re : Erosion affected people of Baghbar Mauza.

Shri Sheikh Abdul Hamid asked :

* 89. Will the Minister, Revenue & Rehabilitation be pleased to state:

- The number of families become landless due to erosion by Brahmaputra in Sonabari, Kishmat Moinbari, Tarakandi, Chatla of Baghbar Mauza ?
- The measures taken by the Government, for their rehabilitation ?
- If not, why ?

Shri Chandra Arandhara, (Minister, Revenue & Rehabilitation) replied :

- 147 families have become landless due to erosion of river Brahmaputra, or its tributaries in Sonabari, Kishmat, Moinbari, Tarakandi, and Chatla under Baghbar Mauza.
- & (c) Steps are being taken by D.C, Barpeta towards rehabilitation of deserving erosion affected people.

But there being no suitable sarkari land in the Circle for rehabilitation of the families, the district administration will require some time for selection of suitable land for rehabilitation of the families.

ধীশ্বর আব্দুল হামিদ : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে 'এ' প্রশ্নের উত্তরত ১৪৭টা পরিয়াল বুলি কৈছে। কিন্তু এই সংখ্যাটো ঠিক নহয়। অকল চটলা আৰু তাৰা কালিতে বহুত বেছি পরিয়াল ক্ষতিগ্রস্ত হৈছে। গতিকে মন্ত্রী মহোদয়ে সঠিক সংখ্যাটো দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে? আকো প্ৰশ্ন 'বি' এও 'চি'ৰ উত্তৰত কৈছে যে ডি. চিয়ে ব্যৱস্থা লৈছে। কিন্তু মন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো ডি. চিয়ে কি কি ব্যৱস্থা লৈছে অনাৰ নাগো? মোৰ তৃতীয় প্ৰশ্ন হৈছে মাটি নাই বুলি কৈছে কিন্তু বাষৰৰ অঞ্চলত গোৱিন্দপুৰ বিজৰ্ণত বহুত যাটি আছে তাতেও পুনৰ সংশ্লেষণৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰে নে?

ধীচন্দ্ৰ আৰক্ষুৱা-(মৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যগৱাকীয়ে খিটো সংখ্যা ঠিক নহয় বুলি কৈছে সেইটো আচলতে নহয়। আমি জিলা কৰ্তৃপক্ষৰ পৰা যি তথ্য পাইছো, সেই অনুসৰিহে সদনত অন্যাইছো। ১৯৮৭ চনত সোণাবৰী গাৰঁত ৯ টা পরিয়াল, ১৯৮৮ চনত সোণাবৰী গাৰঁত ২৮ টা পরিয়াল, আকো ১৯৮৭ চনত

কিমত যইনবৰী গাৰ্ড কেন্দ্ৰীয় ৫১ টা পৰিয়াল, ১৯৮৮ চনত কিমত যইনবৰী গাৰ্ড কেন্দ্ৰীয় ১৯ টা পৰিয়াল আৰু ১৯৮৭ চনত চটলা গাৰ্ড ৪০ টা পৰিয়াল। ১৯৮৭-৮৮ চনত তাৰা-কালিত নাই। তেওঁতেকি ব্যৱস্থা দৈছে বুলি কৈছে, মাটি আছে বলিও কৈছে। কিষ্ট মাটি থাকিলো উপথতি সমাহৰণৰ পৰা মাটি সম্পর্কে এটা প্ৰতিবেদন প্ৰাৰ্থনা লাগিব। শঙ্গল কাননগুস্কলে দুমাছ ধৰি ধৰ্মৰঢ় কৰাৰ কাৰণে বহুতো কাম কৃতিগত হৈছে। কাৰণ মাটিৰ ক্ষেত্ৰত লাট শঙ্গল নহ'লে কাম কৰিব নোৱাৰিব। এতিয়া তেওঁতেস্কলে কাৰ্যত যোগদান কৰিছে। গতিকে ক্ষিপ্ত ব্যৱস্থা লব পৰা হ'ব।

Re : Minimum age for admission in Primary School.

Shri Digendra Purkayastha asked :

*90. Will the Minister, Education be pleased to state :

- What is the minimum age for admission in the Primary Schools in Assam ?
- What is the minimum age for appearing at the High School Leaving Certificate Examination under the Board of Secondary Education, Assam ?
- Is there any Government circular or order in this regard ?
- If so, the copies of the orders or circulars may please be furnished on the table of the House ?

শ্ৰীযোতীন মালী (ৰাজ্যিক শিক্ষামন্ত্রী)মে উত্তৰ দিছে :

- প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত নায় ভত্তিকৰণৰ নিযুক্তিমূলক বয়স ৬ বছৰ।
- হাইস্কুলৰ শোষাণ পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হোৱাৰ নিযুক্তিমূলক বয়স ১৫ বছৰ।
- অসম ৰাজ্যিক প্ৰাথমিক শিক্ষা পৰিষদৰ চিঠি আৰু সাধ্যবিক শিক্ষা পৰিষ
- কল চিঠি আছে।
- প্ৰতিলিপি ঘোষি দিয়া আৰু B'ল (অনুবক্ত A আৰু B ছাওক)

Re : Inspectors of Excise Department.

Shri Abdul Rob Laskar asked :

* 91. Will the Minister, Excise be pleased to state :

- Whether the Government is aware of the fact that there are only one star and 3 (three) stars indicating the rank of Asstt. Inspector and Inspector of Excise respectively ?
- If so whether the 2(two) stars is used to signify any rank ?

শ্রীডণ্ড কুমার ফুকন (আবকাবী বিভাগৰ মন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) হয়।
- (খ) কোনো খেলীৰ আবকাবী বিময়াক সূচাবলৈ পোছাকত ২ (দুই) তাৰকা ব্যৱহাৰৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই।

বিষয় : বিদেশী মদৰ দোকান খোলাৰ অনুজ্ঞাপত্ৰ।

শ্রীবলোভদ্র তামুলীয়ে স্বীকৃতি দিচ্ছে :

* ১২। মাননীয় আবকাবী বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

- (ক) অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত বিদেশী মদৰ দোকান / বিয়েৰ বাৰ খোলাৰ বাবে অনুজ্ঞাপত্ৰ বিচাৰি কৰা আবেদনসমূহ বিবেচনা কৰি অনুজ্ঞাপত্ৰ দিয়া হৈছে নেকি?

কিমানখন এনে অনুজ্ঞাপত্ৰ দিয়া হ'ল।

(খ) যদি হৈছে এতিয়ালৈকে কোন কোন ঠাইত কাক কাক দিয়া হ'ল বিতংতাৰে জনাবনে ?

(গ) যদি দিয়া হোৱা নাই তেন্তে কি কাৰণত দিয়া হোৱা নাই?

(ঘ) এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা প্ৰহণ কৰিছে?

শ্রীডণ্ড কুমার ফুকন (আবকাবী বিভাগৰ মন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) বিধিমতে বিবেচনা কৰি থকা হৈছে।

(খ) বিদেশী সুবাৰ ‘অফ’ অনুজ্ঞাপত্ৰ এখন শিলচৰৰ শ্ৰীগৌৰী শক্তিৰ পাত্ৰক দিয়া হৈছে। চাৰিখন বিদেশী সুবাৰ “অন” অনুজ্ঞাপত্ৰ গুৱাহাটীত দিয়া হৈছে। এই অনুজ্ঞাপত্ৰ পাওতাসকল হ'ল (১) হোটেল কুবেৰ ইন্টাৰনেশ্বনেল, (২) হোটেল এয়াৰপোর্ট উৰ্বশী বৰঘাৰ, (৩) হোটেল ব্ৰহ্মপুত্ৰ অশোক, (৪) বিজেঞ্জী হোটেল ৫ খন বিয়েৰ “অন” অনুজ্ঞাপত্ৰ গুৱাহাটীত দিয়া হৈছে। এই অনুজ্ঞাপত্ৰ পাওতাসকল হ'ল (১) হোটেল পেৰাডাইজ, (২) পিলস হোটেল, (৩) হোটেল এমপেয়াৰ, (৪) হোটেল স্প্রাট, (৫) শ্ৰীসৰবেঙ্গ শইকীয়া।

(গ) প্ৰশ্ন নুঠে।

(ঘ) প্ৰশ্ন নুঠে।

শ্রীবলোভদ্র তামুলী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে যথেষ্ট লোকে অনুজ্ঞাপত্ৰৰ কাৰণে দৰ্শন কৰিছে। গতিকে সোনকালে অনুজ্ঞাপত্ৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নেকি?

শ্রীভূগ কুমার ফুকন (মঙ্গী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজ্যপালৰ সন্মতি পালে ব্যবস্থা কৰিব পৰা যাব।

ডাঃ অর্ধেন্দু কুমার দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, 'অফ' অনুজ্ঞাপত্ৰ আৰু 'অন' অনুজ্ঞাপত্ৰৰ মানে কি জনাব নেকি?

শ্রীভূগ কুমার ফুকন (মঙ্গী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, 'অফ' অনুজ্ঞাপত্ৰ সকল সোকানৰ বাবে আৰু 'অন' অনুজ্ঞাপত্ৰ হোটেলবিলাকৰ কাৰণে।

শ্রীবামেন্ত দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শিলচৰত এখন দিয়া হৈছে। সেইটো কি ভিত্তিত দিয়া হৈছে জনাব নেকি? এটা কথা হৈছে যিবোৰ নিবন্ধনা আছে তেওঁলোকক দিয়াৰ ব্যবস্থা কৰিব নেকি?

শ্রীভূগ কুমার ফুকন (মঙ্গী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, নিবন্ধনা সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰী বিধি অনুসৰি দিয়া হৈছে আৰু যিসকল বাকী আছে সেই সকলকো চৰকাৰী বিধি অনুসৰি দিয়া হ'ব।

শ্রীবামেন্ত দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কি ভিত্তিত দিয়া হৈছে? নিবন্ধনা নে হেণ্ডিকেপে?

শ্রীভূগ কুমার ফুকন (মঙ্গী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, তেওঁলোকে দিয়া আবেদন-বিলাক উপায়ুক্ত পঠিয়ালে আৰু তাৰ পৰা আয়ালৈ আহিলে সেইবে দিয়া হয়।

শ্রীকুমুলুব টাইবাই গাঁগে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে বিয়েৰ বাব লাইচেন্স দিয়াৰ কথা ঘোষণা কৰিছে। সেইমতে হোটেল ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু কুবেৰৰ নিচিনা ডাঙৰ ডাঙৰ অনুষ্ঠানক এই লাইচেন্স দিয়াতকৈ আয়াৰ যিবিলাক শিক্ষিত নিবন্ধনা ল'বাই আবেদন কৰিছে তেওঁলোকক দিয়াৰ ব্যবস্থা কৰিব নোৱাৰ নেকি?

শ্রীভূগ কুমার ফুকন (মঙ্গী) : এই বিষয়ে চৰকাৰে বিবেচনা কৰি আছে।

শ্রীবামেন্ত দে : এই ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীয়ে হস্তক্ষেপ কৰাৰ কাৰণে এই ধৰণে কৰা হৈছে নেকি?

শ্রীভূগ কুমার ফুকন (মঙ্গী) : এই ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীয়ে হস্তক্ষেপত কোনো ব্যবস্থা কৰা হোৱা নাই।

Re : A. R. P. Water Supply Schemes.

Shri Manilal Gowala asked :

* 93. Will the Minister, Public Health Engineering be please to state :

- (a) The number of A. R. P. Water Supply Schemes submitted to the Government of India in the year 1988-89 from the Karimganj Division ?
- (b) Whether it is a fact that till date no such schemes has been submitted ?
- (c) If so, what measures are being taken to obtain sanction of the schemes ?

Shri Shahidul Alam Choudhury (Minister, Public Health Engineering) replied :

- (a) 36 Nos.
- (b) It is not a fact.
- (c) Government of India has been moved for the sanction.

বিষয় : ভুখুরা দিয়া প্রাথমিক বিদ্যালয়।

শ্রীগোপীনাথ দাসে স্বাধিষ্ঠত :

- * ১৫। মাননীয় শিক্ষা বিভাগের মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ করি জনাবনে ?
- (ক) কামৰূপ জিলার বকো সমষ্টির অস্তর্গত ভুখুরাদিয়া প্রাথমিক বিদ্যালয় গৃহ নির্মাণের বাবে ৬১,০৬৫ টকার মঞ্চুরী দিয়া কথাটো সঁচানে ?
- (খ) যদি সঁচা তেন্তে উক্ত বিদ্যালয়ের কর্তৃপক্ষক মঞ্চুরীর টকা আদায় দিয়া হৈছে নে ?
- (গ) যদি হোৱা নাই তেন্তে অতি সোনকালে উক্ত মঞ্চুরীর টকা আদায় দিয়ার ব্যরস্থা করিবনে ?
- (ঘ) যদি করে তেন্তে কেতিয়া কৰা হ'ব জনাবনে ?

শ্রীযতীন মালী (বাড়িয়ক শিক্ষামন্ত্রী)রে উত্তর দিছে :

- (ক) সঁচা।
- (খ) নাই।
- (গ)
- আবঁ—পৰীক্ষা কৰি থকা হৈছে।
- (ঘ)

শ্রীগোপীনাথ দাস : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৮৬-৮৭ চনত তখুরাদিয়া প্রাথমিক বিদ্যালয়ৰ কাৰণে ৬১ হাজাৰ ৬৫ টকা মণ্ডুবি দিয়া 'হৈছিল'। কিন্তু দুর্ভাগ্য-বশতঃ এই স্কুলখনে মণ্ডুবিৰ টকাটো পোৱা নাই। ইয়াৰ আগতেও প্রশ্ন কৰোতে রিহিত ব্যৱস্থা লব বুলি কৈছিল আৰু অজিৎ উভৰত কৈছে পৰীক্ষা কৰি ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব। গতিকে অতি সোনকালে ব্যৱস্থা লব লাগে আৰু কেতিয়াকে লব তাৰ এটা সময় রাখি দিব।

শ্রীযতীন মালী (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এটা কথা হৈছে আৰ্মাৰ বিভাগত স্কুলখব-নিৰ্মাণৰ কাৰণে যিবিলাক স্কুলৰ নাম-অনুমোদন কৰি পঠিওয়া হৈছিল, সেই নাম বিলাক টকা মণ্ডুবি দিয়াৰ পাছত সাল-সলনি কৰাৰ কাৰণে এনেবোৰ অস্তুবিধিৰ স্থষ্টি হৈছে। মাননীয় সদস্য দাস ডাঙবীয়াৰ আগব স্কুলখন সলনি কৰিবে এইখন দিয়া হৈছে। নাম সলনি কৰোতে চেকেটোৰী 'পৰ্যায়ৰ' জিলা পৰ্যায় বিষয়ালৈকে ঘাৰলগীয়া হয়। গতিকে সোনকালে হ'ব বুলি আশা কৰিছো।

Re : Raids by Police in Kokrajhar Dist.

Shri Amritlal Basumatary asked :

* 96. Will the Minister, Home be pleased to state :

(a) Whether increase of raids by the Police in Kokrajhar Dist.

dwelling houses of the villages, North Narayanpur, Mothambil, Sarabil, Barzabil, Raikhongburi etc, have been damaged ?

(b) If so, what is the quantum of loss sustained by the villages in Gossaigaon Sub-division and whether any compensation has been paid to them ?

(c) If not, why ?

শ্রীড্বিতীয় কুমাৰ ফুকন (গৃহস্তৰী)ৱে উত্তৰ দিছে :

(ক) প্ৰাপ্ত তথ্যমতে, এই তাৰাচী অভিযানত কোনো বাসস্থানৰ ক্ষতি হোৱা নাই।

(খ) {
 (গ) } প্ৰশ্ন নুঠে।

Re : Transfer of Basic Training School teacher.

Shri Gautam Roy asked :

* 97. Will the Minister, Education be pleased to state :

- (a) Whether it is a fact that the Principal, Hailakandi Basic Training Centre has transferred some teachers illegally ?
- (b) Whether it is a fact that on being informed about this transfer the Director, Elementary Education, Assam has given an order to District Elementary Officer to cancell all the transfer order ?
- (c) Whether it is a fact that the Principal, B. T. C. has not carried out that order ?
- (d) If so, what action has been taken by the Government against him.

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষামন্ত্রী)য়ে উত্তর দিছে :

- (ক) অবৈধভাবে বদলিকৰণ কৰা হোৱা: নাই।
- (খ) হয়।
- (গ) যিহেতু সঞ্চালকৰ অনুমোদন সাপেক্ষে বদলি কৰিছে গতিক্রে নিৰ্দেশ নমনাৰ্থ থপ্প নাহে।
- (ঘ) থপ্প নুঠে।

Shri Gautam Roy : Sir, after getting all information the Director, Elementary Education ordered cancellation of all transfer orders and accordingly they were cancelled. But the Minister has not mentioned this in his reply to the question. Now, the Principal, BTC, Hailakandi, Shri Gaffor has been there at Hailakandi or two decades. He has now stopped payment of salaries to the teachers resulting in that they are now facing starvation. If this is so, whether Government has taken any action against the Principal ? This is a very serious matter. If no action is taken I will have to resign the membership of this House.

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, হাইলাকান্ডি বুনিয়াদী প্রশিক্ষণ কেন্দ্ৰৰ অধীনত তিনিখন অভ্যাসন বিদ্যালয় আছে। উক্ত বিদ্যালয়কেইখন স্বীকৃত চলিবৰ বাবে হাইলাকান্ডি বুনিয়াদী কেন্দ্ৰৰ অধ্যক্ষই প্রাথমিক শিক্ষা সঞ্চালকৰ অনুমোদন সাপেক্ষে ৭ জন শিক্ষক বদলি কৰিছিল। উক্ত বদলিকৰণৰ ভিত্তিত দুজন শিক্ষকৰ পৰা অতিযোগ পাই শিলচৰ জিলা শিক্ষা বিষয়াক বিষয়টো অনুসন্ধান কৰি তাৰ

গুরুত্ব এটা প্রতিবেদন দাখিল করিবলৈ কোরা হয়। আবু উজ বদলিকরণ আদেশ সাময়িকভাবে স্থগিত করিব কাবণে আদেশ দিয়া হয়। ইতিমধ্যে বিষয়টো সমাধা করিব বাবে জিলা শিক্ষা বিষয়ার পৰা পুনৰ প্রতিবেদন বিচৰা হৈছে।

শ্রীরামেন্দ্র দে : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয় জানাবেন কি যে কিসের ভিত্তিতে এই ৭ জন শিক্ষককে রদলি কৰা হয়েছিল ? এমন কি 'জাইসিস' ওখানে দেখা দিয়েছিল যারজন্য একটা কেজের ৭ জন শিক্ষককে এক সঙ্গে বদলিকরণ কৰা হয়েছিল এবং পরবর্তী কালে এমন কি পরিস্থিতির উভৰ হয়েছিল যার জন্য সেই আদেশ আবার 'চেঙ' করতে হলো ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্রী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, যই এতিয়া কৰ নোৱাবিম, কাবণ জিলা শিক্ষা বিষয়ার পৰা প্রতিবেদন বিচৰা হৈছে। প্রতিবেদন পোৱাৰ পাছতহে দিব পৰা হ'ব। বিভিন্ন কাবণগত : ছাত্র-ছাত্রীৰ সংখ্যা যথেষ্ট কম হোৱাৰ কাবণে আমি সাল-সলনি কৰিব লৈছো। কিঞ্চ যই এতিয়া নিশ্চিতভাবে ক'ৰ নোৱাবিম এই ৭ জন শিক্ষকক কিয় বদলিকরণ কৰিছে।

Shri Gautam Roy : Sir, I am not blaming the Minister. He has not been supplied with all the information by the Department. Our information is that the Joint Director of Elementary Education had been ordered to make an enquiry into the matter and we do not know what had happened to this enquiry. So, I would request the Minister to collect all the information and let us know during the course of this Session and also to see that the teachers get their salaries.

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যই কৈছোৱেই যে কি কাবণত বাতিল কৰা হৈছে যই চাম। আবু জিলা বিষয়াৰ পৰা এই বিষয়ে প্রতিবেদন বিচৰা হৈছে। এইটো সঞ্চালকৰ অনুমোদন লৈ কৰা হৈছে গতিকে বিষয়টো যই চাম।

বিষয় : উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধিশেষণ।

শ্রীদেবেন্দ্ৰ বৰাই সুধিছে :

* ৯৮। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) বাজ্য চৰকাৰে উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ মহাবিদ্যালয়সমূহৰ প্রাদেশিকৰণৰ

ক্ষেত্ৰত কি নীতি গ্ৰহণ কৰিছে ?

(খ) উচ্চতর মাধ্যমিক মহাবিদ্যালয় রাজ্য চৰকাৰে কিমানখনক স্বীকৃতি প্ৰদান কৰিবলৈ ?

(গ) স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত উচ্চতর মাধ্যমিক মহাবিদ্যালয়সমূহলৈ চৰকাৰে তদৰ্থ মঞ্চুৰি

(এধক গ্ৰেণ্ট) দিয়াৰ ব্যৱস্থা লৈছে নেকি ?

(ঘ) এতিয়ালৈকে বাঙ্গ চৰকাৰে স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত এই মহাবিদ্যালয়সমূহলৈ কিবা আধিক মঞ্চুৰি দিছে নেকি ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষামন্ত্রী)যে উত্তৰ দিছে :

(ক) এতিয়ালৈকে প্ৰাদেশিকীকৰণৰ কোনো সিদ্ধান্ত চৰকাৰে লোৱা নাই।

(খ) ৪৭ বছৰ।

(গ) চৰকাৰে চিঞ্চা কৰি আছে।

(ঘ) 'গ' প্ৰশ্নৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত প্ৰশ্ন নুঠে।

শ্ৰীদেবেশুৰ বৰা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়, 'ঘ' প্ৰশ্নৰ উত্তৰত প্ৰশ্ন নুঠে বুলি কৈছে। যিবিলাক হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী স্কুল আছে সেই স্কুলসমূহলৈ চৰকাৰে তদৰ্থ মঞ্চুৰি ১০ হেজাৰ টকা হিচাপে দিয়াটো সঁচা নেকি ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আগৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰতেই কৈছো যে এডমিনিস্ট্ৰেচন ডিচিপ্লিনিবিলাক নোহোৱাৰ কাৰণে বা নীতি বিলাক সম্পূৰ্ণভাৱে সিদ্ধান্ত কৰিব নোহোৱাৰ কাৰণে কিছু অস্বিধা হৈছে। হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী স্কুল-বিলাক আগতে ডি.পি.আইবি. তলত আছিল। তেতিয়া তেওঁলোকক লাম-চাম এটা গ্ৰেণ্ট দিয়া হৈছিল। কিন্তু এতিয়া সাল-সলনি হোৱাৰ পাছত তাৰ কোনো ব্যৱস্থা লব পৰা হোৱা নাই। তথাপিতো কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজন অনুসাৰে ১১২ হেজাৰ টকাকৈ দিয়া হৈছে। এতিয়া ডাইবেষ্টৰ চেকেণ্ডাৰী এডুকেচনলৈ অছাৰ পাছত ইয়াৰ এটা ইউনিফৰ্ম ব্যৱস্থা কৰা হ'ব।

শ্ৰীদেবেশুৰ বৰা : বৰ্তমান অসমত মুখ্য বিশ্ববিদ্যালয় আছে। ইয়াৰ তলত যিবিলাক জুনিয়ৰ কলেজ আছে সেইবিলাকক অনুমোদন চৰকাৰে দিৰ নেকি ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : আমি নতুনকৈ কোনো জুনিয়ৰ কলেজ অনুমোদন দিয়া নাই। মূল সিদ্ধান্তটো আমাৰ যন্ত্ৰীসভাত লোৱা হৈছে। নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰাৰ পাছতহে বিদ্যগতভাৱে ব্যৱস্থা কৰা হ'ব। যিথিনি দিয়া হৈছে সেইখিনি আগৰ পৰ্যায়তেই দিয়া হৈছে।

শ্রীদেবেশুর বৰা : যিবিলাক কলেজ শিক্ষকে কাম কৰি আছে আৰু । চিলেকচনৰ নৰ্মচত নাই তেওঁলোকক বিলাঙ্গচেন কৰা হৰ নে নহয় ? ক্ৰিয়েন্টে জি, চিয়ে ফিফ্টিফাইভ পাৰচেণ্ট কৰিছে । আনহাতেদি কিছুমান জুনিয়ৰ কৰে আপগ্রেড কৰিছে । এতিয়া সেইসকলৰ ক্ষেত্ৰত বিলাঙ্গচেনৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিব নেকি ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্রী) : পৰিকল্পিতভাৱে ব্যৱস্থা নোলোৱাৰ কাৰণে এই অস্থৱিধাবিলাকৰ স্থটি হৈছে । জুনিয়ৰ কলেজৰ শিক্ষকৰ নৰ্মচৰ ক্ষেত্ৰত ইউ, জি, চিয়ে মানি নলব পাৰে । গতিকে চৰকাৰৰ এই ক্ষেত্ৰত কোনো ব্যৱস্থা ল'ব নোৱাৰিব ।

শ্রীদেবেশুর বৰা : ইউ, জি, চিৰ কথাটো যিহেতু আহিছে তেনে ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে আগতীয়াকৈ জনাই দিৰ লাগে যে এনেকুৱা কলেজসমূহ চৰকাৰে ল'ব নোৱাৰিব । ইতিমধ্যে ডিব্রুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ে কেইবাখনো দিছে কিষ্ট গৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে দিয়া নাই । ডিব্রুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ে পার্শিচন দিয়া ইতিমধ্যে ৩৪ বছৰ হৈ গ'ল । গতিকে এইটো স্পষ্টভাৱে কৈ দিয়াটো ভাৱ হৰ যে ভৱিষ্যতে এনেকুৱা কোনো কলেজক পার্শিচন দিয়া নহৰ ।

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্রী) : এই সমস্যা হৰ বুলিয়েই আমি দুয়োখন বিশ্ববিদ্যালয়কেই অনুৰোধ কৰিছিলো আৰু এই সম্পর্কে আলোচনা কৰাও হৈছিল । ইতিমধ্যে যিবিলাক কলেজ বিশ্ববিদ্যালয়ে পার্শিচন দিছে বৰ্তমান সমস্যা হোৱাৰ কাৰণে কোনো অনুদান দিয়া নাই ।

শ্রীগিৰীণ বৰুৱা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৮৮ চনতেই লেঙ্গুৰেজ চাৰজেষ্টেৰ ক্ষেত্ৰত ইউ, জি, চি নৰ্মচত বিলাঙ্গচেন দিয়া হৈছিল, লেঙ্গুৰেজত ৪৮ পাৰচেণ্ট দিয়া হৈছিল আৰু অন্যান্য বিষয়ত ৫০ পাৰচেণ্টলৈ দিয়া হৈছিল । কিষ্ট ইউ, জি, চি নৰ্মচ হ'ল ফিফ্টিফাইভ । এতিয়া এই শিখিলকৰণ বাতিলকৰণ কৰা হৈছে নকি ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্রী) : প্ৰথম অৱস্থাতেই ইউ, জি, চিয়ে নৰ্মচ কৰি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত এই নৰ্মচটো ছি কলি অনুৰোধ কৰা নহল । কিছু কিছু ক্ষেত্ৰত বিলাঙ্গচেন কৰি দিয়া হৈছিল যাৰ ফলত কিছুমান খেলি-মেলিৰ স্থটি হৈছিল । কিছুমান বিষয়ত ফিফ্টি টু পাৰচেণ্টলৈ নমাই দিয়া হৈছিল । এই ক্ষেত্ৰত অনুগ্ৰহ কৰাৰ কাৰণে এটা খেলিমেলি স্থটি হৈছে । আমাৰ বিশ্ববিদ্যালয়বিলাক লেঙ্গুৰেজৰ শিক্ষক পোৱা কঠিন কাৰণে কোনো কোনো ফোৰ্মেটচেনে পইণ্ট হাফ পাৰচেণ্টলৈ নমাই দিয়া হৈছিল । আৰু অইন বিলাকৰ চাৰজেষ্টেৰ ক্ষেত্ৰতো প্ৰয়োজন অনুসৰি কিছু বিলাঙ্গচেন কৰা হৈছিল । নৰ্মেল বাজেটৰ ভিতৰত আগৰ যিখিনি ধন আহিছিল এই ক্ষেত্ৰত সেইটো কেজীয় চৰকাৰৰ পৰা আহিছিল । অস্টোৰৰ মাহত ইউ, জি, চিৰ নৰ্মচটো বিভাইচ

করিলে। এটইটি পাবচেণ্ট কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আহিব। আগৰ চৰকাৰৰে শিথিলকৰণৰ ব্যৱস্থা লৈছিল, এতিয়া শিথিলকৰণৰ ব্যৱস্থা বাতিল কৰা হ'ব।

শ্রীগিৰীণ বৰুৱা : আমাৰ যিসকল শিক্ষকক শিথিলকৰণ কৰি নিযুক্তি দিছে সেই সকলৰ অৱস্থা এতিয়া কি হ'ব ? সেই সকলৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লৰ নেকি ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : শেহতীয়া সিঙ্কল হোৱাৰ পাছত কোনো শিক্ষকক অনুমোদন দিয়া হোৱা নাই। এজন শিক্ষকক নিয়োগ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কেইবাটাও স্বৰ্গৰ পাৰ হৈ শেষৰ স্তৰটো হ'ল ডি, পি, আইব পৰা অনুমোদন লৰ জাগে। গতিকে যি সকলক এপ্রোভেল দিয়া নাই সেইসকলক নিযুক্তি দিয়াৰ পথ নুঠে।

Shri A. F. Golam Osmani : Sir, I have a supplementary. It is a very serious question in view of the financial crisis that is present in the Budget placed before the House yesterday. The Education Minister has said that because of the implementation of the recommendation of the UGC the financial liability created thereby the UGC will bear 80 % of the arrears. That will be granted up to 1988-89. Would he also clarify whether after 1988-89 the entire burden will fall on the State Government and whether the State Government would be in a position to meet the liability whether currently in existence or which will come into existence by way of giving approval, from the State exchequer after 1988-89. Whether he has issued a circular to the effect that no permission for starting this type of colleges will be allowed unless UGC norm is strictly followed ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজ্যখনৰ শেহতীয়া যিটো নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছে সেইটো প্রায়বিলাক ঠাইতেই গ্ৰহণ কৰা হৈছে। বাজ্য চৰকাৰে উচ্চ শিক্ষা সম্পূৰ্ণৰ কাৰণে আৰু শিক্ষা উন্নয়ন বিকাশ সাৰ্ধনৰ কাৰণে শিক্ষকসকলক যিমানথিনি সা-জ্ঞবিধা দিব পাৰি তাৰ প্রতি আৰি পক্ষপাতী আৰু সেই কাৰণেই উদ্যোগী আৰু যেধাসম্পূৰ্ণ লোকক শিক্ষাৰ লগত অড়িত কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। চৰকাৰে এইথিনি কাৰ্য্যকৰী কৰিব পাৰিব বুলিয়েই সিঙ্কল লোৱা হৈছে আৰু ইতিবাহে মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই নাইন ফাইনেন্শ কমিচন্নত এইথিনি অনুমোদন পাৰি কাৰণে অনুৰোধ জনাইছে। অন্যান্য ফৰামতো শ্ৰেণি বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে। বিতীয় কথা হৈছে উচ্চ শিক্ষাৰ বিকাশ আৰু প্ৰসাৰতাৰ কাৰণে অসমীয়া বাধাৰাত আৰু বড়ো বাধাৰত অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হৈছে। কিন্তু বিশ্ববিদ্যালয় লেভেলত বড়ো তাৰাটো এতিয়ালৈকে আনিব নোৱাৰা কাৰণে কলেজৰিলাকৃত বড়ো ভাষা প্ৰয়োগ কৰাত অজ্ঞবিধা হৈছে।

সেই কাবণে বড়ো ভাষাটো বিশ্ববিদ্যালয় পর্যায়লৈ লৈ যাৰ পৰা নাই। এনেকুৱা বিলাক কাৰণতেই কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত শিথিলকৰণ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছো। কিয়নো কেতোৰ বিষয়ত ইউ, জি, চি নৰ্মচত পৰাকৈ শিক্ষক পোৱাটো টান আৰু সেই কাৰণেই কোনো কানো ক্ষেত্ৰত শিথিলকৰণৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছিল। যদিও এতিয়া নতুনকৈ বিলাঞ্ছেচনৰ প্ৰস্তাৱ অহা নাই। এই ক্ষেত্ৰত বিশ্ববিদ্যালয়সমূহৰ অৰ্হতাসম্পন্ন লোক উনিয়াৰ পৰাকৈ আৰু শিক্ষক নিযুক্তি দিব পৰাকৈ মনোযোগ দিয়াৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে।

Re : Amount received from Central Government.

Dr. Ardhendu Kumar Dey asked :

*99. Will the Minister, Relief & Rehabilitation be pleased to state ?

- Total amount of money received from the Central Govt. for the last devastating flood in Assam ?
- What is the amount allotted to the Agricultural department from this fund last year ?
- Whether the complete amount of money received under this head was properly disbursed ?

Shri Chandra Arandhara (Minister, Relief & Rehabilitation) replied.

- So far Rs. 4362.50 lakhs has been received from Central Government for flood relief etc. during 1988.
- Rs. 585.00 lakhs has been allotted to Agriculture Department for 1988 flood damage repair etc.
- Yes.

ডাঃ অর্ধেন্দু কুমাৰ দে : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয় উভৰে বলেছেন যে কৃষি বিভাগে এই টাকা দিয়েছেন এবং পশু 'সি'ৰ উভৰে বলেছেন যে কেন্দ্ৰীয় সরকাৰ থেকে রিলিফেৰ জন্য যে টাকা এসেছিল তা প্ৰোগাৰলি ইউটিলাইজ কৰা হয়েছে। মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয় কি জানেন যে উনার ডিপার্টমেণ্ট ডিস্বাৰসিং অথৱাইটি হিসাবে যে টাকা ডিস্বাৰ্স কৰেছে তা প্ৰকৃতপক্ষে ইউটিলাইজ হয়ে থাকলে তিনি কি প্ৰত্যোক বিভাগ

থেকে আজ পর্যন্ত এ ব্যাপারে ইউটিলাইজ সার্টিফিকেট পেয়েছেন ? যদি পেয়ে না থাকেন তবে তা পুরার কোন ব্যবস্থা করেছেন কি ?

শ্রীচন্দ্র আবৰ্জনা (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ যাহোদয়, মাননীয় সদস্যগবাক্তীয়ে যিটো পরিপূর্ক পুরু করিছে সেইটো মূলতঃ কৃষিবিভাগ সম্পর্কীয়। এই সংক্রান্ত কৃষি-বিভাগৰ ফালৰ পৰা আয়াৰ হাতত যিৰিনি সমল আছে সেইধিনি হৈছে :

The Revenue Department has already allotted the whole amount as per above ceiling to the Agriculture Department and in turn the Agriculture Department has incurred expenditure in full as reported by them.

Agriculture Department has disbursed the amount with different Agricultural officer etc. as shown below.

The amount allotted to the Agriculture Department by Revenue Department during the current financial year 1988-89 under flood relief was disbursed as under.

1. To District Agricultural officers concerned Rs. 346,250.00 for raising of Sali seedlings.

1. Nalbari ..	Rs.	18,750.00
2. Kamrup ..	„	25,000.00
3. Darrang ..	„	25,000.00
4. Nagaon ..	„	1,12,500.00
5. Jorhat ..	„	40,000.00
6. Sibsagar ..	„	25,000.00
7. Dibrugarh ..	„	25,000.00
8. Karimganj ..	„	5,000.00
9. Karbi Anglong ..	„	70,000.00

2. To Deputy Commissioners concerned Rs. 45,65,750.00 for procurement of Sali seed/seedlings.

1. Dhubri ..	Rs.	4,03,750.00
2. Goalpara ..	„	2,50,000.00
3. Kokrajhar ..	„	1,50,000.00
4. Barpeta ..	„	2,75,000.00

5. Nalbari	..	,	2,50,000.00
6. Kamrup	..	,	3,75,000.00
7. Darrang	..	,	2,37,000.00
8. Sonitpur	..	,	2,50,000.00
9. Nagaon	..	,	6,75,000.00
10. Golaghat	..	,	2,50,000.00
11. Jorhat	..	,	3,25,000.00
12. Sibsagar	..	,	2,25,000.00
13. Dibrugarh	..	,	2,75,000.00
14. Lakhimpur	..	,	2,50,000.00
15. Cachar	..	,	1,50,000.00
16. Karimganj	..	,	1,25,000.00
17. Karbi Anglong	..	,	1,00,000.00

3. To Assam Seed Corporation Rs. 4,89,38,000.00
for supply of Rabi seeds.

4. Amount being disbursed to the Depttl. Rs. 46,00,000.00
Field Staff for execution of the scheme
for sand remove in the flood affected areas.

ডাঃ অর্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ এটা প্ৰশ্না আছিল যে এই ক্ষেত্ৰত যিবোৰ টকা খৰচ কৰা হ'ল সেইবোৰৰ বাবে ইউটিলাইজেচন চার্টফিকেট পোৱা হৈছে নে নাই ?

ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର ଆବହରା (ମସ୍ତ୍ରୀ) : ଇଟାଟିଲାଇଜେଚନ ଚାର୍ଟଫିକେଟ ସକଳୋ ଜିଲ୍ଲାର ପରା ପୋରା ହୋବା ନାହିଁ । ଯିବୋର ଜିଲ୍ଲାର ପରା ପୋରା ହୋବା ନାହିଁ ସେଇବୋର ପରା ସୋନକାଳେ ଅନାବ ବ୍ୟବହାର କରା ହୈଛେ ।

ଆଦୁଳ ଜଲିଲ ବାଗିବୀ : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ନଗାପଣ୍ଡ ଜିଲ୍ଲାତ ଏହି ଟକାର ଯିମାନଥିଲି ଅନୁଦାନ ଦିଯା ହ'ଲ ତାବ କିମାନ ଅଂଶ ହୋଇ ମହକୁମାତ ଦିଯା ହ'ଲ । ସିତ୍ତିଯତେ ବାଲି ଚାଫା କବା କାମର କାବଣେ ହୋଇ ମହକୁମାତ କିମାନ ଟକା ଦିଯା ହ'ଲ ଏହି ମହୋଦୟେ ଜନାବ ନେ ?

ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର ଆବକରା (ମସ୍ତୀ) : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମାନନୀୟ ସଦସ୍ୟଗରାକୀୟେ ଖିଟୋ ଥଣ୍ଡା କବିଛେ ଯେଇ କ୍ଷେତ୍ରକ ମହକୁମା ଭିତ୍ତିତ ପରିମଳ୍ୟ ଆମାର ହାତର ନାହିଁ । ଏହି

টকা জিলা ভিত্তিত দিয়া হৈছিল আৰু কৃষি বিভাগেহে এই টকাৰ আৱণ্টন দিছিল বাবে তেওঁলোকৰ ফালৰ পৰাহে বিতং তথ্য দিব পাৰিব।

আব্দুল জলিন বাগিচী : হোজাই মহকুমাত বালি চাফা কৰাৰ কাৰণে কিমান টকা পালে সেইটো জনাৰ পাৰিব নেকি ?

Shri Chandra Arandhara (Minister) : It is the responsibility of the Revenue Department to allot the amount to the concerned department who in turn disburse the amount and submit the utilisation certificate. The revenue department in no way is responsible to send people to collect the utilisation certificate.

Re : Construction of L. P. & M. E. Schools.

শ্রীশত্তিবজ্ঞন দাসওপ্তুই স্মৰিষে :

*100. Will the Minister, Education be pleased to State :

- The L. P. and M. E. Schools are to be taken up for construction during 1988-89 (List may be placed on the table of the House)
- The quota of building construction for each constituency ?
- The amount to be granted for construction of each school ?

শ্রীযতীন মালী (বাড়িক শিক্ষা মন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) নাই ।

(খ) }
} প্ৰশ্ন নুঠে ।

(গ)

বিষয় : প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত নামভূতিকৰণৰ বাবে নাম পঞ্জীয়ন।

শ্রীসুৰেন স্বীকৃতিয়ে স্মৰিষে :

৬৪। মাননীয় বাড়িক শিক্ষামন্ত্রীয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাৰনে :

- প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত নামভূতি কৰিবলৈ হ'লে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ নাম পঞ্জীয়ন ভুক্ত কৰিব লাগে এই কথাটো সঁচালনে ?
- যদিহে সঁচা এই নিয়মটো কেতিয়াৰ পদা কাৰ্যকৰী কৰা হৈছে।

- (গ) নামবোর ক'ত কেনেকৈ পঞ্জীয়নভুক্ত কৰিব লাগে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?
 শ্রীযতীন মালী (বাজ্যিক শিক্ষামন্ত্রী)য়ে উত্তর দিছে :
- (ক) সঁচা ।
- (খ) ২৪-৬-৮৮ ইং তাৰিখৰ পৰা ।
- (গ) নগৰ এলেকাত পৌৰগভাৱ কাৰ্য্যালয়ত আৰু গাঁও এলেকাত স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰত
 নাম পঞ্জীভুক্ত কৰিব লাগে ।

Re : Illicit liquor production.

Shri Shio Sambhu Ojha asked :

65. Will the Minister, Excise be pleased to state :

- (a) Whether Government is aware about the increase of production
 of illicit liquor in the villages of Tinsukia Sub-division ?
- (b) If so, what steps Govt has taken or proposed to be
 taken to check the production of illicit liquor ?

শ্রীভূষণ কুমাৰ ফুকন (আৱকাৰী বিভাগৰ মন্ত্রী)য়ে উত্তর দিছে :

(ক) তিনিচুকীয়া যহকুমাৰ গ্রাম্যাঞ্চলৰ কিছুমান ঠাইত চুলাই মদৰ উৎপাদন হৈ
 থকাটো চৰকাৰৰ অৱগত হৈছে । কিন্তু তেনে চুলাই মদৰ উৎপাদন বৃদ্ধি হোৱা কথাটো
 সঁচা নহয় ।

(খ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

**Re : Venture L. P. Schools in Tea & Ex-Tea Garden area of
 Lakhipur.**

Shri Dinesh Prasad Goalal asked :

66. Will the Minister, Education be pleased to state :

- (a) What is the total number of venture L. P. Schools in Tea and
 Ex. Tea Garden areas of Lakhipur constituency under D. I.
 of Schools Silchar ?
- (Please furnish the date of establishment, names of the schools
 and names of the teachers with address on the table of the
 House).

শ্রীয়তীন মালী (বাঙ্গিক শিক্ষামন্ত্রী)য়ে উত্তর দিছে :

- (ক) আরণ্যকীয় তথ্য সংগ্রহ করি থকা হৈছে। তথ্য পালেই সদনত দাখিল করিব পৰা যাব।

বিষয় : উপ-সংষ্টুল আৰু সংষ্টুল স্থাপন।

শ্রীবঙ্গেশ্বৰ সৰকাৰে স্বীকৃত :

৬৭। মাননীয় জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি দ্বাৰাৰে :

- (ক) উত্তৰ শালমাৰা মহকুমাত জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ উপ-সংষ্টুল আৰু সংষ্টুল কাৰ্য্যালয় মহকুমাৰ সদৰ ঠাই অভয়াপুৰীত স্থাপন নোহোৱাৰ কাৰণ কি ?

- (খ) মহকুমাৰ বৃহৎ সংখ্যক বাইজৰ স্বার্থৰ প্ৰতি চিন্তা কৰি অন্তিপলমে আৰ্ভয়া-পুৰীত উক্ত কাৰ্য্যালয় দুখন স্থাপন কৰিবনে ?

শ্রীচাহিদুল আলম চৌধুৰী (জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) কামৰ স্বৰিধাৰ বাবে অভয়াপুৰীত থকা কামৰোৰ বঙাইগাঁৰত থকা সংষ্টুল আৰু উপ-সংষ্টুলে চোৱা চিতা কৰে।

- (খ) বৰ্তমানে চিন্তা কৰা হোৱা নাই।

Re : Unnatural death cases.

Shri A. F. Golam Osmani asked :

68. Will the Minister Home be pleased to state ?

- (a) The number of unnatural death cases reported from Cachar and Karimganj Districts during the 2nd quarter (April to june) of 1989 ?

- (b) How many of these cases were due to accident from contaminated Kerosene. (Please furnish figures according to Police Station).

- (c) What actions have been taken to bring the person or persons responsible to book ?

শ্রীভূগ কুমাৰ ফুকন (গৃহমন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) এই সময়ছোৱাত কাছাৰ জিলাত ১৮ টা আৰু কৰিমগঞ্জ জিলাত ৩১ টা অস্বাভাৱিক মৃত্যুৰ গোচৰ পঞ্জীভূক্ত কৰা হয়।

(খ) কাছাব জিলাত ডেজাল কেবাচিন সংক্রান্ত জুলি কোনো এজনব মৃত্যু হোৱা নাই। কবিমগঞ্জ জিলাত ৯ টা ডেজাল কেবাচিন সংক্রান্ত জুলি মৰা গোচৰ বক্ষু কৰা হয়। থানা অনুযায়ী গোচৰবোৰ এনে ধৰণৰঃ

কবিমগঞ্জ থানা—২ টা

বাটাবাবী থানা—৩ টা

পাথাৰকালি থানা—৩ টা

বদৰপুৰ থানা—১ টা

মুঠ ৯ টা

(গ) গোচৰবোৰ বৰ্তমান তপ্তস্থাধীন।

বিষয়ঃ দলগাঁও থানাৰ অন্তৰ্গত খাকপেটায়া আৰক্ষী চকীটো পুর্ণাঙ্গ থানালৈ পৰিৱৰ্তিত কৰাৰ বাবে সোধা থশ্ব।

শ্ৰীআব্দুল জৰুৰে স্মৃথিছে :

69. Will the Minister, Home be Pleased to State :

(a) Whether the Kharupetia out Post under Dalgaon P.S. is going to be converted into a P.S. ?

(b) If so, When ?

শ্ৰীভূঁ কুমাৰ ফুকন (গুহমণ্ডী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) এই বিষয়ে কোনো প্ৰস্তাৱ বৰ্তমান চৰকাৰৰ ওচৰত নাই।

(খ) থশ্ব নুঠে।

বিষয়ঃ এল পি, এম, ই স্কুলৰ গ্রাণ্ট সম্পর্কে।

শ্ৰীনৰেন তাঁতীয়ে স্মৃথিছে :

* ৭০। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী যদোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) এই বছৰঃ এল, পি.আক-এম, ই স্কুল-বিলিং গ্রাণ্ট দিয়াৰ বাবে কিবা ব্যৱস্থা হাতত লৈছে নে আৰু যদি লৈছে কেনে ব্যৱস্থা লৈছে ?

শ্ৰীযতীন মালী (বাড়িক শিক্ষামণ্ডী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) অগাবেচন ব্রেক বোৰ্ড আৰু অনুসূচিত জাতি উপ-পৰিকল্পনাৰ (এছ, চি, পি)

অধীনত কিছুনান প্রাইমারী স্কুল ধৰ সজ্ঞাৰ বাবেহে আধিক অনুদান দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

Re : Venture L. P. Schools.

Shri Dileswar Tanti asked :

71. Will the Minister, Education be pleased to state :

(a) What is the total number of venture L. P. Schools as on February, 1989 in Tinsukia Sub-division ?

(List of such venture L. P. Schools of the concerned Sub-division with the dates of establishment of the Schools indicating the Assembly Constituency areas may be furnished on the table of the House).

(b) The names of the Venture Schools provincialised during last five years ?

(List may be furnished on the table of the House).

শ্রীযতীন মাসী (বাজ্যিক শিক্ষামন্ত্রী)য়ে উত্তর দিচ্ছে :

(ক) আরশ্যকীয় তথ্য সঞ্চালকালয়ৰ পৰা বিচৰা হৈছে। তথ্য পালে দাখিল কৰা হ'ব।

(খ) আরশ্যকীয় তথ্য বিচৰা হৈছে। তথ্য পালে দাখিল কৰা হ'ব।

বিষয় : তিনিচুকীয়া মহকুমাৰ আৱকাৰী পৰিদৰ্শক চক্ৰসমূহৰ বাজহ।

শ্রীৰামেশুৰ ধানোৱাৰে স্থানিকে :

৭২। মাননীয় আৱকাৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) তিনিচুকীয়া মহকুমাত থকা আৱকাৰী পৰিদৰ্শক চক্ৰসমূহৰ পৰা চৰকাৰী বাজহ ১৯৮৬-৮৭, ১৯৮৭-৮৮ আৰু ১৯৮৮-৮৯ চনত কিমানকৈ আদায় হৈছিল ? (চক্ৰ ভিত্তিত দিৰ)।

(খ) উক্ত মহকুমাত চুলাই মদৰ প্ৰচলন বন্ধ কৰি বাজহ বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

শ্রীভৃগু কুমাৰ ফুকন (আৱকাৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিচ্ছে :

(ক) তিনিচুকীয়া মহকুমাত থকা আৱকাৰী পৰিদৰ্শক চক্ৰসমূহৰ পৰা চৰকাৰী বাজহ চক্ৰ অনুষ্যায়ী পোৱা বাজহ তলত দেখুৱা হ'ল।

	১৯৮৬-৮৭	১৯৮৭-৮৮	১৯৮৮-৮৯ ফেব্রুয়ারী মাইলেক্সে
১। তিনিচুকীয়া সদৰ	৭,০৬,০৫২.১৩	১২,২৯,০৭৯.২৫	১৩,৮১,৩৬৩.৪৪
২। তিনিচুকীয়া বেলৱে	৬৬,২৩৫.৭৮	২,৩১,৯৫৭.১৭	২,৪৫,৫৫৫.৬১
৩। ডুমডুমা	৯,০৬,৯১৯.৪৪	১৬,৩৭,০৩৫.৭৭	১৯,২৪,৫৫৩.৬৪
৪। কাকপথাৰ	২,৬৩,০৯৫.০২	৫,৪৫,৩৫১.০০	৫,০৬,১২০.৪০
৫। ডিগবৈ	৫,৯৯,৩৬৭.৬৪	১০,৮৮,৯৩৫.০১	১৬,৯৫,১১৯.১৭
৬। মাৰ্ঘেৰিটা	৭,৪৭,৪৪৫.৮৩	১১,৪০,৩৫১.২২	১৪,৯৩,৪৩০.৬২
৭। ধলা	১,৯৪,৩০৫.৫০	৩,৬০,৫৯৬.৭০	৪,২৬,৩৮০.৪০

(খ) তিনিচুকীয়া মহকুমাৰ কিছুমান ঠাইত চুলাই মদ বনোৱা আৰু ইয়াৰ বিক্ৰী হৈ থকাটো চৰকাৰৰ অৱগত হৈছে। বাজহ বৃক্ষি কৰাৰ বাবে চুলাই মদৰ ষাটিবিলাক বন্ধ কৰি পেলোৱা আৰু চুলাই মদ বনোৱা সা-সৰঞ্জামবোৰ জবদ কৰাৰ বাবে যথাসমতৰ সকলো ব্যৱস্থা লৈ থকা হৈছে। চুলাই মদৰ ষাটিবিলাক ধৰা পেলাৰৰ কাৰণে আৱকাৰী বিভাগে পূৰ্ণগতিত অভিযান চলাই আছে। চুলাই মদৰ ব্যৱসায়ৰ সংক্রান্তত গ্ৰেফ্টুৰ হোৱা অভিযুক্ত লোকসকলৰ বিৰুদ্ধে আইনসন্ধ ত ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

বিষয় : অনা-আনুষ্ঠানিক শিক্ষক।

শ্রীমকুৰুল ছচেইনে স্মৃতিচে :

৭৩। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) অনা-আনুষ্ঠানিক (non formal) শিক্ষকসকলক আনুষ্ঠানিক (formal) শিক্ষক কৰাৰ ব্যৱস্থা আছেন ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষামন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিচে :

(ক) অনা-আনুষ্ঠানিক (non formal) শিক্ষকসকলক আনুষ্ঠানিক (formal) শিক্ষক কৰাৰ তেনে কোনো ব্যৱস্থা নাই যদিও চৰকাৰে ২৬১৯/৮৬, তাৰিখৰ ই, পি, জি-২৫৮৩। অংশ চিঠিব জৰিয়তে নিযুক্তিৰ নীতি নিৰ্দেশনাৰ ৫য় দফাত অনা-আনুষ্ঠানিক/ প্ৰাথমিক অধীনত অস্থায়ীভাৱে কাৰ্য কৰা প্ৰাৰ্থীৰ বাবে শতকৰা ১০ শতাংশ নিযুক্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে।

বিষয় : চৰকাৰী ছোৱালী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়

শ্রীনীলমণি দাসে স্মৃতিচে :

৭৪। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

- (ক) দৰং জিলাত কোনো চৰকাৰী ছোৱালী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয় আছেন ?
 (খ) যদি নাই, উক্ত জিলাৰ কিছু ছোৱালী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয় চৰকাৰী-কৰণৰ কথা চৰকাৰে বিবেচনা কৰিছে নেকি ?
 (গ) শিক্ষাৰ স্থাবিধিৰ বাবে উক্ত জিলাখন অস্ততঃ এখন ছোৱালী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয় প্ৰতাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে লবনে ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষামন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) দৰং জিলাত কোনো চৰকাৰী ছোৱালী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয় নাই।
 (খ) এতিয়াও বিবেচনা কৰা নাই।
 (গ) পুঁজি সাপেক্ষে বিবেচনা কৰিব পৰা যাব।

Re : L. P. and M. E. Schools.

Shri Santi Ranjan Das Gupta asked :

76. Will the Minister, Education be pleased to state :
 (a) The total number of L.P. Schools and M.E. School Buildings Grant paid in Hojai Samasti for year 1986—87 & 1987—88 ?
 (b) The names of the school in whose favour Rs. 61,000 Grant was given and the names of the schools in whose favour Rs. 45 000/- were granted within Hojai Samasti for the purpose of Building Construction ?
 (c) How many schools have so far been constructed ?

শ্ৰীয়তীন শালী (বাজ্যিক শিক্ষামন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) ৩৭ খন।
 (খ) প্ৰতিখন বিদ্যালয়ত ৬১,০০০ টকাকৈহে অনুদান দিয়া হৈছে। তালিকা অনুবন্ধ C' চাওক।
 (গ) প্ৰাপ্ত তথ্যমতে ১৯৮৬-৮৭ চনৰ অনুদানৰ টকাৰে ১৬ খন স্কুলৰ ঘৰ নিৰ্মাণ হৈছে।

Re : Construction of School Building.

Shri Santi Ranjan Das Gupta asked :

77. Will the Minister, Education be pleased to State :
 (a) How many school Buildings will be constructed (L.P. & M. E.) from the Fund allotted for the year 1988—89 in Assam ?

- (b) The number of schools to be constructed constituencywise ?
- (c) The amount allotted for each school ?
- (d) The names of the schools selected for Hojai Samasti ?

শ্রীয়তীন মালী (বাস্তিক শিক্ষামন্ত্রী)য়ে উত্তর দিছে :

- (ক) ১৯৮৮-৮৯ চনের বিভৌয় বছৰত ৮ ম বিভৌয় আয়োগৰ অনুদানেৰে প্ৰাথমিক (L.P & M. E) বিদ্যালয়ৰ ধৰ সজাৰ বাবে কোনো প্ৰস্তাৱ নাই।
- (খ) }
- (গ) } —প্ৰশ্ন মুঠে ।
- (ঘ) }

Re : Case No. 425/87

Shri Abdul Muqtadir Choudhury asked :

78. Will the Minister, Home be pleased to state :

- (a) What action have been taken by the police relating to the Karimganj P. S. Case No. 425/87 and Karimganj P. S. No. 63/88 where the then Secretary of Jatkapara Co-Operative Society misappropriated Rs. 2,72,317.00 and Salesmen had misappropriated Rs. 50,000.00 respectively ?

শ্রীডৃঢ় কুমাৰ ফুকন (গৃহ মন্ত্রী)য়ে উত্তর দিছে :

- (ক) দুয়োটা গোচৰেই পঞ্জীয়নভূক্ত হৈছে আৰু তদন্ত চলি আছে।

Re : Primary Schools in Tinsukia.

Shri Shio Sambhu Ojha asked :

79. Will the Minister, Education be pleased to state :

- (a) The number of Hindi and Bengali Medium Primary Schools in Tinsukia Sub-division ?
- (Furnish the names separately showing the Government sanctioned post of teachers in each school ?)

শ্রীয়তীন মালী (বাস্তিক শিক্ষামন্ত্রী)য়ে উত্তর দিছে :

- (ক) হিন্দী মাধ্যমৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয় ৪৯ খন।

বঙালী মাধ্যমৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয় ৪৮ খন।

(বিদ্যালয়ৰ আৰু মঞ্চুৰী পদৰ তালিকা অনুৰোধ D' তাৰিখক)

Re : Water Supply Schemes under A.R.P. Schemes in Silchar.

Shri Dinesh Prasad Goalal asked :

80. Will the Minister, Public Health Engineering be pleased to state :

- (a) What is the total number of proposal for Water Supply Schemes under A.R.P. from P. H. E. Division II, Silchar have been submitted and sent to Government ?
- (b) How many of the said schemes have so far been sanctioned ?
(The names of the Schemes may pleased be furnished)

Shri Shahidul Alam Choudhury, (Minister, Public Health Engineering) replied :

(a) Piped Water Supply Schemes—45 Nos.

Mark II Deep well Hand Pump—12 Nos.

(b) Piped Water Supply Schemes—13 Nos.

Mark II Deep Well Hand Pump—10 Nos.

(The names of the Schemes at Annexure 'E').

Re. Venture L.P. Schools taken over by Government in Tea & Ex-Tea Garden areas.

Shri Denesh Prasad Goalal asked :

81. Will the Minister, Education be pleased to state :

- (a) What is the total numbers of Venture L. P. Schools taken up by the Government in Tea & Ex-Tea Garden areas under D. I. of Schools, Silchar in the year 1987—88 ?
- (b) How many Tea and Ex-Tea Garden V. L. P. School taken up by the Government from Lakhipur constituency under D. I. of School, Silchar ?
(Please furnish the names of the schools and name and address of the teachers).

ଶ୍ରୀଯତୀନ ମାଳୀ (ବାଜ୍ୟକ ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ)ରେ ଉତ୍ତର ଦିଇଛେ :

(କ) ୧୪ ଖନ ।

(ଖ) ତଥ୍ୟ ସଂଥିତ କରି ଥିଲା ହେବେ । ତଥ୍ୟ ପାଲେଇ ସମନ୍ତ ଦାଖିଲ କରିବ ପରି ଯାଏ ।

Re : Norms of Adult Education Scheme.

Shri A. F. Golam Osmani asked :

82. Will the Minister, Education be please to state :

(a) What are the norms on the basis of which Adult Education Schemes are taken up ?

(b) Number of Schemes taken up in Barpeta District from 1983—84 to 1988—89 ?

(Please state locations year-wise and total sum spent year-wise both on Central and State Category of Schemes).

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষামন্ত্রী) যে উত্তর দিচ্ছে :

(ক) প্রাপ্তবয়স্ক শিক্ষা অঁচনিখন প্রহণ করার বাবে দুটা নিয়ম আছে—এটা শারীরিক আকৃ আনটো বিভীষণ।

শারীরিক—স্বাক্ষরতা জৰীপৰ প্রতিবেদনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি প্রাপ্তবয়স্ক শিক্ষকেন্দ্ৰ সমূহ বাছনি কৰা হয়। স্থানীয় ঝুঁতু, পুথিভুল, যুৱ সংস্ক আদিব হাবা এই জৰীপ কৰা হয়। এই জৰীপৰ সত্যাসত্য প্রাপ্তবয়স্ক শিক্ষাবিভাগৰ ক্ষেত্ৰ। কৰ্মচাৰী (Field staff) যেনে—প্ৰকল্প বিষয়া আদিব হাবা নিকপণ কৰা হয়। এই প্রাপ্তবয়স্ক শিক্ষা কেন্দ্ৰসমূহ সাধাৰণতে ১৫-৩৫ বছৰৰ তিতৰৰ নিবক্ষৰ লোকক লৈ গঠন কৰা হয়।

বিভীষণ—এই কেন্দ্ৰসমূহ হ'ব নিৰ্দেশক / নিৰ্দেশিকাসকলৰ মাহিলি দৰমহা (Remuneration) ১০০ টকাটৈকে পাই আহিছে। এই কেন্দ্ৰসমূহ চলোৱাৰ বাবে কেবাচিন তেল (বিদ্যুৎ) আদিব বাবত ২৫ টকাটৈকে খৰচ কৰা হয়।

স্বাক্ষৰতা, সচেতনতা আদিয়েই এই কেন্দ্ৰসমূহৰ মূল লক্ষ্য।

(খ) বৰপেটা জিলাত ১৯৮৪-৮৫ বিভীষণ বছৰৰ পৰা এই কেন্দ্ৰসমূহ লোৱা হয়। প্রতি বছৰৰ কেন্দ্ৰীয় আকৃ বাজিয়ক শাখা আকৃ হিচাপৰ খৰচ তলত দেখুওৱা হ'ল।

বছৰ	বাজিয়ক (লাখমত্তে)	কেন্দ্ৰীয়
১৯৮৪-৮৫	৪.১০ টকা	৫.৪৬ টকা
১৯৮৫-৮৬	৫.৮৪ "	৫.১৫ "
১৯৮৬-৮৭	৬.৭২ "	৭.৪৬ "
১৯৮৭-৮৮	৯.২১ "	৬.২০ "
১৯৮৮-৮৯	২.১০ "	৮.০০ "
(গু-১২-৮৮)		

বিষয় : প্রেক্ষাগৃহ নির্মাণ

শ্রীকিরণ কুমাৰ গঙ্গোত্রী স্বাধীনে :

৮৩। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী যদোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) ডিক্রগড় বিশ্ববিদ্যালয় প্রেক্ষাগৃহ নির্মাণৰ কিমান টকা মন্ত্ৰী আগবঢ়াইছে ?

(খ) উজ্জ্বল মন্ত্ৰী কৰাৰ প্রেক্ষাগৃহৰ কাম সম্পূৰ্ণ হ'বনে ?

(গ) প্রেক্ষাগৃহ নির্মাণৰ কাম কিমান আগবঢ়াইছে ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) ১৯৮৭-৮৮ চনৰ বিভৌয় বছৰত ডিক্রগড় বিশ্ববিদ্যালয়লৈ মন্ত্ৰীকৃত মুঠ ৩২৪০ লাখ টকাৰ পৰাই প্রেক্ষাগৃহ নির্মাণৰ বাবে ৪০০ লাখ টকা ব্যয় কৰিবলৈ ডিক্রগড় বিশ্ববিদ্যালয়ক পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল ।

(খ) এইভাবে পৰামৰ্শ দিয়ে পৰামৰ্শ কৰিবলৈ আবশ্যিক কৰিছে। বিশ্ববিদ্যালয়ে অন্যভাৱেও ধন সংগ্ৰহ কৰিছে।

(গ)

Re : Number of Venture L.P. —Schools of Karimganj.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury asked :

৮৪. Will the Minister Education be pleased to state :

(a) The number of Venture L.P. Schools in Karimganj District ?
(The list of Venture L.P. with name and address may be placed on the table of the House)

(b) The name and address of the Venture L.P. Schools of Karimganj District suggested by the Advisory Board for taking over by the Government ?

শ্রীমতীনা মালী (বাঙ্গালি শিক্ষামন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) থাপ্ত তথ্যমতে ৩৮০ খন। বিদ্যালয়ৰ তালিকা পিছত দাখিল কৰা হ'ব।

(খ) বিদ্যালয়ৰ তালিকা বিচৰা হৈছে। পালেই দাখিল কৰিব পৰা হ'ব।

Re : Water Drilling Rig.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury asked :

৮৫. Will the Minister, Public Health Engineering be Pleased to state :

- (a) Total number of water drilling rigs in the P.H.E. Department.
- (b) How many water drilling rigs are there in Cachar District?
- (c) Is it a fact that Karimganj District with one PHE Division and 3 (three) P.H.E. Sub-Divisions are running without any water drilling rig and several old water supply schemes sanctioned in 1984—85, 1985—86, 1986—87, 1987—88 are held up for want of water drilling rigs?

Shri Shahidul Alam Choudhury, (Minister, Public Health Engineering) replied :

- (a) 25 (twenty five) Nos.
- (b) 2 Nos out of which 1 (one) is under repair.
- (c) Yes, Karimganj District is running without drilling rig since mid November '88 and installation of Deep Tube Well by Rig is yet to be taken up for 29 Schemes.

Re : Basthi Harizan Venture L. P. School.

Shri Abdul Rob Laskar, asked:

86. Will the Minister, Education be pleased to state :

- (a) Is a fact that 9 No. Basthi Harizan T. E. Venture L. P. School under Silchar Sub-Division was taken up by the Government in 1988?
- (b) Is it a fact that subsequently it was dropped from the list?
- (c) If so, the reason there?
- (d) Is it a fact that Dakbanglow Venture L. P. School in Silchar Sub-Division was taken up in the 1st instance and then it was dropped?
- (e) Is it a fact that later on Dakbanglow was again taken up?
- (f) Whether Government is aware that Dakbanglow Venture L.P. School is not within any Garden Area?
- (g) Will the Government take up 9 No. Basthi Harizan Venture L.P. School as it is within a Garden Area?

শ্রীয়তীন মালী (বাড়ি)ক শিক্ষামন্ত্রী)যে উত্তর দিছে :

- (ক) হ্য।
- (খ) হ্য।
- (গ) চৰকাৰৰ সিদ্ধান্ত ঘটে।
- (ঘ) হ্য।
- (ঙ) হ্য।
- (চ) ভাক বাংলো প্ৰাথমিক বিদ্যালয় চাহ বাগিচা এলেকাত অৱস্থিত নহয় বুলি চৰকাৰৰে নেজানে।
- (ছ) এই বিষয়ত কোনো সিদ্ধান্ত বৰ্তমানে হোৱা নাই।

Re : Fire Service Station at Sonai.

Shri Abdul Rob Laskar, asked :

87. Will the Minister, Home be pleased to state :

- (a) Whether Government is aware that the Government has sanctioned a Fire Service Station at Sonai under Silchar Sub-Division of Cachar district ?
- (b) If so, what steps the Government has taken to start the work of the said station ?

শ্রীভূঁড় কুমাৰ ফুকন (গৃহমন্ত্রী)যে উত্তর দিছে :

- (ক) কাছাৰ জিলাৰ সোণাইত অগুনিৰ্বাপক কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰাৰ সম্পর্কত এটা প্ৰস্তাৱ চৰকাৰে পাইছে।
- (খ) পুঁজিৰ অৱস্থা টনকিয়াল নোহোৱা হেতুকে এতিমালেকে কোনো সিদ্ধান্ত লব পৰা নাই।

Re : P. H. E. Division at Sonai. ,

Shri Abdul Rob Laskar, asked :

88. Will the Minister, Public Health Engineering be pleased to state :

- (a) Is there any proposal to set up P. H. E. Division at Sonai under Silchar Civil Sub-division of Cachar district ?
- (b) If not, will the Government consider to set up a Division of P. H. E. considering the vastness of the area ?

Shri Shahidul Alam Choudhury, (Minister, Public Health Engineering) replied :

- (a) No.
- (b) Will be examined.

Re : Scheduled Caste Component Plan.

শ্রীগোপীনাথ দাসে স্বাধিষ্ঠে :

৮৯। মাননীয় শিক্ষা বিভাগের স্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ করি জনাবনে ?

(ক) Scheduled Caste Component Plan এ আচুতীয়া টকাবে ১৯৮৮-৮৯ চনত কিমানখন উচ্চ আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ক চৰকাৰে গৃহ নিৰ্মাণৰ বাবে মঙ্গুৰী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে জনাবনে ?

(খ) উজ্জ মঙ্গুৰী টকা বিদ্যালয়বোৰক দিয়া হৈছেনে ?

(গ) যদি হোৱা নাই তেন্তে অতি সোনকালে বিদ্যালয়বোৰক মঙ্গুৰী টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষা স্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) Scheduled Caste Component Plan এ আচুতীয়া টকাবে ১৯৮৮-৮৯ চনত চৰকাৰে মুঠ ৬৮ খন উচ্চ আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ক গৃহনিৰ্মাণৰ বাবে মঙ্গুৰী দিয়াৰ ব্যৱস্থা হাতত লৈছে।

(খ) এতিয়াও দিয়া হোৱা নাই।

(গ) সোনকালে দিয়াৰ ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব।

Re : Damaged School Buildings.

Shri Amritlal Basumatary asked :

৯০. Will the Minister, Education be pleased to State :

(a) What is the number of school Buildings demaged or destroyed in course of the current agitation in Kokrajhar, Odalguri and Gossaigaon Sub-Division ?

(b) What is the total loss assessed ?

(c) Whether the damaged buildings will be repaired or reconstructed ?

শ্রীয়তীন মালী (বাজিক শিক্ষামন্ত্রী)যে উত্তর দিছে :

- (ক) স্কুলস্বর ক্ষয়-ক্ষতির কোনো তথ্য সংশ্লিষ্ট মহকুমাকেইটাৰ পৰা পোৱা নাই ।
- (খ) প্রশ্ন নুঠে ।
- (গ) তথ্য পালে পৰীক্ষা কৰা হ'ব ।

বিষয় : বানপানীৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় সাহাৰ্য ।

শ্রীদেবেশ্বৰ বৰায়ে স্বাধিষ্ঠে :

১১। বানপানীয় সাহাৰ্য আৰু পুনৰ সংস্থাপন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

- (ক) অপম চৰকাৰে ১৯৮৮ চনৰ বানপানী সাহাৰ্যৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা কিমান টকা মঞ্চুৰী পালে ?
- (খ) সাহাৰ্য মঞ্চুৰী পোৱা ধন কোন কোন বিভাগক কিমান পৰিমাণৰ আৰণ্টন দিয়া হ'ল ?
- (গ) ১৯৮৯ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহলৈকে কিমান পৰিমাণৰ ধন চৰকাৰে খৰচ কৰি-
বলৈ সকলম হৈছে ?

শ্রীচন্দ্ৰ আৰঞ্জনৰা (সাহাৰ্য) আৰু পুনৰ সংস্থাপন বিভাগৰ মন্ত্ৰী)যে উত্তৰ দিছে :

- (ক) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বানপানীৰ সাহাৰ্যৰ খৰচৰ নিৰিখ ৮৫৩৬.৪৫ লাখ টকা ধাৰ্য কৰি দিছে আৰু তাৰে ভিতৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে মুঠ ৪৩৬২.৫০ লাখ টকা শোকলাই দিছে ।
- (খ) বিভিন্ন বিভাগক আৰণ্টন দিয়া ধনৰ তালিকা অনুৰূপ 'F' চাওক ।
- (গ) ৫০,১৪,৭১,৩৫১ টকা ।

বিষয় : এল পি আৰু এম-ই স্কুলৰ বিলিং গ্রাণ্ট ।

শ্রীনৰেন তাঁতীয়ে স্বাধিষ্ঠে :

১২। বানপানী শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

- (ক) যোৱা বছৰ অসমৰ কিমানখন এল-পি আৰু এম-ই স্কুলক বিলিং গ্রাণ্ট দিয়া হ'ল ?
- (খ) কিমানখনক মেৰামতিৰ অনুদান দিয়া হ'ল ?

- (ग) किमानधनक आचारावर काबणे अनुदान दिया ह'ल ?
 (द) उक्त अं॒चनिसमूहव वाबे सर्वमूऱ्ठ किमान टका दिया ह'ल ज्ञावणे ?

श्रीयतीन माली (बाजियक शिक्षामन्त्री)येउ उत्तर दिच्छे :

- (क) मूऱ्ठते २७४६ खनक।
 (ख) " १९३३ खनक।
 (ग) " २२२१ खनक।
 (घ) सर्वमूऱ्ठ १५ कोटि ८१ लाख ७९ हजार ३४ ६० टका दिया हैछे।

Ré : Jawahar Hindi H. E. School, Doomdooma.
 Shri Dileswar Tanti, asked :

93. Will the Minister, Education be pleased to state :

- (a) When the Development Committee of the Jawahar Hindi H. E School, DoomDooma was constituted ?
 (b) Who are the members of this Committee ?
 (c) Whether it is a fact that the local Hindi speaking public have been agitating and demanding the dissolution of this Committee since long ?
 (d) If so will the Government take immediate steps for redressing the grievances of the local public ?

श्रीबृन्दाबन गोस्वामी (शिक्षामन्त्री)येउ उत्तर दिच्छे :

(क) डूमडूमार ज्वाहर हिन्दी हाइस्कूलव उन्नयन कमिटीधन इंवाजी १९४६ चनव छेपेत्वर माहत कमिटीधनव प्रथम बैठकव पर्वा ३ बछ्रव काबणे गर्ठन करा हैछिल :

- (ख) उक्त कमिटीधनव सदस्यसकल ह'ल :
 (१) श्रीनकुल चंद्र बबदले, एडतोफेट कपाइ चाइदिं सभापति।
 (२) श्रीघणश्याम दास, लाहति, डूमडूमा सचिव।
 (३) उक्त स्कूलव भावप्राप्त प्रधान शिक्षक सदस्य।
 (४) आयकव अधीक्षक, डूमडूमा, चरकावर घनोनीत सदस्य त्रि।
 (५) डूमडूमार बाजियक चिकित्सालयव भावप्राप्त चिकित्सकजन ऐ।
 (६) श्रीजें, पि, टेबाबी, अध्यापक, डूमडूमा क्लेज ऐ।

- (১) শ্রীওরাই, পি, ওজা, ডুমডুমা অতিবিজ্ঞ সদস্য
 (৮) শ্রীগোবৰধন আগবৰালা, ডুগডুমা ত্ৰি
 (৯)
 (১০) খালি.....অভিভাৱক প্রতিনিধি সদস্য
 (১১) শ্রীকাদেৱনাথ প্ৰসাদ, সহকাৰী শিক্ষক, প্রতিনিধি ত্ৰি
 (১২) শ্রীবাৰণ সিং, সহকাৰী শিক্ষক, শিক্ষক প্রতিনিধি ত্ৰি
 (১৩) খালি.....দাতা প্রতিনিধি (Doners Representatives) ত্ৰি
- (গ) স্থানীয় বাইজে উজ উন্নয়ন কমিটীখন ভাগি দিয়াৰ কাৰণে ১৯৮৮ চনৰ
ভেটেষ্টৰ মাহৰ পৰাৰে দাবী জনাইছে।

(ঘ) যিহেতুকে উজ উন্নয়ন কমিটীখন গঠন হোৱা তাৰিখৰ পৰা ৩ বছৰ কাৰ্য-
কাল ইংৰাজী ১৯৮৯ চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহতহে উকলিব, গতিকে এতিয়াই স্থানীয়
বাইজে দাবী কৰাগতে কমিটীখন বিশেষ গুৰুত্ব অভিযোগ (allegation) নেথাকিলে
ভঙ্গ কৰা বা পুনৰ গঠন কৰাৰ স্থান নাই।

Re : Acuted drought in Secotpur Bandu etc Area of Cachar District.

Shri Dinesh Prasad Goala, asked :

94. Will the Minister, Public Health Engineering be pleased to state :

- (a) Whether Government is aware that the people of Secotpur, Bandu, Boali, Matinagar and Didar Kosh area in the District of Cachar are facing acute scarcity of drinking water due to drought ?
- (b) If so, whether Government has so far taken any step to meet the crisis ?
- (c) If so, what steps have been taken ?
- (d) If not, will the Government take immediate measures for installation of Mark II pump in those areas as proposed by the Local MLA within this months for the interest of the people ?

Shri Shahidul Alam Choudhury, (Minister, Public Health Engineering)
replied :

- (a) There is no report regarding occurance of drought. However

Government is aware about the scarcity of drinking water in these villages.

- (b) (c) (d) Except for Matinagar, all the other villages are identified as problem villages and steps are being taken to provide drinking water progressively as early as possible.

Re : Fire Brigade station at Lakhimpur.

Shri Dinesh Prasad Goalal, asked :

95. Will the Minister, Home be pleased to state :

- (a) Whether Government has any proposal to sanction Fire Brigade Station at Lakhimpur in the District of Cachar ?
 (b) If so, when the same can be expected ?
 (c) If not, will the Government consider to sanction the same during this financial year ?

শ্রীডিগু কুমাৰ ফুকন (গৃহস্তৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) কাছাৰ জিলাৰ লক্ষ্মীপুৰত অগ্ৰনির্বাপক কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰাৰ প্ৰস্তাৱ বৰ্তমান চৰকাৰৰ হাতত নাই।
 (খ) ধৰ্ম নুঠে।
 (গ) পুঁজিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব।

বিষয় : উপ-পৰিদৰ্শক নিলিখিত।

শ্রীবত্তেশ্বৰ চৰকাৰে সুধিছে :

৯৬। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী যদোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

- (ক) উত্তৰ শালমাৰা যহকুমাৰ বিদ্যালয়সমূহৰ উপ-পৰিদৰ্শকজনক নিলিখিত কৰা কথাটো সঁচানে ?
 (খ) যদি সঁচা ইয়াৰ কাৰণ কি ?

শ্রীবন্দুৰাম গোস্বামী (শিক্ষামন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) হয়।

(খ) যোরা ১৯৮৮ চনৰ ৯।৫০।৮৮ ইঁ তাৰিখে অসম বিধানসভাব চমু জাননীৰ প্ৰশ্ন (প্ৰশ্ন নং-২২)ৰ 'য়' অংশৰ উত্তৰৰ কাৰণে ডুল তথ্য দিয়াৰ অপৰাধত নিলম্বিত কৰা হৈছে।

Mr. Speaker : Now zero hour. One matter would be raised by Hon'ble Member Shri Hemen Das.

শ্রীহেমেন দাস : শাননীয় অধ্যক্ষ শহোদয়, আজি নতুন দৈনিক কাকতত এটা খবৰ ওলাইছে। সেইটো হৈছে, এজন সাংবাদিকক পুলিচে অতি নিৰ্মমভাৱে প্ৰহাৰ কৰিছে। সেই সাংবাদিকজনৰ নাম হৈছে শ্ৰীগগন শৰ্মা, তেওঁ পকাদলী হাইকুলৰ শিক্ষক দৰঃ জিলাৰ ছিপাখাৰ পুলিচ থানা ১১ শাৰ্ট তাৰিখে যেতিয়া কিছুমান লোকে আক্ৰমণ কৰিছিল আৰু তাকে লৈ যি বিষয়ৰ স্থষ্টি হৈছিল সাংবাদিক শৰ্মাই বিত্ত বাতৰি কাকতলৈ খবৰ পঠিয়াইছিল। এই খবৰটো তেওঁ দৈনিক অসমলৈ পঠিয়াইছিল। খবৰ প্ৰকাশৰ দিনাই পুলিচে তেওঁক গ্ৰেপ্তাৰ কৰে আৰু থানালৈ আনি তেওঁক প্ৰহাৰ কৰে। খবৰটো দিছিল বাবেই পুলিচে তেওঁক প্ৰহাৰ কৰি গাত কাপোৰ মোহোৱা কৰিছিল, মাত্ৰ আদাৰ ওৱেৰটো আছিল। এই ধৰণে তেওঁক বাস্তাত আঁচু কঢ়াই খোজ কাটিৰ দিছিল। তেওঁ এতিয়াও চিকিৎসাবীন হৈ আছে।

অধ্যক্ষ শহোদয়, অকল সেয়ে নহয়, ছিপাখাৰত আমাৰ দলৰ সদস্য ডাঃ কমল নাথকো গ্ৰেপ্তাৰ কৰি এনেভাৱে প্ৰহাৰ কৰিছে। এই বিষয়টো মই গৃহমন্তৰী ডাওৰীয়াক জনাইছে। এতিয়া তেওঁক জামিন দিছে। তেওঁ ঘৰৰ পৰা ওলাৰ পৰা নাই। ব্যক্তি স্বাধীনতাত হস্তক্ষেপ কৰাৰ পুলিচৰ অধিকাৰ নাই। নিৰ্মমভাৱে অত্যাচাৰ কৰা নৰকপী পঙ্গসকলৰ বিৰুদ্ধে যথোচিত ব্যৱস্থা লব লাগে।

শ্রীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ শহোদয়, এই বিষয়ে বাতৰিত আজি মই নিষে দেখা পাইছো। সাংবাদিকেই হওক বা সাধাৰণ নাগৰিকেই হওক পুলিচৰ অত্যাচাৰ কৰাৰ অধিকাৰ নাই।

ANNOUNCEMENT FROM THE CHAIR

Mr. Speaker : Under Rule 230 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly, I called a meeting of the Business Advisory Committee at 1-30 P.M., on 27th March, 1989 in my Chamber at Dispur to discuss about the allotment of time for General Discussion on the Budget amongst the parties/Groups and the selection of demands for grants to be taken up for discussion and voting on priority basis. The Committee also has given good deal

of through for consideration and passing of four Bills proposing taxation measures that has been introduced on 27th March, 1989 and decided that instead of General discussion on the budget on 31st March the four Bills will be taken up for consideration and passing. The General discussion on the Budget fixed for 31st March will now be taken up on 6th April, 1989. There will be no sitting of the house on 20th and 21st April and these days will also be recess days on account of Bohag Bihu. The business fixed earlier for 6th, 20th and 21st April will now be taken up on 30th, 31st May and 1st June, 1989. The business fixed earlier for 30th, 31st May and 1st June will now be taken up on 5th, 6th and 7th June, 1989.

The general discussion on the budget will spread over for five days i.e. 29th March, 3rd, 4th, 5th and 6th April, 1989. The time that will be available for general discussion on the budget are allocated as follows :

AGP	= 8 Hours 24 Minutes (including the reply of the Chief Minister)
Congress(I)	= 2 Hours 48 Minutes
UMF	= 1 Hours 59 Minutes
Congress (S)	= 28 Minutes
PTC	= 21 "
UTNLF	= 7 "
Independents	= 14 "
CPI(M)	= 14 "

The committee also selected 23 demands for grants on priority basis for discussion and voting during the allotted days which are being circulated to the Honourable Members. The revised calender has also been circulated to the Hon'ble Members.

I hope this has the approval of the House.

শ্রীকিবণ কুমার গগে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই অসম বিধানসভার প্রতিমা আৰু কাৰ্য পৰিচালনাৰ নিয়মাৱলীৰ ৫৪ নং নিয়মৰ অধীনত ১৯৮৯ চনৰ এক মাৰ্চৰ 'অগ্ৰদুৰ্দু' কাফতত থকাণিতি 'আহোম যুগৰ প্ৰাচীন কৌশিতিছবোৰ সংৰক্ষণ লাগে'— এই সম্পর্কীয় বাতৰিটোৰ প্ৰতি শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ৰ মনোযোগ আৰুৰ কৰিব বিচাৰিছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আজি এনেকুৱা বিষয় এটা উপাপন কৰিব বিচাবিছো-আহোম সকলৰ ছ শ বছৰীয়া বাজৰ কালৰ ঐতিহ্যৰ পুৰণি সৃতি চিহৰোৰ বিষয়ে। এই ঐতিহ্যপূৰ্ণ চিহৰোৰ চৰকাৰৰ অৱহেলাৰ বাবে আজি ধৰ্মস্তুপৰ্ণত পৰিণত হৰ লগা হৈছে। শিৰসাগৰৰ বংসৰ আৰু তলাতল ঘৰৰ অতি শোচনীয় অৱস্থা। যি চৰকাৰেই নহওক কিয় সকলো চৰকাৰৰ দিনতে ইয়াক অৱহেলাৰ চকুৰে চোৱা হৈছে। বিশেষকৈ ইয়াৰ সংবক্ষণ ব্যৱস্থা কোনো চৰকাৰৰ দিনতেই কৰা দেখা নগ'ল। যিসকলৰ তীর্থ-যাত্ৰী আহে তেওঁলোকে তলাতল ঘৰৰ খটখটীত উঠিব নোৱাৰে। সেইবিলাক ভাগি গৈছে। দিখো 'নদী' পৃথিবীৰ ভিতৰত বিখ্যাত বুলি জানিব পৰা গৈছে। তলাতল ঘৰৰ স্ববঙ্গটো এই দিখো নদীৰ তালৈকে গৈছে। তাৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা নহল। জয়সাগৰ পুৰুষীৰ পাৰত অ', এন, জি, চিয়ে কিছুান বস্ত বাখিছে। সেই বস্তবিলাক আজিলৈকে নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা নহল। মোমাইকটা গড়, নুমলীগড় আদিৰ চিন-চাৰ নোহোৱা হ'ল। এই কথাবিলাক আমি বুৰগীতহে পঢ়িবলৈ পাম। আজি উঠি অহা ছাত্-ছাত্ৰীসকলক আমি ভৱিষ্যতে মোমাইকটা গড় আদি দেখুৱাৰলৈ নোৱাবিম।

Dr. Ardhendu Kumar Day : Mr. Speaker Sir, here is a point of order. It is a Call Attention Motion and hence, he cannot go into detail.

Mr. Speaker : The Hon'ble Member can explain but it should be in brief.

শ্রীকিবণ চন্দ্ৰ গৈগে : এই বুৰগী বিখ্যাত কথাবিলাকৰ চিন্তা কৰা হোৱা নাই। এইটো আজি শোগান হৈ বৈছে।

এইবিলাক আজি একোটা শোগান হৈ গৈছে। আমি আজি ইমান বছৰে চিঞ্চ-বাখৰ কৰাৰ পাছত সৌ সিদিনা লাচিতৰ নিচিনা বীৰ পুৰুষ এজনক এজক শানুহৰ মাজত প্রতিষ্ঠিত কৰা হৈছে। চাৰিবজনকে একেলগে প্রতিষ্ঠা কৰে নেকি ? লাচিতৰ নিচিনা বীৰ পুৰুষ এজনৰ এনে অৱস্থা কিম হ'ল আমি জানিব বিচাবিছো।

এইবিলাক কোনোদিনে কোনো চৰকাৰৰ দিনতে সংবক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই। আগৰ চৰকাৰৰ দিনত যি হ'ল হ'ল এতিয়া আমাৰ চৰকাৰৰ দিনত আহোম যুগৰ প্রাচীন কীতি চিহৰোৰ সংবক্ষণৰ বাবে শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে কি কি ব্যৱস্থা লৈছে তাৰ সবিশেষ দি এটা বিবৃতি দাঙি ধৰিবলৈ মই এই বিষয়টো উপাপন কৰিলো।

শ্রীবৃন্দাবন গোপালী (মন্ত্ৰী) : শাননীয় বিধায়ক শ্রীকিবণ কুমাৰ গটেৰ ১ মার্চ তাৰিখৰ 'অগ্রদুত' কাকতত প্ৰকাশিত 'আহোম-যুগৰ প্রাচীন কীতি চিহৰোৰ সংবক্ষণ লাগে' শীৰ্ষক সংবাদটোৰ প্রতি দৃষ্টি-আকৰ্ষণ কৰাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অনাৰ খোজো যে :

(ক) প্রবন্ধটোত উল্লেখিত আটাইকেইটা কৌতুর্চিন কেন্দ্রীয় প্রস্তরতত্ত্ব বিভাগ (Archaeological survey of India)ৰ দ্বাৰা সংৰক্ষিত হোৱা কাৰণে বাণিজ্যিক চৰকাৰৰ সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত কোনো ইন্দৃষ্টিপ কৰিব নোৱাৰে।

(খ) আনহাতে সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্রীয় বিভাগৰ লগত সমন্বয় বক্ষা কৰিবলৈ অসম শিক্ষা বিভাগৰ সচিব, বাণিজ্যিক প্রস্তুততত্ত্ব সঞ্চালকালয়ৰ সঞ্চালক, কেন্দ্রীয় প্রস্তুততত্ত্ব বিভাগৰ গুৱাহাটী মণ্ডলৰ অধীক্ষকক লৈ এখন কমিটী স্থাপন কৰা হৈছে। এই কমিটীৰ জৰিয়তে সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্রীয় আৰু বাণিজ্যিক বিভাগৰ মাজত যোগাযোগ বক্ষা কৰি সহযোগিতাৰ মাজেৰে কাৰ্য কৰি অহা হৈছে।

(গ) ইয়াৰ বাহিৰেও আৰি ব্যক্তিগতভাৱে, কেন্দ্রীয় প্রস্তুততত্ত্ব বিভাগৰ অধিকৰ্তা (Director General) লৈ চিঠিৰ জৰিয়তে এই কেন্দ্রীয় সংৰক্ষিত কৌতুর্চিনসমূহৰ স্ব-পৰিকল্পিত আৰু যথাযথ সংৰক্ষণৰ বাবে সকিয়াই আহিছো। কেন্দ্রীয় বিভাগৰ অধিকৰ্তাৰ সহাবি ঝনাই দুৰাবো। আহি নিজে এই কৌতুর্চিনবোৰ চাই গুৱাহাটী মণ্ডলৰ অধীক্ষকক কি কি সংগ্ৰহ কৰিব লাগে আৰু কেনে ধৰণৰ কৰা উচিত-সেই বিষয়ে দিহা-পৰামৰ্শ দি গৈছে।

(ঘ) কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ জনসম্পদ (Human Resources) বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ লগতে চিঠি আৰু ব্যক্তিগত সাক্ষাৎকাৰৰ যোগেদি এই বিষয়ে দৃষ্টি আৰৰ্শণ কৰা হৈছে। সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত অধিক আধিক অনুদান দিয়াবি আশীৰ্বাদ। তেওঁতে আৰু দিছে। তাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত বাণিজ্যিক চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা প্ৰায় আটে কোটি টকাৰ এখন আঁচনি দাখিল কৰা হৈছে।

আৰি ভাবো সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্রীয় চৰকাৰে আগতকৈ বৰ্তমানে অধিক মনোনিবেশ কৰিছে আৰু কেন্দ্রীয় আইনত নিৰ্দেশিত নীতি অনুসৰি তেওঁলোকে ইতিমধ্যে ভালোখনি সংৰক্ষণৰ কাৰ্য কৰিছে। অৱশ্যে এইটো স্বীকাৰ্য যে আৰি বিচৰা ধৰণে সংৰক্ষণৰ কাৰ্য আগবঢ়া নাই। তথাপি আৰি আশা বাখিছো-অচিৰে কেন্দ্রীয় চৰকাৰে সংৰক্ষণৰ কাৰ্য স্ব-সংৰক্ষ আৰু পৰিকল্পিতভাৱে কৰি আশাৰ আশা পূৰণ কৰিব।

(ঙ) এইধিনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে প্রবন্ধটোত উল্লেখিত বংশৰ তথা অন্যান্য কৌতুর্চিনসমূহৰ গাৰ পৰা জহি-ধৰি যোৱা আলঙ্কাৰিক কাঙ্কাৰ্যসমূহ পুনৰ খোদিত কৰাত আইনগত বাধা নোহোৱা নহয়, যিহেতু এই কাঙ্কাৰ্যসমূহৰ মূল নকাবোৰ এতিয়া পাৰলৈ নাই। আনহাতে এইবোৰত নতুন কাঙ্কাৰ্য লগোৱাটো আইনবিৰুদ্ধ।

(চ) জৱাসাগৰৰ ঘন্যামৰ ঘৰটো হালি যোৱাটো সঁচা, আৰু সেইটো যাতে আৰু হালি নেয়াৰ তাৰ ব্যৱস্থা কেন্দ্রীয় বিভাগে ১৯৮৭-৮৮ চনত লৈছে। আশাৰবা হৈছে এই প্ৰচেষ্টা-ফলপ্ৰসূ হ'ব।

(চ) ইয়াৰ বাহিৰে সেই অঞ্চলত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সংৰক্ষণৰ বাহিৰত যিবোৰ কীভিচিন আছে সেইবোৰ বাজিক প্ৰত্যন্ত বিভাগে পৰ্যায়ক্রমে হাতত লৈ সংৰক্ষণৰ কাম চলাই আছে।

শেষত মাননীয় সদস্যগৰাকীক পুনৰ জনাব খোজো যে এই কাৰ্ডিচিনসমূহৰ সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় বিভাগৰ লগত সততে যোগাযোগ বাধি আহা হৈছে আৰু প্ৰক্ৰিয়াত উল্লেখিত পৰামৰ্শবোৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰা হ'ব।

শ্ৰীকুমুৰ্ব টাইবাই গণেঁ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধানসভাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য পৰিচালনাৰ নিয়মাবলীৰ ৩০১ নং নিয়মৰ অধীনত প্ৰাকৃতিক গেছ সংৰক্ষণ সম্পর্কীয় বিষয়টোৱ উদ্যোগমন্ত্ৰীৰ মনোযোগ আৰুৰণ কৰিব বিচাৰিছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীকিৰণ গণেঁ ডাঙৰীয়াই এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় উপাপন কৰাৰ দৰে যোঁ এটি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় উপাপন কৰিব বিচাৰিছো। অৱশ্যে বিভাগে এইটো গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি ভাবে নে নেভাবে তেওঁলোকৰ কথা। আজি অসমৰ তৈলক্ষেত্ৰবিলাকৰ পৰা দুলীয়াজান, শিৰসাগৰ, লাকুৱা আদি ঠাইৰ পৰা ইতিমধ্যে অসমৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদ অৱাধে জুলি থকাটো আগি নিশ্চয় স্বচক্ষুৰে দেখি আছো। এই প্ৰাকৃতিক সম্পদসমূহ কেনেকৈ উদ্যোগমুখী কৰিব পাৰি এই বিষয়ে চৰকাৰে বিশেষ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিছিল কাৰণ গেছ সংৰক্ষণৰ কাৰণে অসম চৰকাৰৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য আছে। কিন্তু আজিলৈ চৰকাৰে তেনে কোনো বাস্তৱ ব্যৱস্থা নোৱা আমাৰ চকুত পৰা নাই। এতিয়ালৈকে পূৰ্বাঞ্চলত এন টি পি এছ, লাকুৱা আৰু অসম গেছ কোম্পানীৰ বাহিৰে সকল সকল গোচৰ্ভিতিক উদ্যোগৰ বাহিৰে আৰু বেছি উদ্যোগ গঢ়ি উঠা নাই। হিন্দুস্তান ফার্টলাইজাৰ কৰ্পৰেশ্বন এটা ডাঙৰ উদ্যোগ গঢ়ি উঠিছে দুলীয়াজান, মৰাণ অ' এন জি চিৰ পৰা সংৰক্ষিত গোছেৰে তাৰ দ্বাৰা তেওঁলোকে সাৰ উৎপাদন কৰিছে। আৰু কিছু গেছ খৰচ হৈছে চাহ বাগিচাবিলাকত। কিন্তু গেছ সংৰক্ষণ কৰি ডাঙৰ উদ্যোগ গঢ়াত চৰকাৰে যিবান মনোনিবেশ কৰিব লাগিছিল সিমান কৰা দেখা নাযায়।

মাননীয় অধ্যক্ষ : কল ৩০১ ঘতে আপুনি মাত্ৰ বিষয়টো উপাপনহে কৰিব পাৰে, ব্যাখ্যা দিৰ নোৱাৰে। আপুনি আলোচনা কৰিব খুজিলৈ আৰু বেলেগ উপায় আছে।

শ্ৰীকুমুৰ্ব টাইবাই গণেঁ : যই এটা কথাকে কৰি বিচাৰিছো, কিমান বিজাৰ্ড গেছ আছে সেই বিষয়ে এটি তদন্ত কৰিবলৈ তদন্ত কমিটী কৰি দিৰ নাগৈ। মৰাণ, লাকুৱা আদিৰ যিবিলাক উদ্বৃত গেছ সেইবিলাক প্ৰিজাৰ্ড কৰি কেনে ধৰণৰ উদ্যোগ গঢ়িৰ পাৰি সেই বিষয়ে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা উন্তৰ পাই বুলি আশা কৰি মোৰ বজ্জুতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীগুণীন হাজৰিকা (মহী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, যই মাননীয় সদস্যৰ লগত একমত।

প্রাথমিক তথ্য :

আমাৰ হাতত থকা তথ্যমতে অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেড তেল / আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ আৱোগে বৰ্তমান উৎপাদন কৰা গেছ'ব পৰিমাণ ৬,৭৪৪ এম, এম, এছ, চি, এম, ডি। এই উৎপাদন ১৯৯০ চনত ৮,১১৪ এম এম এছ চি এম ডি লৈ বৃদ্ধি পাৰ।

বৰ্তমানে তত্ত্বত উল্লেখ কৰা ধৰণে বিভিন্ন গ্ৰাহকক গেছ যোগান ধৰিবলৈ প্ৰতিশ্ৰূতি দিয়া হৈছে। (গেছ অ'থৰিটি অৰ ইণ্ডিয়া লিমিটেড ২৫২৮৮৯তাৰিখে দিয়া তথ্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি)।

গ্ৰাহকৰ নাম	প্ৰতিশ্ৰূত গেছ'ব পৰিমাণ	তেল মুঠ	এছ, চি, এম, ডি,
অইল ইণ্ডিয়া লিঃ	প্ৰাকৃতিক	গেছ আয়োগ	বৰ্তমান ১৯৯০ চনত
অসম বাজিয়ক বিদ্যুৎ পৰিষদ	৮০৮	৪৬৫	১২৬৯
হিন্দুস্তান সাৰ			
নিগম (১ আৰু ২)	৯৭০	৮৫০	১৪২০
হিন্দুস্তান সাৰ			
নিগম—৩	৭৯২	—	৭৯২
অসম পেট্ৰোকেমিকেলচ লিঃ			
(১ আৰু ২)	১৩৮	—	১৩৮
হিন্দুস্তান পেপেল নিগম(ভুলি)	—	৯০	৯০
চি, ই, এ,	—	৮০০	৮০০
ইণ্ডিয়ান অইল কৰপোৰেশ্বন			
(অসম অইল ডিভিজন)	২২২	—	২২২
চাহ বাগিচা আৰু অন্যান্য	৩৬০	৫৩	৪১৩
কঠালগুৰী পাৰাৰ প্লেট	১০০০	—	১০০০
মুঠ	৪২৮৬	১৪৫৮	৮৩৪৪
আভ্যন্তৰীণ			
ব্যৱহাৰৰ বাবে			
(যেনে বি, ইন্ডেক্ষন,	২১০০	৩০০	২৪০০
কেপটিভ পাৰাৰ			
জেনেৰেচন আৰু			
এল, পি, জি, সংকোচন)			
সৰ্বমুঠ	৬৭৮৬	১৭৫৮	৬৭৪৩
			৮১৪৪

১৯৯০ চনৰ পৰা ব্যৱহাৰ কৰিবলগীয়া প্ৰতিশুত গেছৰ ৩০ শতাংশ অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেড আৰু তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ আয়োগকে ধৰি নিৰ্দ্ধাৰিত প্ৰাহকসকলে ব্যৱহাৰ নকৰা বাবে দিনে প্ৰায় ২ নিযুত ধনমিটাৰ গেছ নষ্ট হয়। বৰ্তমান গেছৰ মূল্য প্ৰতি ১০০০ এছ, টি, এমত ($500\cdot00 + 80\cdot00$ শুল্ক + ৭ শতাংশ অসম বিজীয় কৰ) ৫৭৭.৮০ টকা হিচাপে প্ৰতি দিনে নষ্ট হোৱা গেছৰ মূল্য হয় প্ৰায় ১১.৫৫ লাৰ্থ টকা। প্ৰতিশুত দিয়া ধৰণে গেছ ব্যৱহাৰ কৰিব পৰাহেতেন নাইবা। গেছধিনি প্ৰস্তুতকাৰকে ভূ-গৰ্ভত সংৰক্ষণ কৰি বাখিৰ পৰাহেতেন অসম চৰকাৰে প্ৰতি দিনে প্ৰায় ১.৫৫ লাৰ্থ টকা উপাৰ্জন কৰিব পাৰিলৈহেতেন।

গেছৰ ব্যৱহাৰ

ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰা / ব্যৱহাৰ নোহোৱা / সংৰক্ষণ কৰিব নোৱাৰা বাবে পুৰি পেলোৱা এই মূল্যবান প্ৰাকৃতিক গেছৰ যথোচিত ব্যৱহাৰৰ অর্থে অসম চৰকাৰে বহু বছৰ ধৰি অসম ঔদ্যোগিক উন্নয়ন নিগমৰ নামত গেছ তখা নেপথ্যে ক্ৰেকাৰ প্ৰকল্প স্থাপনৰ বাবে 'লেটাৰ অৱ ইন্টেণ্ট' দিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক অনুৰোধ কৰি আছে। বিভিন্ন মহলক পৰা এই বিষয়ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত বাবে বাবে অনুৰোধ কৰি থকা সত্ত্বেও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে উক্ত প্ৰকল্প স্থাপনৰ বাবে এতিয়ালৈকে 'লেটাৰ অৱ ইন্টেণ্ট' সন্তুষ্ট কৰা নাই। ফলত আমি আবাৰতে পুৰি পেলোৱা এই মূল্যবান গিয়িত গেছ উপযুক্তভাৱে আহৰণ কৰিব পৰা নাই আৰু অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডেও তেওঁলোকৰ গেছ আহৰণৰ আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা নাই।

অসম গেছ কোম্পানীয়ে প্ৰাকৃতিক গেছৰ পৰা প্ৰতি বছৰে ৪৫,০০০ টন ক্ষমতা-সম্পন্ন "এচিটিক 'এচিস'" উৎপাদন প্ৰকল্প এটা স্থাপনৰ বাবে লেটাৰ অৱ ইন্টেণ্ট পাইছে। তেওঁলোকে সম্পুত্ৰ ধনমিটি টি ইষ্টেই আৰু ইণ্ডিষ্ট্ৰিয়াল লিমিটেডেৰ লগত চুক্তি সম্পন্ন কৰিছে আৰু ইয়াৰ বাবে এটা নতুন কোম্পানী স্থাপন কৰা বিষয়টো পদ্ধি-ক্ষাধীন হৈ আছে। নাজিবা, মৰাণ আৰু ডিব্ৰুগড় আৰু তিনিচুকীয়াত ধৰণৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে গেছ পাইপ লাইন স্থাপনৰ বাবে চৰকাৰে বিবেচনা কৰি আছে। অল-পতে অসম গেছ কোম্পানীয়ে পাইপেৰে গেছ যোগান ধৰিবলৈ সোণাৰী-টি গেছ গ্ৰীডৰ লগত চুক্তি স্বাক্ষৰ কৰিছে। তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ আয়োগে যোগান ধৰিব পৰা গেছৰ সঠিক পৰিমাণ আৰু মানদণ্ড ওপৰত ভিত্তি কৰি অসম গেছ কোম্পানীয়ে কাছাৰ / শিলচৰত ধৰণৰ ব্যৱহাৰিক গেছ / টি গেছ গ্ৰীড স্থাপনৰ সম্ভাৱনীয়তাৰ বিষয়ে অনুসন্ধান কৰি আছে। এই সংক্ষেপত অসম গেছ কোম্পানীয়ে, ইতিসংধ্যে তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ আয়োগৰ লগত যোগাযোগ কৰি আছে।

অসম পেট্রোকেমিকেলচ লিমিটেডৰ দ্বাৰা যুটিয়াভাৰে তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ আয়োগ আৰু অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ সৈতে এটা বৃহৎ মিথানল প্ৰকল্প স্থাপনৰ বাবে অসম চৰকাৰৰ প্ৰেট্ৰোলিয়াম মন্ত্ৰণালয়ৰ লগত যোগাযোগ কৰি আছে। তেঙ্গলোকৰ সহাবিব বাবে অপেক্ষা কৰি থকা হৈছে।

অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে সংঘতি কেজীয় গৃহমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ লগত স্বাক্ষৰ কৰা এখন চুক্তিমতে “গেছ অধিবিট আৰ ইণ্ডিয়া”ই মুখ্য পাইপ লাইন আমুণ্ডৰীত বহুবাৰ বাবে সন্মত হৈছে আৰু অসম গেছ কোম্পানীৱে পৰম্পৰ বুজাৰুজ্জিত উপ-পাইপ লাইন বহুবাৰ। এই মূল্যবান প্ৰাকৃতিক গেছবোৰ উপযুক্তভাৱে ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰা পৰ্যন্ত ডুগৰ্ভত পুনৰ নিক্ষেপণ আৰু সংৰক্ষণৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা ল'বলৈ অসম চৰকাৰে পেট্রোলিয়াম মন্ত্ৰণালয় আৰু অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেড / তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ আয়োগক অনুৰোধ কৰি আছে।

শ্ৰীহিবণ্য বৰা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই যোৱাকালি বিৰক্তত অংশ গ্ৰহণ কৰি এই চৰকাৰৰ জনজাতীয়সকলৰ প্ৰতি যি মনোভাৱ সেই মনোভাৱৰ বিষয়ে আৰু চৰকাৰৰ এই সমস্যা সমাধানৰ বাবে কোনো বাস্তৱ ব্যৱস্থা নাই, নীতি নাই বুলি কৈছো। আপুনি জানে যে ১৯৮৬ চনত এখন সতৰ পাতি দিছিল। কালিও মই এই কথাটো উল্লেখ কৰিছো যে শ্ৰীনূর্গ। দাস বড়োৰ নেতৃত্বৰ সেই কমিটিখনে তন্ম তন্মকৈ সকলো কাগজ পাতি পৰীক্ষা কৰি চাই চৰকাৰে কৰণীয় কিছুমান কথাৰ অনুমোদন কৰিছিল। আচাৰিত হৰ সেই অনুমোদন আজিও কাগজৰ পাতত আছে। কোনো পৰিৱৰ্তন হোৱা নাই। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি জনজাতীয় লোকৰ সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ গৈ এই চৰকাৰৰ আশীৰ্বাদিত জনজাতি এলৈকাত কিছুমান অজনজাতি পৰিষদ গঠন কৰা হৈছে আৰু এই অজনজাতীয় পৰিষদৰোৱে চৰকাৰৰ আশীৰ্বাদ পাই কিছুমান দলীয় কৰ্ম্ম তাত সদস্য হল আৰু অজনজাতিসকলৰ কথাত জনজাতিৰ কথাটো বেছিকৈ প্ৰকাশ পাবলৈ ধৰিলৈ। ইয়াৰ ফলত জনজাতি আৰু অজনজাতিৰ মাজত তুল বুজা-বুজি বেছিকৈ স্থষ্টি হ'ল। অজনজাতীয় পৰিষদে কোকৰাকাৰ জিলাৰ এনেকে পোষ্টাৰ মাৰিছিল যে এজন বদি অজনজাতীয় লোকক মৰা হয় তেন্তে ১০ জন জনজাতীয় লোকক হত্যা কৰা হ'ব। ইয়াৰ পৰিণতিত দহ জনৰ পৰা জন্মান্বয়ে আহি জনতা তৱনৰ সন্মুখত দিশপুৰত এজন অসমীয়াক মাৰিলৈ এশ বড়ো মৰা হ'ব বুলি পুনৰাবৃত্তি হ'ল। দৃষ্টান্ত বহুত দিব পাৰি। তেখেতসকলে ইতিহাসৰ পৰা শিক্ষা লওক। ইতিহাসক সন্মাল কৰক। যদি চায় দেখিব এই আন্দোলনটো আগৰ সেই অসমীয়া জাতি ঈক্ষণ্য যি আন্দোলন কৰিছিল সেই আন্দোলনৰ লগত বিজাৰ পাৰি। অসমৰ ছয় বছৰীয়া আন্দোলনত যেনেকৈ দলং, কুলবৰ জুলোৱা হৈছিল, আন্দোলন বিৰোধিতা কৰা বুলি যেনেকৈ হত্যা কৰা হৈছিল সেই ধৰণে হৈছে। তেখেতসকলে কৈছিল এই আন্দো-

বন্দো বিপথে পরিচালনা করিবৰ কাৰণে দুক্তিকাৰীসকলে ঘড়্যন্ত কৰিছে। এই একে কথা বড়ো ছাত্ৰ নেতৃসকলে কৈছে যে শাস্তিপূৰ্ণ আলোচনটো বিপথে নিৰ্বৰ কৰাৰে কিছুমান দুক্তিকাৰীয়ে ঘড়্যন্ত কৰিছে। এই কথা বিলাকৰ বাস্তৱ সত্য উপলক্ষ্মি কৰিব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গতিকে আমি এই গোটেই কথাবিলাক এটা বাস্তৱ সত্যত উপলক্ষ্মি কৰিব লাগিব। মই কালিও এই কথা কৈছিলো, আপোনালোক যেতিয়া ছাত্ৰলেতা আছিল তেতিয়া বড়ো ছাত্ৰলেতা ঐটিপেন বৃক্ষ আৰু শ্ৰীপুৰুষ সিং বৃক্ষই আপোনালোকৰ লগত সহযোগ কৰিছিল। আপোনালোকৰ লগত সহাৰি জনোৱাৰ উপৰিও ততঃপ্ৰোতঃ ভাৰে অভিত্ত হৈ আছিল। কিন্তু আজি তিনি বছৰৰ পাছত এনে বিহেৰ ভাৰ কিম হ'ল? অৰ্তবি কিয় গ'ল সেইটো ভাৰি চাওক। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, জনজাতিসকলৰ কথা ক'লে আজি অৰ্জই নগৰিব। আৰু এটা দেখিছো আচিটা। এটা ভাৰ কপা হৈছে তেওঁলোকে শুক্ৰীয়া বাজ্য দাবী কৰা নাই। কিন্তু তেওঁলোকে কিছুমান দাবী লৈ আহিছে। শুধী হৈছো যে তেওঁলোকৰ সদস্যসকলে এই কথাবিনি লৈ মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু গৃহমন্ত্ৰীৰ লগত আলোচনা কৰিছে। ঠিক তেনেকৈ এই সদনৰ জনজাতিসকলৰ সদস্যসকলক আহৰণ কৰিছো তেওঁলোকে আগবঢ়ি আহক থাতে জনজাতিব সমস্যাৰ সমাধান হয়। বাঙ্গালোৱাৰ ভাষণত কৈছে যে এই চৰকাৰ গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰ। কিন্তু মই দুখেৰে সৈতে কৰলৈ আগবঢ়িছো যে, গণতন্ত্ৰৰ উপৰিত কিমান দূৰ বিশ্বাস সন্দেহ আছে। বিৰোধী দলবিলাকে যেতিয়া সভা-সমিতি কৰিবলৈ যায়, শাসক দলৰ কিছুমান কৰ্মীৰ উচ্চটনিত আমাৰ অপদন্ত কৰা হৈছে। যোৱা ১২ ডিচেৱৰ দিনা কেজীয় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সংক্রান্তত উন্নৰ অঞ্চলৰ সকলোবিলাক জিলা কংগ্ৰেছৰ সভা হৈছিল। তালৈ কেজীয় ২ জন মন্ত্ৰী আহিছিল। কিন্তু সেই সভা হৱলৈ দিয়া নহল। কংগ্ৰেছৰ সভা পঞ্চাব কোনো অধিকাৰ নাই। এই ক্ষেত্ৰত আমি দেখিছো খাসক দলৰ সাধাৰণ সম্পদক্ষমনে উচ্চটনি দিছো। আগতে যেনেকৈ পুলিচৰ অপৰ্যবহাৰ হোৱা বুলি আপোনালোকে কৈছিল এতিয়া আপোনালোকৰ শাসন কালতো পুলিচৰ অপৰ্যবহাৰ হৈছে। পুলিচৰ গাড়ীবিলাক বাখিছে সভালৈ যাতে মানুহ আহিব নোৱাৰে। আপোনালোকে যিৰিমি কথা লৈ হাঁহিছিল সেই একেৰিনি কথাই আপোনালোকলৈ বোকা ছাটিয়াইছে। এই সকলোবিলাক কথাৰ প্ৰতি সাৰঞ্চান হ'ব লগা হ'ল। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই সেই কাৰণে কৈছো লালুক আৰু তেজপূৰত যিথিনি সংঘটিত হ'ল ই গণতন্ত্ৰৰ পৰিপন্থী নহয়। আপোনালোকৰ জন্মদাতা সদৌ অসম ছাত্ৰ সহাই গণতান্ত্ৰিক দাবী উৰাপন কৰিবলৈ আহোতে নিৰ্ময়ভাৱে থহাৰ কৰা হৈছে। আমি শুধী হৈছো যে গৃহমন্ত্ৰীমে তদন্ত কৰা হব বুলি কৈছে। কিন্তু তদন্তৰ শেষ নহয়। এইটোৱে গণতন্ত্ৰক বাধা দিয়া নাইনে? আৰু এটা কথা কৰ চিচাৰিছো যে, অসমীয়া ভাষা-সংস্কৃতিৰ নাৰাত শক্রদেৱ পুৰকাৰ

দুজন ব্যক্তিক ১৯৮৬ চনত একলাখ টকাকৈ দিয়া হৈছিল। এতিমা সেই বঁটাৰ বাবে উপযুক্ত লোক অসমত ভন্ম হোৱা নাই দেকি? অসমীয়া সাহিত্য-সংস্কৃতি চুক্তিত লিখা আছে। মাজুজৰ পৰা অনা গানোচা মন্ত্ৰীৰ ডিতিত বা গাড়ীত ললে।

বাস্তৱ অনুভূতি আৰু ব্যৱহাৰ লাগিব। কাৰবি আংলং জিলা প্ৰিষদৰ নিৰ্বাচনত আমি আৰু এ, জি পি হাবিছো। আমি গণতন্ত্ৰক বিশ্বাস কৰোঁ। শাসক দলৰ প্ৰৱোচনাত পৰি আমি ডিচাটুষ্ট কাউন্সিল ভাড়ি দিব নকও। ডিফুৰ জনজাতীয় লোক-সকলে অসমীয়া লোকশকলক অজনজাতীয় লোক বুলি ভাবে আৰু এটা বেয়া ভাৰ পোষণ কৰিছে। নাটৰ সামৰণিত এটা কথা আহিছে, কংসৰ ভৱ হৈছিল আৰু বাজ্যখনৰ পথ্যেক শিশুৰ মাজত কৃষ্ণৰ প্ৰতিচ্ছবি দেখিছিল। ঠিক তেনেকৈ শাসক দলে পথ্যেক আলোচনাত পথ্যেক কথাত কংগ্ৰেছ আৰু কেন্দ্ৰৰ প্ৰতিচ্ছবি দেখা পাইছে। আৰু এটা কথা কৰ খুজিছো যে অসম চুক্তি স্বাক্ষৰিত হৈছিল ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছৰ সভা-পতি বাজীৰ গাঙ্গী আৰু এ, জি,, পিৰ মাজত। কিন্তু এই দুয়োটা দলে আলোচনাত বহা নাই, কিভাৱে এই চুক্তিখন কপায়ণ কৰা হ'ব। এই ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ সংকীৰ্ণ মনোভাৱ ওলাই পৰিষে। সমাজচুত ব্যৱহাৰ উঠাই লোৱা নাই। কংগ্ৰেছ আইক বিয়ালৈ মাতিবলৈ সাহস নাই। মুখ্যমন্ত্ৰী, গৃহমন্ত্ৰী আমি সকলোৱে বহিছো। কিন্তু সেই সকলক মাতিবলৈ সাহস নাই। এইখনিয়েই বাস্তৱ প্ৰতিচ্ছবিৰ কথা দাঙি ধৰি মই মোৰ ব্যৱহাৰ সামৰণি নাবিলোঁ।

Shri Sarat Chandra Sinha : Mr. Deputy Speaker Sir, may I refer to Governor's Address on the law and order situation in the State of Assam. Sir, according to the Governor the law and order situation in the State during the year is under control. Thereafter he negated it by making mention of the assaults on moving vehicles and passengers, throwing of bombs, burning of houses and other forms of violence and crime that took place as a result of anti-social activities, particularly in Kokrajhar district and Udaguri Sub-division in the context of agitation. Sir, this has not correctly reflected the acutal state of affairs that exist in the State. Sir, the situation is more alarming than that. It is more explosive. What is happening in Kokrajhar district? What is happening in Udaguri Sub-division? Sir, we all want that there should be an end to all these violent activities and acts of terrorism. Sir, you would appreciate the situation is very grave and very dangerous, could you imagine, Sir, that even the trucks which were under the Police escort in the convoy of trucks were set on fire. Police could not protect the trucks which were in their custody. The Government have failed.

There is no administration. Or if it is there, it is not functioning. Roads have been damaged ; bridges have been burnt ; there is total dislocation of communication in the areas. By making some sub ways somehow communication has been restored, but when the rain will set in the entire district will get isolated ; there will be isolated pockets. Government must appreciate the danger that while it will be easy for the terrorists to operate from isolated pockets, administration will find it difficult to function. Government has not taken any steps to tackle such a situation. Sir, we want that there should be an end of it. How can we put an end to such a problem ? Sir, we have suggested that there should be immediate discussion. Those who are sponsoring the movement, should anyhow be brought to the negotiating table. We feel only by discussions the problem can be solved. This is a political problem. Government have to find out a political solution. It cannot be solved by use of force. It cannot be solved by the repressive measures. There is no other way of solving this problem. There is only one way, i.e., by negotiation. Government has the urgent need to start the negotiation to restore peace. On the other hand, the sponsors of the movement have to come up for the negotiation. Without negotiation how can they achieve their objective ? They also have the need for negotiation. So it is necessary on the part of both the parties to initiate negotiation. Why then the negotiation is not taking place ? The sponsor of the movement want that there should be tri-partite discussions for finding a solution. For solving this problem, there should not be any more delay in holding the tri-partite negotiation. The sooner the negotiation takes place, the better for us all. The moment the proposal for negotiation materialises, the sponsors of the movement will have to be persuaded to suspend their agitational programme, even though, may be, temporarily. We would also urge upon the Government to stop police raids and withhold repressive measures.

Sir, if such steps are taken, there will be an atmosphere in which negotiation can take place. Sir, the urgent need of the hand is to have the negotiation and we feel the negotiation can be held without any difficulty on the basis of tri-partite participation or may be bi-partite. Sir I should like to remind those who are now in the Government that they also once sponsored a movement. When they were in the movement they also had a discussion for the solution of the problem. That

discussion was bi-partite, The discussion was between the sponsors of the movement and the Government of India. They boycotted the State Government which they considered to be illegal. The State Government was bypassed. All political parties were considered to be irrelevant. We did not mind. Though we were irrelevant at that time, we still insisted that, whether we are participant or not, that does not matter, but there should be negotiation between the sponsors of the movement and the Government of India. The negotiation took place. Now they are in the Government. They should not make a departure from their own committed stand. They should take the explosive situation of the State into consideration and they should not make delay, by making a departure from their own committed stand. Others may be wise, but the Government is the authority. It is not the people who can solve the problem. It is the Government that will have to do it. More having the authority will not do. Government must exercise their authority tactfully to solve the problem. Sir, I am worry to find that the Government is not using their authority with tact. Tactlessly they are handling the situation. As a result, negotiation is not taking place. Sir, very often statements are made that there will be no further division of the State of Assam. We are also not for any further division of the State. We are already on the record. Government is already on the record that it is not for any further division of Assam. But Sir, every morning and every evening, should we go on making such statement? By doing that, Government is only provoking the sponsors of the movement and vitiating the atmosphere. So far Government stand is absolutely clear. Now we are to create an atmosphere wherein negotiation becomes possible and it can take place. We should not make such irresponsible statements every day which will further vitiate the atmosphere for discussion.

Sir, I toured in the district of Kokrajhar and there I found that inspite of this turmoil there was a congenial atmosphere prevailing among the different ethnic groups living in the district. Unfortunately there are agent provocateurs and these agent provocateurs are trying to effect dissention and mistrust among different ethnic groups so that there may be communal flare up. I am not inclined to believe that the Government has a hand in it, but the circumstances are such the Government has been functioning such a way as to make us believe that it is in creating mistrust among different ethnic groups living in the district. Sir, if the

Government think that the problem can be tackled by creating mistrust among different ethnic groups and creating conflicts among them, they are entirely wrong. The problem will have to be solved by negotiation and not by creating ethnic mistrust or conflicts.

Sir, I have only one word and then I shall conclude. For the solution of the problem, understanding among different ethnic groups is necessary. I am happy to see that the sponsors of the movement are constituting Peace Committees so that there may not arise any conflict between different ethnic groups. There is understanding amongst them so that their movement succeeds. For the success of their movement they want ethnic understanding. For that purpose they are constituting Peace Committees with their own initiative. The Government seems not to be interested in constituting Peace Committees. Government is not interested in maintaining Peace among different section of people or in procuring the co-operation of the people. Without the co-operation of the people it would be very difficult for the Government to create an agreeable atmosphere for negotiation. I appeal to the Government to initiate steps for immediate negotiation—let it be a bi-partite—let it be a tripartite, but under any circumstance but in any circumstances the sponsors of the movement should be brought to the negotiating table so that all these violent activities and terrorism may come to an end and we can live in peace and devote ourselves for the development of the State. Now, Sir, all the development works have suffered and there will be no development at all, if the acts of violence and terrorisms continue. When violence and terrorism prevail in one part, other parts will also have to suffer. I, therefore, once again request the Government to take initiative again for negotiation. It is the bounden duty of the Government to initiate such negotiation without any further delay. Let it be either bi-partite or tripartite but the movement leaders must be brought to the negotiating table as early as possible. Sir, the sooner this is done, the better for us all. With these words, Sir, I conclude.

ଶ୍ରୀହେମେନ ଦାସ : ମାନନୀୟ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ବାଜ୍ୟପାଲ ମହୋଦୟର ଭାଷଣତ ଅସମର
ସତ୍ୟ ଜୁଇକୁବା ଅନ୍ତର୍ବ କହୁଲେବେ ଢାକି ବ୍ୟାବ ଅଗଚେଟା କରିଛେ । ଆଜି ଅସମତ ଯି ଜୁଇ
ଜଲିଛେ, ଯି ଜୁଇର ଲେଲିହାନ ଶିଖାଇ ମାନୁଷର ପ୍ରାଣ ହାଲି କରିଛେ, ବହୁ ସବ ବିନିଷ୍ଟ କରିଛେ
ତାକ ବାଜ୍ୟପାଲେ ଦେଖା ନାହିଁ । ଯି ଜୁଯେ ଅସମର ସମ୍ପଦକେଇ ଧର୍ମ କରା ନାହିଁ ଅସମର ବହୁ

প্রাণ হানি করিছে। আজি বিভিন্ন ঠাইব গ্রাম্যক্ষেত্রবিলাক্ত মানুহব চকুত টোপনি নাই। ইয়াতকে পরিতাপের কথা কি হ'ব পাবে? সেই জুই অনিবার্পিত হৈ আছে। আজি ইয়াব কাৰণ অনুসন্ধানৰ কোনো চেষ্টা নাই বাজ্যপালৰ ভাষণত। পৃষ্ঠা ১৩ত বাজ্যৰ আইন-শংখ্যলাৰ পৰিস্থিতিৰ উল্লেখ কৰিছে; কিন্তু তাত বড়োসকলে যি দাৰী লৈ আন্দোলন কৰিছে তাৰ কোনো কথা উল্লেখ নাই। এইটো অতি হাস্যাম্পদ কথা হৈছে। বাস্তৱক অস্বীকাৰ কৰি আমি বাচ্চি থাকিব নোৱাৰো। সমস্যাক সমস্যা হিচাপে স্বীকৃতি দিয়া নাই। বাজ্যপালৰ ভাষণত “সমস্যাৰ” কথা আছে কিন্তু কি সমস্যা উল্লেখ নাই। আজি আবছুৰ লেতৃত গচ দি উঠিছে; বড়োলেওৰ সমস্যা। হাজাৰ হাজাৰ বছৰ আমি একেলগে আছো। দুখ লাগে যেতিয়া শুনিবলৈ পাও আমাৰ জনজাতীয় ভাইসরকল আমাৰ লগত নাথকে। আজি তেওঁলোকে নিজৰকে অসমীয়া বুলি পৰিচয় নিদিৰে। কিয়ো? এই বিষয়ে চিন্তা কৰিছেন? ইয়াব উৎস অনুসন্ধানৰ চেষ্টা বাজ্যপালৰ ভাষণত নিয়ন্ত্ৰণো নাই। যি বিলাক সমস্যা আছে সেইবিলাক স্বীকাৰ কৰিব লাগে। সমাধানৰ পথ বিচাৰিব লাগে। আজি অসমতেই নহয় গোটেই ভাৰতবৰ্ষতেই জনজাতীয় বাইজ শোষিত, বঞ্চিত হৈছে। যদি ৩১৪ হাজাৰ বছৰ ইতিহাস ঢাঁও তেতিয়াও দেখা পায় জনজাতীয়সকল লাক্ষ্যত, বঞ্চিত, শোষিত হৈ আছে। তেওঁলোকৰ যৰ্ম বেদনা চেষ্টা কৰিলে বুজিৰ কিন্তু বুজিৰলৈ চেষ্টা কৰা নাই। ইতিহাস বৰ নিষ্ঠুৰ। দৈৰ্ঘ্য থাকিব লাগিব। ইতিহাসে কৈ আছে। জনজাতীয় সমস্যা সমাধানৰ বাবে তেওঁলোকৰ বক্ষাৰ বাবে আজি ৪২ বছৰ আগতেই ন্টাইবেল বেল্ট কৰি দিয়া হৈছে, কিন্তু আজি সেই বেল্টবিলাক চেলবেল হৈ গ'ল। আজি এই নীতি ডঙ্গ কৰা হৈছে। নীতি ডঙ্গকাৰী এজনকো শান্তি দিয়া হোৱা নাই। গতিকে তেওঁলোকে কৈছে যে যদি আমাৰ নিজৰ চৰকাৰ নহয় আমাৰ মাটি বক্ষা কৰিব নোৱাৰো। আজি জনজাতীয়সকলৰ একাংশই পি.টি.চিয়ে “উদয়াচল” দাৰী কৰিছে আৰু আবছুৱে বড়োলেও দাৰী কৰিছে। অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উতৰ পাৰত বড়োলেও বিচাৰিছে। গতিকে এই সমস্যা সমাধান কৰাৰ বাবে আঞ্চলিক স্বায়ত্ত শাসনৰ কথা চিন্তা কৰিব লগ হৈছে। অসমক খণ্ডিত হৰলৈ নিদিয়াটকে জনজাতীয়সকলৰ স্ব-অধিকাৰ বক্ষাৰ চেষ্টা কৰাৰ এটা বাস্তু আছে, তেওঁলোকৰ বাবে আঞ্চলিক স্বায়ত্তশাসন দিয়া। এই দাৰী লৈ আজি চৰকাৰ আগবঢ়ি অহ উচিত। কিহৰ ভিজিত আলোচনা হ'ব? সেই কাৰণে আমি আলোচনাৰ ভিজিত কৰিব লাগে বুলি কৈছে। আপোনালোকে এই সমস্যা সমাধানৰ বাবে সোনকালে আলোচনা কৰক। যয়ো সিংহ ডাঙৰীয়াৰ লগত একমত।

(ভিটচ: তেওঁলোক আলোচনালৈ মাতিলে নাহে)

আপোনালোকে আলোচনা কৰিব লাগিব।

আপোনালোকে যিদবে আমাক ইবিলেডেণ্ট বুলি কৈছিল কিন্তু সেই ইবিলেডেণ্ট-সকলেই দিম্বীত ১৯৭১ চনক বিদেশী চিনাজকবণৰ ভিত্তি বছৰ হিচাপে গ্রহণ কৰিছিল। যই আন এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়লৈ আহিছো। আজি যি জুয়ে ডয়াবহ হিচাপে আগবঢ়িছে; অৰ্দ্ধৎ লেলিহান শিখাৰে আগবাঢ়ি আহিছে, সিংহ ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে সংপ্ৰদায়ৰ মাজত সম্পর্ক বিনষ্ট হোৱা নাই যদিও হয়তো বিভিন্ন সংপ্ৰদায়ৰ মাজত সংঘৰ্ষ হ'ব পাৰে। আজি এমূৰত জুই জুলিছে আন মূৰৰ ঘৰ ভাঙিছে। এই ধৰণে নানা ধৰণৰ ষটনা ষটি আছে। এই জুই নুমুওৱাৰ কাৰণে চৰকাৰে যদি প্ৰশাসনৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰ কৰে, তেতিয়াহলে অসম ধৰ্ম হ'ব। কাল বিলৰ নকৰি কোকৰাবাৰ, ওদাল-গুৰিব জনসাধাৰণৰ লগত আলোচনা কৰিব লাগে, কিয়নো সেই অঞ্চলত আজি সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষৰ কাৰণে থচাৰ চলাইছে। কোন কোন দলৰ কান কোন নেতাই সংগঠন কৰি আছে আমি কথ, পিছত কথ। আজি কিছুমান মানুহক সেইসকলে উত্তেজিত কৰি আছে। গতিকে আমি আশাকৰো এইটো যাতে পুনৰবাৰ হৰলৈ বিদিয়ে, সংপ্ৰদায়ৰ সংঘৰ্ষ যাতে পুনৰবাৰ নহয়, জুই জুলোৱাটো যাতে বৰ হয়, এই জুই শিখাই ন-ন অঞ্চলত বিয়পিব নোৱাৰে তাৰ বাবে চৰকাৰে অন্ততঃ আজিব পৰাই ব্যৱস্থা লোৱা উচিত। কিন্তু এই কাম যদি প্ৰশাসনক দিয়ে একো নহ'ব। প্ৰশাসনে কেইবা ঠাইতো মন্তব্য কৰিছে, চাওতালে ওলাই আহিব পাৰে, তোমালোকে কিয় নোৱাৰা ? গাৱঁত প্ৰশাসনে চাউল বেচন্দি দিয়াটো বৰ কৰিছে, অস্যাস্ত গুৰুত্ব অভিযোগ হৈছে। এই কাওবিলাক কৰাৰ ফলত উত্তেজনা স্থাট হৈছে। গতিকে অন্তিপলমে কোকৰাবাৰ আদি ঠাইত সংপ্ৰীতিৰ চেষ্টা কৰক। পলম হলে বিগদ আহিব। এইখিনিকে কৈ মোৰ বজ্জব্য সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীহলিবাৰ টেবং : মাননীয় উপাধ্যক্ষ শহোদনয়, বৌজাপালৰ ভাষণৰ ওপৰত বছতো মাননীয় সদস্যই বহু ধৰণে ক'লে। যোৱা কালি আৰু আজি কংগ্ৰেছ দলৰ এগৰাকীয়ে যি ধৰণে কথাবোৰ কোৱাৰ আৰম্ভ কৰিছে আমাৰ সদনৰ সদস্যসকলৰ লগতে চৰকাৰ-খনকো ইতিহাসৰ শিক্ষা দিব খুঙিছে। ১৯৪৭ চনত স্বাধীনতাৰ পিছত বগা চাহাৰ যোৱাৰ পিচতেই এতিয়ালৈকে মাজতে ২১৩ বছৰৰ বাহিৰে সম্পূৰ্ণ শাসনৰ ভাৰ কিন্তু কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ হাততেই আছে। সেয়েহে দেশৰ এই অৱস্থা। তেনেকুৱা দলৰ পৰা গণতন্ত্ৰ কি সেইটো শিকিৰ মেলাগে। অসম চুক্তি কংগ্ৰেছ আইব লগত হৈছে বুলি কৈছে। কাৰণ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ পদটো এনচেচেল প্ৰগাৰটি বুলি ভাৰি লৈছে নেকি কৰ নোৱাৰো। ইলিবা গান্ধী প্ৰধানমন্ত্ৰী আছিল কাৰণেই যে পুতেকো প্ৰধানমন্ত্ৰী হ'ব লাগিব এই চিত্তাধাৰাৰ বাবেই বাজনেতিক দিশত এই অৱস্থাৰ স্থষ্টি হৈছে। আজি বড়ো সমস্যাৰ কথাই কওক, দেশৰ অৰ্থনৈতিক সমস্যাৰ কথাই কওক, গোটেইখিনি এই

অগণ্যানব কাৰণেই হৈছে। বৰ্তমান অসমত বড়ো আল্লোলন দেখা দিছে। এই সমস্যাৰ কথা আমি এই সদনত কৈছিলো যে, ইয়াৰ এটা বাজনৈতিক সমাধান হ'ব লাগে। আৰু যি শক্তি এনে হিংসাত্মক কাৰ্যত লিপ্ত আছে তেনে শক্তিক উদঙ্গাই দেখুৱাৰ লাগে তেনে বাজিক শাস্তি বিহিৰ লাগে। লগতে প্ৰশাসন যদ্বত বিস্কল দোষী বিষয়া। আছে, চৰকাৰী কৰ্মচাৰী আছে তেওঁলোকক শাস্তি দিব লাগে। উদাহৰণস্বৰূপে বিভিন্ন ধৰণৰ কাগজে পত্ৰই হউক, সদনতেই হউক, লৈ আনিছে সেই সম্পৰ্কত চৰকাৰে উচিত ব্যৱস্থা দিব লাগে। কিন্তু আৰু এটা কথা আমি মানি লব লাগিব যাতে বাজনৈতিক সমাধানো হয়। অৰ্থাৎ আমাৰ সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ যাউলৈ যতদেহ হৰ নেলাগিব। দিয়া আৰু লোৱা বাজনৈতিক কথা আমি কিছুমান বাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত কিমাৰ দিব পাৰিব আৰু কিমান লব পাৰিব এইটো কৰিবলৈ যাউলৈ সম্পূৰ্ণ এটা খোল মনেৰে আলোচনাত বহিৰ লাগে। কিন্তু আল্লোলনকাৰী সংগঠন আবছুৰ লগত কিছুমান শক্তিও আছে। কাগজে-পত্ৰেও বছতো কথা ওলাইছে। শক্তিশালী কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী এজনৰ মতে ঘনিষ্ঠ আৰু প্ৰদীপ দত্তয়ে শ্ৰীউপেন ব্ৰহ্মক কাছাৰ, কৰিমগঞ্জ, কলিকতা আদি ঠাইলৈ নি কংগ্ৰেছ (ই) সমাৰোহত ভাষণ দিয়াইছে। গতিকে কংগ্ৰেছ (ই) দলৰ যে এই আল্লোলনত হাত নাই, এইটো কৰ নোৱাৰে। এতিয়া আবছু আৰু অসম চৰকাৰৰ লগত আলোচনাৰ পৰিবেশ স্থষ্টি কৰিবলৈ হলে কংগ্ৰেছ আই দলে তেওঁলোকৰ মানুহক বেচচেইনটো কৰা। উচিত।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ যহোদয়, কাৰি আংলতো এটা আল্লোলন চলি আছে। আৰু আল্লোলনকাৰী সংগঠনৰ লগত অসম চৰকাৰে এটা যৌৰণ পত্ৰ হৈছিল আৰু যাজে মাজে আলোচনাত রহিছিল। তাতো বছতো অনুভ শক্তি আছে। বিৰোধী দলৰ সদস্য এগৱাকীয়ে বাবে বাবে ডিফুৰ কথা কৈছো। ডিফুৰ ডিষ্ট্ৰিক কাউন্সিল হল আৰু এতিয়া সামুদ্দায়িক সংৰক্ষ স্থষ্টি কৰিবলৈও চেষ্টা কৰিবে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ যহোদয়, এতিয়া পাহাৰীয়া জিলা দুখনৰ কথা কৰলৈ ওলাইছো, এই দুখন জিলাৰ কথা কৰলৈ ধৰোতে ‘হিল এভিয়াজ ডিপার্টমেণ্ট’ কথা মনলৈ আছে। বাজ্যপাল যহোদয়ৰ ভাষণত এইছ, এ, ডি বিভাগৰ কথা উল্লেখ নাই। অৱশ্যে চয়ল কনজাৰভেচন আৰু অন্যান্য দুই-এটা শিতানত এইছ, এ, ডিৰ কথা কিছু উল্লেখ আছে। কাৰি আংলং আৰু উন্নৰ কাছাৰ জিলাৰ কাৰণে বেলেগে বাজেট উপৰাপন কৰে। গতিকে বাজ্যপালৰ ভাষণত তাৰ বেলেগে উল্লেখ ধাৰিব লাগিছিল। উপাধ্যক্ষ যহোদয়, ১৯৭১ চনত যেতিয়া মেঘালয় বাজ্য স্থষ্টি হৈছিল তেতিয়া কাৰি আংলং আৰু উন্নৰ কাছাৰ জিলাৰ সোধা হৈছিল যে তেওঁলোক অসমৰ ভিতৰত ধাৰিব নে মেঘালয়ত ধাৰিব। তেতিয়া অসমৰ বাজনৈতিক নেতৃসকলে তথা চৰকাৰে তেওঁলোকক অধিক ক্ষমতা দিয় বুলি কৈ অসমৰ ভিতৰত বাধে। চিঙ্গ চিডিউলৰ চাৰ পেৰা ২ যাতে তেওঁলোকক অধিক ক্ষমতা

দিয়া হৈছে। কৃষি, চয়ল কনজাবতেচন আদি কিটুমান বিভাগ জিলা পরিষদক এন্ট্রাই কৰিব দিয়া হৈছে। আজি ১৮ বছৰে যি বাজনেতিক দলেই জিলা পরিষদত নাখাৰক কিম্বতেওলোকক যি কেইটা বিভাগ এন্ট্রাই কৰিব দিয়া হৈছে, তাৰ যি শাসন ব্যৱস্থা ইঞ্জীৰ ধাৰণ জিলা দুখনৰ উন্নতি হোৱা নাই, হ'ব নোৱাৰে। আজি এই জিলা দুখনৰ প্ৰতি যেনে অসম চৰকাৰৰ কৰ্তব্য নাই—এনে ভাৰত দেখা গৈছে। আজি এই পাহাৰীয়া জিলা দুখনৰ কাৰণে ভাৰত চৰকাৰ বা অসম চৰকাৰে যি টকা দিয়ে তাৰে শৰ্তকৰা ১০ ভাগহে জিলা দুখনত থাকে বাকী ৯০ ভাগেই বাহিৰলৈ উলাই যায়। এই ‘ভায়াৰেকী’ সকলো সময়ৰ ক্ষাৰণে বন্ধ কৰিব লাগে। আজি এই জিলা দুখনৰ কিবা এটা কামৰ কাৰণে যদি বিভাগীয় বিষয়াৰ ওচৰলৈ যোৱা হয়, তেন্তে তেওঁ কয় জিলা পৰিষদৰ ওচৰলৈ যোৱা আৰু যদি জিলা পৰিষদৰ ওচৰলৈ যোৱা হয় তেন্তে তেওঁলোকে কৰ বিষয়াৰ ওচৰলৈ যোৱা আৰু এনেকৈয়ে কোনো কাম নহয়। আচলতে এওলোক কাৰ ওচৰত জৰাবদিহি হব লাগে? এই জৰাবদিহি হোৱাৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। ছাৰ এনে এটা পুকুৰপূৰ্ণ বিষয় বাজ্যপালৰ ভাষণত ঠাই পাৰ লাগিছিল। আৰু এটা কথা বেহাই মূল্যৰ চাউল যোগানৰ ব্যৱস্থাৰ কাৰণে মই এই সদনত আগতেও উদ্দেশ্য কৰিছিলো। ভাৰত চৰকাৰক এটা মৌতি আছে জনজাতীয় অঞ্চলত বেহাই হাৰত চাউল যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্থা আছে। প্ৰতি কিলোত বোধকৰো ১.২৫ পিচাকৈ। অসমৰ ডৈয়াম অঞ্চলৰ টি, এচ, পি এলেকাৰোৰত এই বেহাই হাৰত চাউল যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্থা আছে, কিষ্ট কাৰি আংলং আৰু উত্তৰ কাচাৰ পাহাৰত নাই। আজি এই পাহাৰীয়া জিলা দুখনত জনজাতি লোক নাই ঝুলি চৰকাৰে ভাৰিহে নোৰি? অসম চৰকাৰৰ যোগান বিভাগৰ পৰা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ যোগান বিভাগীল এই বেহাই মূল্যৰ চাউল দিয়া সম্পৰ্কত এখন চাঁচিকিক্ষেট পঠাৰ লাগে। চাঁচিকিক্ষেটখন অসম চৰকাৰৰ পৰা পালে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আজি ইমান বছৰে পোৱা নাই।

(সময়ৰ সংকেত)

মাননীয় উপাধিক্ষ মহোদয়, চৰকাৰে এই বিষয়টো মেট কৰিব লাগে। মই এতিয়া বেকলগৰ কথা কঙ—এচ, টি আৰু এচ, চিৰ কাৰণে অসম চৰকাৰৰ ১০ হেজাৰ বেকলগ আছে। থৰ্মোচন বেকলগ আছে ৭ হেজাৰ। এইখিনি পুৰণৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগে। চৰকাৰে লেও বেভিনিউৰ চেষ্টাৰ টেন চোৱা মেলাৰ কাৰণে একেজনকে এ, ডি, চি দিছে। কিষ্ট এই এ, ডি, চি জনো চৰকাৰৰ নিয়ন্ত্ৰণত, ক'বৰাত আইন-শুখলাৰ পৰিষিতি দেখা দিলেই তেওঁক তালৈ লৈ যোৱা হয়। ফলত চেষ্টাৰ টেনৰ কাম-কাজ বোৰ ঠিকসতে কৰা নহয়। চেষ্টাৰ টেন ইমপ্ৰেণ্ট কৰিবলৈ দিয়া এ, ডি, চি জনক আন কামৰ দায়িত্ব দিব নেলাগো। চৰকাৰে এই বিষয়টো চাৰ লাগে। এইখিনিকে কৈ মই মৌৰ বজৰ্যা সামৰণি মাৰিলো।

Shri Silvius Condpan : Mr. Deputy Speaker, Sir, while supporting the amendment put forward by the Deputy Leader of Congress(I) Mr. Mazumdar, I would like to make a few observations. Sir, in course of the debates on the Governor's Address we have come across that a few members from the Treasury Benches have been blaming the Congress(I) alleging their involvement in the ABSU agitation and so far Sir, they have been making passing remarks alleging the involvement of Congress(I), but they have failed to prove till to-day with evidence that Congress(I) has got anything to do with the ABSU agitation. This Government has got every scope to go to the Centre which is ruled by Congress(I) party and tell them that their party in Assam is involved and behind the agitation of ABSU. But they have no moral courage to say so. They have also alleged the Centre in this matter. So this kind of blame to Congress(I) or any other party, is nothing but to cover up the lapses of the ruling party and the Government to solve the problem of the ABSU. Sir, what the people of Assam are now telling is that how long this Government and the ruling party people will carry on with deceiving tactics and misgiving propaganda to misguide the people of Assam to cover up their lapses. Therefore, Sir, I would request the leader of the House and the members of the ruling party to restrain themselves from charging the Congress(I) party without any evidence and without any proof. Sir, the ruling party has sought the co-operation of the Congress(I) and other opposition parties to solve the problem but they have, on the other hand, blamed the Congress(I) of having covert support to the present agitation. Sir, let us not unnecessary blame one another. Sir, why this Govt. do not say that they do not want bring Cong.(I) in the round table conference. Sir, they have no courage. I say, Sir, they have no moral courage. Sir, I would request the leader of the House to request his members to restrain themselves from charging the Congress(I). Secondly, Sir, regarding the law and order situation in the State, it has been highlighted by our members from the opposition group. I also subscribe to their views and request the Governments to take appropriate action so that the situation does not aggravate. Sir, my next point is regarding expulsion of the foreign

Sir, we have, in this House, have been hearing a lot regarding expulsion of foreigners. Now, more than three years have past and in these three years our youthful Government have expelled many foreigners as per their commitment to the people. Sir, now we want to have a white paper regarding the achievement made by this Government in the matter of expulsion of foreigners during these three years so that our people can know what this Government has really done and achieved in expelling the foreigners. Sir, they should give in the white paper details, villagewise, thanawise and districtwise so that we are able to know that at least some achievements have been made by this Govt. in the course of implementation of the Assam Accord. Sir as you know, out of the total population in Assam 25 per cent of the population belong to the tea-garden and ex-teagarden tribes of Assam. Sir, it is a pity that the Governor in his address to the House excepting one or two sentences has mentioned nothing. Sir, there is no mention as to what the Government has done during the earlier years for this Community. Sir, because of the apathetic attitude of this Government towards this community, the tea-garden youth which had worked in Association with AASU during the last six years of agitation in the State have been forced to take the path of agitation. These youths, Sir, were trained by AASU once. Sir, they have now 41 charter of demands. Of course, they do not want a separate State or language. We want to stay within the four wall of Assam because we think we are the part and parcel of Assam population and we want that our problem must be looked into or paid attention to by the Government for our upliftment. Sir, I would request the Government to kindly examine the demands put forward by the AATTSA. I am not a spokesman of AATTSA but I belong to that community and it is my bounden duty to plead the case which would be possibly solved by this Government without any hesitation. Sir, lot of things have come up before this House. We have come to know that Assam is facing serious financial crisis. But, Sir, in the address of the Governor there is no mention as to what unforeseen sectors money has been spent for which Government have to face the financial crisis and what steps they are going to take to improve the financial position of the State, except some details in the budget speech. I am discussing the Governor's address. Sir, nothing has been men-

tioned clearly in the Governor's address for what reason the State has been compelled to face the financial crisis. Sir, the people of Assam want to know why the Government is at the stage of bankruptcy. Sir, I hope in the course of replies a definite and a distinct picture will be given by the Hon'ble Minister so that we will be able to know in what sectors and what amount of money has been spent leading the State to the state of bankruptcy. Secondly, Sir I want to know what socioeconomic measures have been taken by the Government for the upliftment of the labour community in Assam and what has been done during the previous years for these people. A tea-labour cell was opened by the previous Government to look after the welfare of these people. This Government have, during the last three and half years instead of taking any welfare measure, made this cell ineffective. The officer posted to the Cell has been suspended and nobody has been posted in his place to work for the welfare of the tea labourers. Sir, the Directorate of Elementary Education during the last three year has done nothing for the spread of education or encouraging the people for education. Sir, there was one Assistant Inspector of Schools posted for the purpose but he was dismissed and nobody from this community was brought in. Secondly, there were 13 Sub-Inspector of schools appointed by the previous Govt. Sir, instead of incresing the number of SI of schools the Asstt. Inspector of schools have been dismissed by this Govt. Sir, this is the state of affairs and the welfare measures taken by this Govt. for the welfare of tea garden labour community which comprises 25 per cent of the total population of Assam who have contributed much to the Assamese culture and language. Sir, I request the Govt. to look into matters which I have mentioned and with these few works I conclude my speech.

* Mr. Speaker : Now Shri Padma Nath Koiri.

শ্রীপদ্মনাথ কৈবী : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাজ্যপাল মহোদয়ের ভাষণের অন্তর্গত এয়ার কথার প্রতি মই আলোকপাত কৰিব খুজিছোঁ,—“এইটো বৰ উৎসাহজনক কথা যে, মাত্ তিনিটা বছৰে ভিতৰতে এই যুৱ চৰকাৰখনে গতিশীল আৰু স্বদৃঢ় নীতিৰে বাজ্যখনক উদ্বেৰযোগ্যভাৱে সৰ্বাঙ্গীন উন্নতিৰ পথেদি আগুৱাই নিব পাৰিছে। মই নিশ্চিত যে আগন্তুক দিনবোৰত আমাৰ চৰকাৰৰ আন্তৰিক আৰু অবিৰত প্ৰচেষ্টাই অধিক উন্নয়ন সাধন কৰি এই মনোৰম বাজ্যখনক অধিকতৰ সমৃদ্ধিৰ পিনে আগুৱাই নিব।”

* Speech not corrected

বাজ্যপাল মহোদয়ে অনমন বিগত দিনবোর যি এখন বঙ্গীণ ছবি কামনা করিছে তার কাবণে যই তেখেতক ধন্যবাদ জ্ঞাপন করিছোঁ। কিন্তু বাস্তৱত কি হৈছে সেই কথাটো আমি অনুধাবন করি চাব লাগিব। বাজ্যপাল মহোদয়ে গোটেই অসমীয়া জাতিটোকে প্রতিনিধিত্ব করিছে। তেখেতৰ এই কথাবাৰ গোটেই অসমীয়া জাতিটোকে কেন্দ্ৰ কৰি কোৱা কথা। আৰু এই সদনত আজি গোটেই অসমীয়া জাতিটোৰে প্রতিনিধি আছে। সঁচাকৈয়ে যদি আমি অসম বাষ্পখনৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰো, তেতিয়া হলৈ আমি সকলোৱেই বাজ্যপাল মহোদয়ৰ এই ভাষণখনক আন্তৰিকতাৰে থহণ কৰিব লাগিব। একেটা অসমীয়া জাতি বুলি আমি সকলোৱেই আন্তৰিকতাৰে কাম কৰিব লাগিব। অসম চুক্তিৰ নামত ভাৰতীয় নাগৰিকক 'হাৰাচমেণ্ট' কৰা হৈছে বুলি সমালোচনা কৰা হৈছে। 'হাৰাচমেণ্ট' হ'বই। পুলিচে মোক দৰ্কাৰ হলে এবাৰ নেলাগে এশ বাবো শাতিৰ পাৰে। যি উদ্দেশ্যবে শাতিৰে তাৰ যদি আচল তথ্য দিব পাৰে। তেতিয়াহলে মোক আৰু নেৰাতে। গতিকে কথাবাৰ হৈছে তেনেকুৱাই। গতিকে এনেকুৱা বিলাক কথাকে 'হাৰাচমেণ্ট' হৈছে বুলি এক সন্দাসৰ স্থষ্টি কৰিব খুজিছে। সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে আমি উভয় পক্ষকে লৈ যোৰাটো কামনা কৰো।

অসম চুক্তি অনুসৰি বাজ্যপাল মহোদয়ৰ ভাষণখনত সংহতিৰ কথা কোৱা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত এখন সমিতি বনাই দিছে যদিও সেই সমিতিৰ বৈঠক আজিলৈকে বহা নাই। সংহতিৰ নামত স্বাধীনতাৰ দিনৰে পৰা আমাৰ যাজত কেন্দ্ৰৰ বিশৃংখলতাইহে দেখা দিছে। তাৰ উৎকৃষ্ট প্ৰমাণ হৈছে, এখন চাহ বাগানলৈ যদি এজন অসমীয়া মানুহ গৈছে তেখেতক কৰ অসমীয়া মানুহ বুলি, এজন কুলি মানুহ আহিলে তেওঁক কৰ কুলি বা বঙালী বুলি। এই মানসিকতাৰ স্থষ্টি হ'ল কিয় ? এইটো আমি নাইকিয়া কৰিব লাগিব। (বেল)

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সংস্কৃতি বুলিলে অকল নাচ-গানকে নথবে। কীতিচিহ্ন-বিলাককো এই সংস্কৃতিৰ ডিতৰতে ধৰিব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা দুৰছৰ আগতে এজন মাননীয় বিধায়কে গাওমৌ থানৰ কথা উৱেখ কৰি কৈছিল, তাৰ সংবন্ধৰ ব্যৱস্থা আজি পৰ্যন্ত নহ'ল। শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল যে এইটো লোৱা হৈছে কিন্তু এতিয়ালৈকে কোনো সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰা দেখা পোৱা নাই। তাৰ পিছতে আমাৰ জন্ম ঠাইত থকা গড়টো স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপ সিংহৰ দিনত সজা গড়। কিন্তু এতিয়া গড়ৰ ওপৰত ঢাহগছ আৰু নলা খালি শেষ কৰিব ধৰিছে। তাৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা বাগান কৰ্তৃপক্ষ বা জিলা প্ৰশাসনে লোৱা নাই। বাজ্যপালৰ ভাষণৰ উপৰত আলোচনা কৰিবলৈ গৈ এইটো দেখা গৈছে যে বাজ্যপাল মহোদয়ে ভাষণত সকলো দিশকে আঙুলিয়াই দিছে যদিও বহুত কথা উল্লেখ কৰা নাই। আজি চাহ বাগানৰ বনুঘাসকলৈ প্ৰাপ্য নেপোৰাৰ কাৰণে দাবী উপৰন্ত

কৰিছে। তেওঁলোক বক্ষিত বুলি উপলক্ষ্মি কৰিছে আৰু দেয়ে প্রাপ্য পোৱাৰ দাবীত আগবাণি আছিছে। চাহ বাগানত পাঁচ লাখ মানুহ শ্রমিক হিচাপে আৰু প্রায় দহ লাখ মানুহ কেজুৱেল বনুৱা হিচাপে আছে। কিন্তু তেওঁলোকক চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা বা কোম্পানীৰ তৰফৰ পৰা কোনো সা-স্বীকৃতি দিয়া হোৱা নাই। কৰি বনুৱাৰ ক্ষেত্ৰত ১৯ টকা ধাৰ্য কৰিছে যদিও তেওঁলোকৰ ক্ষেত্ৰত কোনো বেতন নিৰ্দ্বাৰণ হোৱা নাই। এইবিলাক কাৰণতেই 'আটচা' নহলেও সকলো বনুৱা সহপ্রদাৰৰ লোকে উপলক্ষ্মি কৰিব পাৰিছে যে তেওঁলোক বক্ষিত হৈ আছে। এইবিলাক কথা বাজ্যপালৰ ভাষণত 'সন্নিবিষ্ট' হোৱা নাই। এইবিলাকলৈও অনপ লক্ষ্য বাখিলে তাল হ'লহৈতেন।

(সময়ৰ সংকেত)

শাননীয় উপাধ্যক্ষঃ আপুনি শেষ কৰক।

শ্রীগোপনাথ কৈবীঃ বিদ্যুৎ ঘোগান ধৰাৰ কথা কৈছে যদিও আচলতে বিজুলী বাতি জুলা নাই। বাতি বিজুলী বাতি জুলিৰ লাগে কিন্তু বিজুলী আহে দিনতহে, তাকো মাত্ৰ এখণ্টামানহে। এইবিলাক কথা বাস্তৱত কপালিত কৰিবলৈ সঠিক প্ৰচেষ্টা লব লাগে। অৱশ্যে এইটো টিক যে ভাষণখনত সকলোবিলাক কথা সন্নিবিষ্ট কৰিব পৰা সহজ নহয় কিন্তু ভাষণত উজ্জ্বল নকৰিলেও সকলোবিলাক বাস্তৱ কথা চিন্তা-চৰ্চা কৰি বাস্তৱত কপালিত কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগে। সক কিতাপ এখনত সকলোবিলাক কথা সোমাৰ পৰা নহ'ল বুলিয়েই বাস্তৱ কথাবিলাক কপালিত কৰিবলৈ প্ৰচেষ্টা লব নালাগিব সেইটো হ'ব নালাগে।

(সময়ৰ সংকেত)

এইখনিকে কৈ বাজ্যপালৰ ভাষণৰ উপৰত সমৰ্থন জনাই ধন্যবাদ, জনাই ঘোৰ বজ্বৰৰ সামৰণী মাৰিছোঁ।

Sri Santi Ranjan Dasgupta : Mr. Deputy Speaker Sir, supporting the amendment moved by our side I will dwell only on two subjects. Sir, about the movement of the ABSU it is my firm opinion that Police should not be allowed to go as they like. Matters which require political decisions should not be left in the hands of the Police. That is my firm opinion and that has been conveyed by many other Hon'ble Members in this august House. From the discussion in this House it has been revealed that everything is not going well in the Udaguri Sub-division area or in Kokrajhar District area. The activities of the Police cannot at all be supported and Government should not allow Police to go as they like. I shall not go much into the details about this.

Now Sir, I am going to the next Subject—Autonomous State Demand Movement in the Karbi Anglong District. About this Hon'ble Member Shri Hali Ram Terang has mentioned that when Meghalaya

was created they were allowed either to join Meghalaya or to remain with Assam. I was a Member of this august House at that time. I remember Sir, it is because of the personalities of late Jay Bhadra Hagjar and Chakra Singh Terong, these two districts, Karbi Anglong and N.C. Hills, remained with Assam. So Sir, that matter should have been included in the Governor's Address. There is not a single word about this Karbi Anglong District Autonomous State Demand Committee. About this and ABSUS demand, also there is nothing mentioned in the Governor's Address. Only law and order situation has found place in the Governor's Address.

Now Sir, I will dwell on the harassment of Indian citizens. The Governor in his Address said nothing about the enquiries made under Foreigners' Act or under IMDT, how many enquiries were made. But in the last year's Address it said till 16th March 1988 under Foreigners' Act more than 2,50,000 thousand cases were enquired by police and under IMDT, more than 80 thousand cases were enquired but this year, within this one year from 16th March 1988 to 16th March 1989, how many enquiries have been made not stated. Nothing has been stated here. But we find that out of total enquiries made only 27 thousand cases have been referred to the Foreigners' Tribunals and 12 thousand cases have been referred to the Illegal Migrants (Determination) Tribunals. Sir, when these lakhs and lakhs cases have been enquired by the police, I think, everybody will agree and the Home Minister will also agree and the Minister for Implementation of Assam Accord will also agree what is meant by the police enquiry, enquiries are neither innocent nor without torture I do not understand how the Members of the AGP can forget this so quickly. By their six years movement they know what is meant by police enquiry, they have the experience and they have the idea of police enquiry. So sir, in his Address for 1989, the Governor has said that while implementing the Assam Accord, the Government will see "that no Indian citizen is harassed." Then sir, when lakhs and lakhs of cases were enquired into by the police and only a few cases have been referred to the Tribunals and out of which also a very nominal cases have been decided either by the Foreigner's Tribunal or by IMDT.

What does it mean, Sir ? Why the lakhs of people will be harassed in this way ? Sir, I know a case of Bilasipara. It would have been better if Hon'ble member Shri Sarat Sinha have been present here. One daughter-in-law was declared as foreigner. But as the Police did not find the daughter-in-law there, the mother-in-law was harassed by Police and driven out from the State. Sir, Lalit Mohan Deb his wife Mantoo Bala Deb with Daughter MayaRani Deb entered India in 1951 and

sworn an affidavit in the Court of 1st Class Magistrate, Nagaon in the year 1955.4 Illegal Migrant case have been Registered against them being 1191/88, 1189/88, 1180/88 and 279/88 at Nagaon. In each case the names of all the Members of the family were included. There was no case against Mantoo Bala Deb. One Labanya Prova Dey has been described as so called wife of Lalit Mohan Deb. In all the cases. The persons appeared in one case, other gone by default. Entire Family has been declared Foreigner and Mantoo Bala was also declared Foreigner though there was no case against her and though entire Member of the family are Indian Citizens. Where there are 10 members in the family cases are lodged against all the ten members of the family separately including of the names of all in each case. I have got very many cases of this nature. It is a new device, I do not know from whose brain it came out. If there are 20 members in the family, cases are lodged against all the 20 members separately and names of every member of the family is including each case. I do not know whether this is a policy followed by the AGP Government or by the Minister of implementation of Assam Accord or whose policy it is or it is a device made by the Police. The persons attend one or two cases, other go by default. So, Sir, this is a serous thing. People are harassed in this way in the name of implementation of the Assam Accord. These are the things going on for which I draw the attention of the Hon'ble Chief Minister of Assam, Home Minister of Assam, the Law Minister of Assam and the Implementation of Assam Accord Minister. Sir, stop it, do not make so much oppression the poorest people. People are suffering from cancer and very many other diseases, are not spared, They should not be harassed in this way. This harassment is going on unabeted. Government must stop this harassment. We, as public representative of minority dominated areas, become completely helpless when hundreds and thousand of people approach us in which there are old men, women and the poorest people. Sir, stop this harassment at any cost. Oppression on humanity does not go unrewarded, mind that. If cases are lodged against all the 20 members of a family and if they are harassed like anything, what can be said, Sir. We have records with us. This is happening everywhere, Sir. Even in case of refuges. There is a provision in the law that those who have entered into India out of fear or due to disturbances in Pakistan, they should not be disturbed and sent out of India. This is the law of the country. This law is not being honoured at all. I appeal to the Government to solve the Bodo problem politically not by using Police, to solve the Karbi Anglong Autonomous State problem by negotiation and not to make harassment on the Indian people.

Thank you, Sir.

* শ্রীমুজোব ছচ্ছেইন : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যোরা ১৬ মার্চ তাৰিখে অসমৰ মাননীয় বাজ্যপাল মহোদয়ে আমাৰ এই পৰিত্বে বিধান সভাত যি ভাষণ দিছিল, তাৰ এটা সংশোধনী প্ৰস্তাৱ মই দাঙি ধৰিব বিচাৰিছো। মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এটা অতি পৰিতাপৰ বিষয় হৈছে যে বাজ্যপালৰ ভাষণত স্পষ্টকৈ লিখিছে যে বিদেশী চিনাক্ষৰণৰ নামত অসমত থকা কোনো ভাৰতীয় নাগৰিককে হাৰাণাস্তি কৰিব নালাগে। ছাৰ, এই বিধানসভা চলি থকা সময়ত যোৱা ২০ মার্চ তাৰিখে মই এটা খবৰ পালো যে বশিষ্ঠ থানালৈ মোৰ সমষ্টিৰ কিছুমান মানুহক এৰেষ্ট কৰি লৈ আহিছে কিয় ? মই জানিব পাৰিলো তেওঁলোকক বিদেশী বুলি সন্দেহ কৰি ধৰি লৈ আহিছে। মই এজন মানুহ লগত লৈ থানালৈ যোৱাত জানিব পাৰিলো যে বিভিন্ন ঠাইত বানপানীত ক্ষতিগ্রস্ত হোৱা খেতিৱকসকলে কাৰ্য বিচাৰি গুৱাহাটীলৈ আহি শ্ৰমদান কৰি দুই পইচা আৰ্জে। এই ঘটনা কেৱল গুৱাহাটীতে নহয়, মোৰ সমষ্টিৰ পৰা ৩৪ জন মানুহক এৰেষ্ট কৰি গোটেই ৰাতি বৰপেটাৰ ল'কজাপত বাধি পিছত সদৰ থানালৈ লৈ আহে। তাৰবাৰীৰ কথাকৈ কওঁ, ১৯৫১ চনৰ পৰা বসৰাস কৰা তেনে লোকৰ যদি মই কাগজ-পত্ৰ দেখুৱাৰ নোৱাৰো তেতিয়াহলে মই বিধানসভা পদৰ পৰা পদত্যাগ কৰিয়। যই ১৯৫৫ চনৰ এন-আৰ-চি আৰু ১৯৭১ চনৰ কথাকৈ কোৱা নাই। ১৯৫১ চনত ভাৰতলৈ অহা মানুহ আছিল তেওঁ-লোকৰ চেহেৰা দেখিয়ে সন্দেহ কৰে। তেওঁলোকৰ মূৰত এটা টুপী, মুখত ডাঢ়ি আৰু লুঙ্গি পৰিধান কৰা মানুহ দেখিলেই ধৰি লৈ আহে। এবাৰ তেনে ধৰণৰ মানুহ ধৰি আনি ৩ দিন হাজোৰত বাখিছিল। তাৰ পিছত মই ১৯৫১ চনৰ তেওঁলোকৰ এন-আৰ-চি দেখুৱাই থানাৰ পৰা যোকোলাই আনিছিলো। এইখন দেশত কাৰ্য কৰিবলৈ অহা লোকসকলেও হাৰাণাস্তি পায় ইফালে চৰকাৰী পক্ষৰ পৰা কয় যে ভাৰতীয় নাগৰিকক হাৰাণাস্তি কৰা নহয়। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইবোৰ হাৰাণাস্তি কৰা নহল নেকি ? শাসক দলে যিকোনো লোককে হাৰাণাস্তি কৰিলে এটা সময়ত চৰকাৰৰ কি অৱস্থা হ'ব ? সেইটো চৰকাৰে চিঞ্চ কৰি ঢাঁকচোন। যোৱা ১৭ মার্চ তাৰিখে অসম বিধানসভা বহি থকা সময়ত শ্ৰমদান কৰা কেইজনমান মুছুলমানলোকক ডঙাগাঁড়ৰ পৰা ধৰি লৈ আহি তেওঁলোকক হাৰাণাস্তি কৰা নাই নে ? বিদেশী চিনাক্ষৰণৰ কথাৰে কৰিব কাবণে ধৰিব লাগে ধৰক তাৰ বাবে নিয়ম আছে, নীতি আছে। এইবিলাক ব্যৱস্থাও চৰকাৰে অতি সোন-কালে কাৰ্য্যকৰী কৰিব লাগে।

আমি বিদেশী চিনাক্ষৰণ কৰাটো বিচাৰো আৰু ইয়াৰ কাৰণে যিবিলাক আইন আদানত ইত্যাদি গঠিত হৈছে সইটো আইনৰ জৰিয়তে হ'লেক। কিন্তু শ্ৰমজীৱী যিসকলৰ লোক আঞ্চ শ্ৰম বিচাৰি ইয়ালৈ শ্ৰম কৰিবলৈ আহিছে সেইসকলৰ ওপৰত হাৰাণাস্তি কৰাটো উচিত হোৱা নাই। বিশেষ এক গোষ্ঠীৰ ওপৰত হাৰাণাস্তি কৰাটো ভাল কথা হোৱা নাই, এই কাৰ্য্যৰ প্ৰভাৱ সুদূৰপশ্চাৎৰ হ'ব। মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি বেল বজাইছে কিন্তু মোৰ কিছু কথা কৰলৈ বৈ গ'ল। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতো মোৰ কিছু কথা কৰলগৈয়া আছিল। গতিকৈই এইখিনি কৈয়েই চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো যাতে গুৱাহাটী মহানগৰীত এই লোকসকলৰ ওপৰত চলা হাৰাণাস্তি বক্ষ হয় আৰু তাকে পুনৰ অনুৰোধ জনাই মোৰ বজ্জব্যৰ সামৰণি শাৰিলোঁ।

श्रीशिव शम्भू ओङ्गा :- माननीय उपाध्यक्ष महोदय, राज्यपाल महोदय के भाषण में विदेशी समस्या को जिस रूप में कहा गया है वह एक काल्पनिक मन गढ़न्त कहानी के तौर पर है। जिस रूप से विदेशी को निकालने का रफतार जारी है शायद विदेशी समस्या का समाधान नहीं हो सकता है और ये समस्या, समस्या बन कर ही रह सकती है। देशी के ऊपर विदेशी कह कर जो अत्याचार हो रहा है वह एक दुख, दर्द की बात है।

उदाहरण स्वरूप, लंका में जो भी गया वो रावण बन गया। राज्य का लोभ, लिप्सा विदेशी समस्या से बचित कर दिया। पर जनता सब समझती है और वो किसी को भी नहीं छोड़ सकती। अभी ऐसी ऐसी समस्या ये उत्पन्न हो रही हैं जिन पर सरकार उनके समाधान करने में बिलकुल अक्षम हो गई है। इस सरकार ने नौकरी नहीं देने के लिए पी.आर.सी. आरसी बन्द कर दिया है। सभी जिलों और सदर मुकामों में डिप्टी कलक्टर एवं एस.डी.ओ. को निदेश दिया गया है कि पी.आर.सी. नहीं दिया जाय। तो मेरा कहना है कि जब नौकरी नहीं देनी है तो पी.आ.सी. नहीं देने की बया बात है। यह एक बिकट समस्या है। जनता इस बात को अच्छी तरह समझती है कि इस सरकार का फ्या ध्येय है।

उपाध्यक्ष महोदय, तिनसुकिया में जो बम फटा था उसमें 3-4 आदमी मारे गये थे। बम फटने का काया कारण है, हमसे अच्छा यह बात सरकार को मालूम होगी क्योंकि यह काम सरकार का ही है। मैं माननीय मुख्य मंत्री जी से अनुरोध करता हूँ कि दुखीप्रस्त परिवारों को उचित अनुदान देने की रुपा करें।

दूसरी बात है उपाध्यक्ष महोदय, डिग्री गढ़ मेडिकल कालेज की। इस मेडिकल कालेज की अवस्था इतनी खराब है कि वहाँ पर कोई रोगी अपना इलाज कराना नहीं चाहता। जो बड़े बड़े लोग हैं वे भैजोर या दिल्ली आदि जगहों पर चले जाते हैं किन्तु गरीब लोग बिना इलाज के मर जाते हैं। मैं इस सरकार से इस बारे में ध्यान देने की अपील करता हूँ। इसी तरह तिनसुकिया सीमिल हास्पिटल का भवन अभी तक पूर्ण नहीं बनाया है। हेलथ विभाग कहता है कि यह काम पी.डब्ल्यू.डी. कर रहा है जिसने अभी तक पूरा नहीं किया।

उपाध्यक्ष महोदय, ट्रान्सपोर्ट विभाग में पूलकार की बात बया कहूँ। विषयकी सदस्यों को कभी भी पूलकार नहीं मिल पाती, जबकि सत्ता पक्ष के सदस्यों को स्थायी तौर पर पूलकार का आवंटन होता है। कुछ एम.पी. दिल्ली में बैठे

द्वाए हैं किन्तु उनके नाम में यहाँ पर पूलकार एलाट की गई है। और वे उनके घर पर व्यवहार की जाती हैं। उपाध्यक्ष महोदय, यह सरकार जो भी गलत काम करती है उसका सारा दोष कांग्रेस आई पर धोपती है। एक मेरे दोस्त श्रीकन्दपन जी कहते हैं कि ए.जी.पी. की सरकार सब मामलों में कांग्रेस आई को दोषी बनाती है। बोरो आन्दोलन की समस्या कांग्रेस आई ने उत्पन्न की है। बाढ़ की समस्या भी कांग्रेस आई ने पैदा की है। तो ए.जी.पी. ने क्या किया है। इन लोगों ने तो कुछ भी नहीं किया। असम की समस्या दिन पर दिन बढ़ती जा रही है और यह सरकार चुप बैठी हुई है। इन्ड्रस्ट्री विभाग की बात वैसे ही है। लोर्डइड कार्खानों की अवस्था निरन्तर बिगड़ती जा रही है। इनको माल नहीं मिल रहा है। बाहर से माल मेंगाकर किसी तरह अपना काम चला रहे हैं। इनके बारे में भी सरकार को ज्यान देना चाहिए। यह मेरा अनुरोध है।

* श्रीहरेन्द्र बर्बाः शाननीय उपाध्यक्ष महोदय, बाज्यपीलव भाषण उपर्युक्त उपायपन करा धन्यवादसूचक प्रत्यारूपों प्रति मई पूर्ण समर्थन जनाइছে। इतिमध्ये बाज्य-पीलव भाषण उपर्युक्त उपर्युक्त बहुक्रेइजन शाननीय सदस्याइ बज्रब्य बाखिछे। यसो चमौक दूइ-एटा बिषय उपर्युक्त घोर बज्रब्य बाखिब बिचाबिछे। बाज्यपीलव महोदये तेखेत्ते भाषण उपर्युक्त बाज्य-धन्यवाद बर्तमान बर्तमान सकलो समस्या कय-बेछि परिमाणे एখন प्रतिच्छबि दाङि धरिबलै समर्थ हैছे बुलि आমि कब पाबो। सदनब बिबोधी पक्षब सदस्यसकले शान्यव बाज्यपीलव भाषण उपर्युक्त असमत बर्तमान घाटि थকा हिंसात्मक बिषय उम्मेख कबा नाइ बुलि कैছে। कিন्तु बाज्यपीलव महोदये तेखेत्ते भाषण उपर्युक्त कोकबाबाब आब ओदालগ्नबि मह-कुमात बर्तमान चलि थকा हिंसात्मक घटनाब कথा स्पष्टভाबে उम्मेख कबिछে। लगতे तेखेत्ते बाज्य चबकाबे आलाप-आलोচनाब आজेबे आলोलनटोब शाम कटाबलै चेटा चलाइ थকा हैছे बुलि कैছে। एই परिप्रेक्षितत आमि एटा कथा कब लागिब मे बर्तमान आबछुब नेतृत्वत बिटो आलोलन हैছे इয়াব बুল उদ्दেশ্য কি আমি থাত্তেকেই জানো। मई एटा कथा दृढ़भाबे कब बिचाबिछे ये आबछुब आलोलनटो यदि जन-जातीय लोकसकलब समस्या आगত बाखि बा बडोसकलब उन्नतिब उद्दেश्य आगत बाखि कबिछे तेतियाहले भाल कथा। किन्तु मई भाबो एই आलोलनटोब बेकत बा इयाब लगत कोনो बास्त्रीय पर्यायब दलब हात आছे आब बिशेषकै असमब कागजे-पत्रैब बा भाबतबर्षब बिभिन्न कागजे-पत्रैब कथाटो ओलाइ परिबेष ये एই आलोलनटोत केस्त्रीय चबकाबब োনोबা যন্ত্ৰীয়ে উৎসাহ যোগাইছে। एইटो बब दूखब बिषय बुलि कब पाबि। त्रिपुरात येतिया चि, पि, एम चबकाब चलि आছिल तेतिया तात चि, एन, तिब बाबा उগ्रपाहीब कार्यकलाप चलि आছिल। किन्तु त्रिपुराब पबा चि, पि, एम चब-

কাৰ উফবি যোৱাৰ লগে লগে তাত কংগ্ৰেছ আই চৰকাৰ প্ৰতিষ্ঠিত হ'ল আৰু টি, এন. ডিবি কাৰ্যকলাপবিলাকো তল পৰিল। গতিকে সেই সময়ত কংগ্ৰেছ আই চৰকাৰে ত্ৰিপুৰাত চি, পি, এম চৰকাৰ ওফৰাৰ উদ্দেশ্যে ঘড়্যজ্ঞ কৰিটি, এন. ডিক উচটাই দিছিল। ঠিক সেইদৰে অসমতো বড়ো ভাইসকলক উচটাই দি কেনেকৈ বৰ্তমান চলি থকা অসম গণ পৰিষদ চৰকাৰক ওফৰাৰ পাৰে তাকে কৰাৰ কাৰণে নানা ধৰণৰ চেষ্টাবে বিশৃংখল ঘটাবলৈ ব্যৱস্থা কৰিছে বুলি মই ভাৰো। কিন্তু আমি কোনোপদ্ধেই আমাৰ অসমখনত যাতে এটা অনেক্যাৰ বীজ সিঁচিৰ নোৱাৰে, বা সামৰ্থ্যায়িক সংঘৰ্ষৰ বীজ সিঁচিৰ নোৱাৰে তাৰ কাৰণে বিবোধী পক্ষই হওক বা শাসনাধীষ্ঠ দলেই হওক সকলোৱে উভয়হীনতাৰে অসমৰ বৃহত্তৰ স্বার্থৰ বাবে আমি একমত হ'ব লাগিব। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাজ্যপালৰ ভাষণত অসমক পুনৰ বিভাজন যাতে কৰা নহয়, সেই কথাটো স্মৃতিৰ ভাৰে উল্লেখ কৰিছে। 'মই দৃঢ়তাৰে কৰ খোজো যে বাঞ্ছিৰ স্বার্থৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত বাজ্যখন অধিক বিভাজন সমৰ্থনযোগ্য নহয় আৰু চৰকাৰো যিকোনো ধৰণৰ হিংসাৰুক আৰু বিচিত্ৰতাকাঙ্গী কাৰ্যকলাপ প্ৰতিবেধ কৰিবলৈ সংকল্পবদ্ধ। মই এই কথাও উল্লেখ কৰিবলৈ পাই সুখী হৈছো যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও অসমক অধিক বিভাজন কৰা নহব বুলি স্পষ্টভাৰে ঘোষণা কৰিছে। এইটো সকলোৱে আদৰণীয় আৰু সকলোকে আদৰণি জনাবলৈ আহ্বান জনাইছো। অসমৰ প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীৰ বাবে যদি একোইন বাজ্য দিয়া হয়, তেওঁতাইলে অসমখনক সৰ্বাধিক ভাগত ভাগ কৰা হ'ব। বিভিন্ন জাতি-উপজাতিৰ সংঘৰ্ষণত বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ স্ফটি হৈছে। আজি সুকীয়া বাজ্যৰ দ্বাৰা যিবিলাক সমস্যা উৰুৱ হৈছে তাক সমাধান কৰিব নোৱাৰি। উদাহৰণস্বৰূপে নগালেও আৰু মিজোবামত সুকীয়া বাজ্যৰ স্ফটি হ'ল সেচা কিন্তু সেই বাজ্যৰ জনসাধাৰণৰ তেনকুৰা কোনো উন্নতি হৈছে বুলি কৰ নোৱাৰি। কেৱল এচাম মুষ্টিয়ে মানুহৰে স্বীকৃতি হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত মই এটা কথা উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো যে, প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা কিছুমান ব্যৱস্থা হাতত লব পাৰি। আজি বহুদিনৰ পৰাই কিছুমান অঞ্চলক বাইজে মহকুমা হিচাপে আৰু কিছুমান মহকুমাক জিলা হিচাপে ঘোষণা কৰাৰ কাৰণে দাবী কৰি আহিছে। গতিকে প্ৰশাসনীয় সামূহিক কাৰণে আৰু কটকটীয়া কৰাৰ কাৰণে জনসাধাৰণৰ দাবীৰ প্ৰতি সন্মান জনাই দুই-এঠাইত পৰ্যায়কৰণে মহকুমা হিচাপে আৰু জিলা হিচাপে ঘোষণা কৰি কাৰ্য্যত কোয়াল কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাইছো। আমাৰ যৰিগাঁও অৱলটো অতিকৈ পিছপৰা জনজাতীয় অধূষিত অঞ্চল। আজি বহুদিনৰ পৰাই বাইজে যৰিগাঁও মহকুমাক জিলা হিচাপে ঘোষণা কৰিবলৈ দাবী জনাই আহিছে। এই ক্ষেত্ৰত মই অগ্রাধিকাৰ দিবলৈ অনুৰোধ জনাইছো। উপাধ্যক্ষ ম'হাদয়, অসমত ইতিমধ্যে যোৱা তিনি বছৰে বিভিন্ন দলং বাস্তা-ঘট বানপানীত ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কাৰ্যবিলাক খৰতকীয়াভাৰে যাতে আৰমত কৰে আৰু সমাধা কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে অনুৰোধ জনাইছো। আজি শিক্ষাৰ বিষয়ে আৰু পঞ্জায়ত আৰু প্ৰায়োন্নয়ন

বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত এন, আৰ, ই, পি আৰু আৰ, এল, ই, জি, পিৰ কামবিল'কত দুট গতিত আগ বাঢ়িছে যাৰ বাবে প্ৰশংসা কৰিব লাগিব। ১৯৮১-৮২-৮৩ চনত যিবিনি খিনি টকা এই শিতানত দিয়া হৈছিল সেই শমুদায় টকা খৰচ হৈছে আৰু কাম হৈছিল যাৰ ফাইভ পাৰচেণ্ট টেন পাৰচেণ্ট। কিন্তু এতিয়া সেই শিতানৰ টকাবিলাক বাস্তৱ কৰ্পাৱণ্ট খৰচ কৰা হৈছে। যেনেকৈ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ ঘৰ নিৰ্মাণৰ কাৰণে ৬১ হাজাৰ ৬৫ টকা বা ৮০ হাজাৰ টকাৰ চেক বিদ্যালয় কৰ্তৃ পক্ষৰ হাতত ভগা দিয়াৰ কাৰণে সেই ঘৰবিলাক সম্পূৰ্ণ হৈ উঠিছে অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে। এইটো প্ৰশংসা কৰিবলগীয়া বিষয়। পুনৰ বাজ্যপালৰ ভাষণত ওপৰত যি ধন্যবাদসূচক প্ৰস্তাৱ আহিছে তাৰ প্ৰতি সন্মান জনাই মই মোৰ চন্দ্ৰ বজ্ৰবৰ্বৰ সামৰণি মাৰিলো।

* শ্ৰীমাজিকদিন আহৰণে : শাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰমত কৰিব বিচাৰিছিলো Numbering of Houses for the purpose of Electoral Roll. এই কথাটো সঁচা যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈবেৰ বুকুত থকা বহুবোৰ চৰ ভাডি ইফালৰ পৰা সিয়ালে গৈছে আৰু লগে লগে সেই চৰৰ মানুহবিলাক ইফালৰ পৰা সিকালে মূৰি ফুৰিলগীয়া হৈছে। সেইবিলাক লোকৰ ঘৰৰ নম্বৰ দিয়া হোৱা নাই। বানপানী হোৱাৰ কাৰণে বহুতো মানুহে নিজৰ পুৰণা বাসস্থান এবি অইন ঠাইলৈ গুচি যাবলগীয়া হৈছে। সেই কাৰণে তেওঁ-লোকৰ ঘৰৰ নম্বৰ দিয়াৰ পৰা বাদ পৰি গৈছে। আনৰ কথা নকও লাগে মোৰ নিজৰ ঘৰৰেই নম্বৰ দিয়া হোৱা নাই। কিয়নো যয়ো মোৰ পুৰণা বাসস্থান এবি নতুন ঠাইলৈ আহিছো। গতিকে বাকী হাজাৰ হাজাৰ দুৰীয়া মানুহৰ কথা কি কম। চৰকাৰে আজিও কোনো ইলেকটোৰেল বোল তৈয়াৰ কৰা নাই। ভোটাৰ তালিকা কৰত বাধা দি অফিচৰ সন্মুখত যিসকল ল'বাই pickting কৰি আছে সেইবোৰ ল'বাই চৰকাৰৰ পৃষ্ঠপোষকাত হে pickting কৰি আছে আৰু চাহ সন্দেশ চৰকাৰী কৰ্ম-চাৰীয়ে যোগান দিছে আৰু কয় তোমালোকক কি লাগে কৰা। এই ধৰণেই কামবিলাক চলিছে। তাৰ পাছত মই চৰ এবিয়া ডেভেলপমেণ্টৰ কথা কৰ বিচাৰিছো।

* উপাৰ্যক্ষ মহোদয়, চৰ অঞ্চলৰ উন্নতিৰ কাৰণে বাজ্যপালৰ ভাষণত যিবিনি কথা উল্লেখ কৰা হৈছে সেই ক্ষেত্ৰত মই কৰ খোঝো যে—

"In the field of char area development, the State Government has undertaken the task of improving agriculture, animal husbandry, dairy development, irrigation, drinking water and inland water transport. Handwells for drinking water and seeds for cultivation of Rabi crops have been arranged. Meritorious students of these areas have been given lump sum grants upto Rs. 1000/-

এই ক্ষেত্ৰত এটা কথা কোৱা হৈছে যে তেওঁলোকৰ মাজত এক হাজাৰকৈ টকা দিয়া হৈছে। কিন্তু এই এক হাজাৰ টকা কোনো এটা পৰিয়াল বা একোটা অঞ্চলত দিয়া

হৈছে নেকি সেই কথার কোনো স্পষ্ট উল্লেখ নাই আক সেই কাবণে আমি এই বিষয়ত স্পষ্ট ধাৰণা লব পৰা নাই। ইয়াৰ লগে লগে যই এটা কথা চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে যিবোৰ সমষ্টিত বিৰোধী দলৰ সদস্য আহিছে সেই সমষ্টিবোৰত চৰকাৰ অনুদান আদি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত নানা খেলি-মেলিৰ স্থষ্টি হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। সেই অঞ্চলৰ খেতিৱকসকলে আজি যিবোৰ সমস্যাৰ সন্মুখীন হব লগা হৈছে তাৰ কাবণে এই চৰকাৰে চকু কাণ দিয়া নাই। অৱপতে মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া আলুপত্তি চৰলৈ গৈ সেই অঞ্চলৰ বাইজৰ মাজত কিছুমান উন্নয়নমূলক অঁচনিৰ কথা ঘোষণা কৰা কথা আমি শুনিবলৈ পাইছে। কিন্তু ইয়াতো যে তেওঁলোকৰ কোনো স্বার্থ জড়িত হৈ থকা নাই সেইটো নুই কৰিব নোৱাৰিব। সেই অঞ্চলৰ বাইজৰ মাজত মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে প্ৰকাশ কৰিছে যে সেই অঞ্চলবোৰ জৰীপ কৰি তাৰ ভূমিহীন লোকসকলৰ মাজত ভূমিৰ পঞ্চন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হব আক ১৯৬৬ চনৰ তোটাৰ তালিকাত যিসকল লোকৰ নাম আছে তেওঁলোকক ভাৰতীয় নাগৰিক হিচাপে গণ্য কৰি তেওঁলোকৰ নাম তোটাৰ তালিকাত পুনৰ তোলাৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ব। কিন্তু এই প্ৰতিশ্ৰুতি কিমান সাৰ্থক হব সময়তহে আমি জানিব পাৰিব। কিন্তু ইয়াৰ লগে লগে যই এটা কথা কৰ খুজিছো যে আজি মোৰ সমষ্টিতে বছতো লোকক পুলিচে হাৰাশাস্তি কৰি আছে। তেওঁলোক ভাৰতীয় লোক আক তেওঁলোকৰ ১৯৬৬ চনৰ ক্ৰিয় তাৰ বছত আগৰ তোটাৰ তালিকাত নাম আছে। অৰ্থচ তেওঁলোকৰ ঘৰলৈ দহ-বাৰ পৰ্যন্ত পুলিচ গৈ তেওঁলোকক বিভিন্ন ধৰণে হাৰাশাস্তি কৰি আছে। আপোনালোকে জানে যে এবাৰ পুলিচ গলে মানুহৰ কি অৱস্থা হয়। তেনে ক্ষেত্ৰত দহ-বাৰ পৰ্যন্ত পুলিচ গলে তেওঁলোকৰ অৱস্থা কি হব সেইটো সকলোৱে বুন্দিৰ পাৰিব। এই পুলিচ বিষয়াসকলক প্ৰত্যেক বাৰেই ৫০-৬০ টক্কা নাইবা হাঁচ-কুকুৰা আদি দি সুস্থি নকৰিলে তেওঁলোকৰ ওপৰত পুনৰ অ্য ধৰণৰ হাৰাশাস্তিৰ স্থষ্টি হয়। সেই কাৰণে চৰকাৰে এই হাৰাশাস্তিৰ পৰা প্ৰকৃত ভাৰতীয় লোকক বক্ষণ-বেক্ষণ দিব লাগে।

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যই দুষ্পৰমান কৰ খুজিছো যে, এই চৰকাৰৰ দিনত বিদ্যালয়সমূহত যি বিনাশুলীয়া পাঠ্য-পুথি যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল তাৰ পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ স্কুলিদা হোৱাৰ পৰিৱৰ্তে নানা অস্বীকৰণহে স্থষ্টি হৈছে। চৰকাৰে ঘোষণা কৰিছিল যে বিদ্যালয়-সমূহত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে বিনাশুলীয়া পাঠ্য-পুথিৰ যোগান ধৰা হ'ব। কিন্তু তাৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এই পাঠ্য পুথিতো নাপালৈ বজাৰতো সেই পাঠ্য পুথি পাবলৈ নাই। তাৰ বাহিৰেও প্ৰাইমাৰী স্কুলসমূহত যিসকল পৰিদৰ্শক আছে তেওঁলোক কোনো দিনেই স্কুল পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ নাযায়। এই স্কুলৰ শিক্ষকসকলো প্ৰায় ভাগেই স্কুললৈ নগৈ তেওঁলোকৰ ব্যক্তিগত কামত জড়িত থকাৰ কাৰণে স্কুলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষালভি কৰাত আছকালে দেখা দিছে। এই বিষয়ে যোৱাকালি চৰকাৰী পক্ষৰ মাননীয় সদস্য

শ্রীচৌধুরী ডাঙৰীয়ায়ো বহলাই উন্নেখ কৰি গৈছে। গতিকে এই বিষয়বোৰৰ প্রতি চৰকাৰে চকু কাপ দিয়া ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু বিশেষকৈ শিক্ষাৰ আবণ্ণণি প্ৰাইমেৰী পৰ্যায়ত যাতে এনে ধৰণৰ অৱহেলা নহয় তাৰ কাৰণে বিশেষ মনোযোগ দিব লাগে। এইখনিকে কৈ মই মোৰ বজ্জ্বল সামৰণি যাৰিলো।

* আকুল জৰুৰ : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই পৰিত্র সদনত যিহেতু আমাৰ কোনো অসত্য বজ্জ্বল বখাৰ অধিকাৰ নাই সেই কাৰণে সেই পৰিত্রতা বক্ষা কৰি মই দুষ্যাবস্থান কৰি বিচাৰিছো। এই পৰিত্র সদনত বাঙ্গাপাল ডাঙৰীয়াই যি ভাষণ উপস্থাপন কৰিলে সেই ভাষণে অসমৰ বাইজক উৎসাহ ঘোৱাৰ পৰিৱৰ্তে বিবাঞ্ছহে কৰিলে। এই পৰিত্র সদনত যিবিলাক কথা আলাপআলোচনা কৰা হয় তাৰ ওপৰতে তিউ কৰি আমাৰ জনসাধাৰণৰ আৰু দেশৰ সামগ্ৰিক উন্নতিৰ প্ৰতিচ্ছবি দাঙি ধৰা হয়। তেনে স্বল্পত বাঙ্গাপালৰ ভাষণে যি প্ৰতিচ্ছবি দাঙি ধৰিলে সি অতি নিন্দনীয়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি যেতিয়া এই পৰিত্র সদনলৈ নিৰ্বাচিত হৈ আহিছিলো তেতিয়া জনসাধাৰণক এটা প্ৰতিশ্ৰূতি দি আহিছিলো যে সুনীৰ্ধ ৬ বছৰীয়া আলোচননৰ ফলত যিবন চুক্তি কৰা হৈছিল সেই বাতিল কৰিব বুলি আমি তেওঁলোকক আশুস দিছিলো আৰু আমাৰ সেই দাৰী আজিও আছে। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ যি দাৰী আছে সেই দাৰী আজি অসমৰ প্ৰায়বোৰ দলে উপাগন কৰিছে আৰু পাকে প্ৰকাৰে অসম গণ পৰিষদ দলেও এই চুক্তিবোৰ কাৰ্যকৰী কৰিব নোৱাৰি তেওঁলোকেও ইয়াক প্ৰায় বাতিল কৰা মনোভাৰকে পোৰণ কৰিছে। অজি এই চুক্তিক লৈ বিশেষকৈ সংখ্যালঘু লোকসকলক যিদৰে হাৰাশাস্তি কৰা হৈছে তাক সকলোৱে জানে। কিন্তু এই হাৰাশাস্তিৰ মাজেৰে চৰকাৰে কিমানজন বিদেশীক বিচাৰি উলিয়াইছে বা উলিয়াই বিছকাৰ কৰিব পাৰিছে সেই বিষয়ে আজি চৰকাৰ নিয়াত। যি সময়ত আজিৰ নেতৃত্বকলে অসমত লাখ লাখ বিদেশী আছে বুলি আলোচন কৰিছিল আজি সেইসকলেই লাখ লাখ নোটিচৰহে স্টেট কৰিছে। আজি সংখ্যালঘু লোকসকলক এই চৰকাৰৰ প্ৰতি কোনো আহ্বা নাইকিয়া হৈছে আৰু চৰকাৰেও তেওঁলোকক যি ধৰণে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিছিল, সেই ধৰণে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা নাই। অলপতে মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া আলুপত্তি চৰলৈ গৈ সেই অঞ্চলত বসবাস কৰা সংখ্যালঘু লোকসকলক মাটি পঞ্চন দিয়াৰ বিষয়ে কৈ আহিছে। কিন্তু মই তেতিয়াহে সুবী হলোহৈতেন, যেতিয়া মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই সেই অঞ্চলৰ বাইজক মাজুত মাটি পঞ্চন দি আহি আমাৰ আগত পঢ়াৰ কৰিলৈহৈতেন। লগতে এই চৰকাৰে পঢ়াৰ কৰি আহিছে যে ১৯৬৬ চনৰ ভোটাৰ ভালিকাত যিসকল লোকৰ নাম আছে তাৰ তিউতি অসমত ভোটাৰ ভালিকা সংশোধন কৰা হ'ব। কিন্তু মই এটা কথা কৰ খুজিছো যে আমি ১৯৮৫ চনৰ ভোটাৰ ভালিকাৰ ওপৰত তিউতি কৰি এই সদনলৈ নিৰ্বাচিত হৈ আহিছো।

আৰু এতিয়াও আমি বিধায়ক হিচাপেই কাৰ্য্যনির্বাহ কৰি আছোঁ। আমি যদি সেইখন ভোটাৰ তালিকাৰ জৰিয়তে এই সদনলৈ নিৰ্বাচিত হৈ আহিব পাৰিছো তেনেহলে আমি আকৌ ১৯৬৬ চনলৈ আগুৱাই যোৱাৰ অৰ্থ কি সেইটো বুজিব পৰা নাই। চৰকাৰে এই ক্ষেত্ৰত যি নীতি গ্ৰহণ কৰিব খুজিছে আমি তাৰ বিৰোধিতা কৰিছো। ১৯৮৫ চনৰ ভোটাৰ তালিকা, যিখন ভোটাৰ তালিকাৰে আমাৰ জন্ম হল সেই ক্ষেত্ৰত আমি যদি সেইখন সানি লব নোৰোজো তেনেহলে আমি আমাৰ জন্মদাতা পিতৃ-মাতৃকহে মানি নোলোৱা যেন হ'ব। সেই কাৰণে ১৯৬৬ চনৰ ভোটাৰ তালিকাৰ ভিত্তিত যি সংশোধনী কৰিব বিচৰা হৈছে আমি তাক কেতিয়াও মানি লব নোৱাৰো। আৰু ই আইনসম্মত নহয়। সেই কাৰণে বাজ্যপালে এই সদনত যি ভাৰণ উৰাপন কৰিলে সেই ভাৰণক ভিত্তি বছৰ ১৯৬৬ চন বুলি উল্লেখ নকৰি ১৯৮৫ চন বুলিহে উল্লেখ কৰিব লাগিছিল।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত আজি যি আইনশূংখলাৰ পৰিশ্ৰিতি স্থষ্টি হৈছে সেই বিষয়েও আমি বিশেষ শুক্ৰ দিব লগা হৈছে। আজি অসমত শাস্তি-শূংখলা ব্যাহত হোৱা যি পৰিশ্ৰিতি উভৰ হৈছে তাৰ কাৰণে আমি কেৱল আদোলনকাৰীকে দোঘাৰোপ নকৰি। এই সমস্যা কেনেকৈ হৰ্বলৈ পালে, সেই বিষয়ে পৰ্যালোচনা কৰাহে প্ৰয়োজন। আজি অসমত যি বড়ো আদোলনৰ উভৰ হৈছে তাৰ একমাত্ৰ কাৰণ তেওঁলোক বহুদিনৰ পৰা লাখিত হৈ থকাৰ কাৰণেই এই সমস্যাৰ স্থষ্টি হৈছে বুলি মই কৰ বোজো। এই আদোলনে দিনক দিনে যি কপ ধাৰণ কৰিছে তাক সময় থাকোতেই চৰকাৰে শৰীৰাঙ্গা কৰি নিয়ন্ত্ৰণ নকৰিবলৈ পৰিশ্ৰিতি হাতৰ মুঠিব পৰা ওলাই যাৰ আৰু তাক চম্ভালিবলৈ চৰকাৰ ব্যৰ্থ হ'ব। ইয়াৰ লগে লগে অসমৰ কিছু গ্ৰথক লোকে আহোম বাজ্যব দাবীতে আন এটি আদোলন কৰাৰ বাতিৰি আমি কাগজে পত্ৰেই পাইছো। এনে ক্ষেত্ৰত অসমত আজি সংখ্যালঘু লোকসকল যিদৰে লাখিত বা প্ৰৱোচিত হৰ ধৰিছে তাক সময় থাকোতেই ব্যৰস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে ঘনোযোগ দিব লাগে। যই চৰকাৰক সতৰ্ক কৰি দিব খুজিছো যে আজি বড়ো ভাইসকল যি কাৰণত বাজপথলৈ ওলাই আহিব লগা হৈছে ঠিক তেনে ধৰণে যাতে সংখ্যালঘু লোকসকলো তেওঁলোকৰ সমস্যাসমূহলৈ বাজ পথলৈ ওলাই আহিবলগীয়া নহয় তাৰ কাৰণে সময় থাকোতেই চৰকাৰে উপ্যুক্ত ব্যৰস্থা লোকাত সজাগ হৰ লাগে আৰু তেওঁলোককো অসমৰ মূল সুতিওৰ লগত থাপ থাই যাৰ পথা ধৰণৰ ব্যৰস্থা হাতত লৈ অসমৰ উন্নতিৰ হকে কাষ কৰি যাৰ বুলি মই অনুৰোধ জনাবো। এইখনিকে কৈ মই মোৰ বজ্জবল সামৰণি ধাৰিলো।

* শ্ৰীফলীৰাম টায়েং : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বাজ্যপাল ডাঙৰীয়াই বিধানসভাত দিয়া ভাৰ্ষণৰ শুপৰত মই কৰলৈ বিচাৰিছো। বাজ্যপাল মহোদয়ৰ ভাৰণত কিছুমান কথা বিভংডাৰে আলোচনা কৰা হোৱা নাই। আইন-শূংখলাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যেনেদৰে ভূমিকা লব লাগে তেনেদৰে মোৰা হৈছে। মই বাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত বজ্জ্বাল

বাধিবলৈ বিচৰা নাই। অসম এখন বানপানীৰ দেশ। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ যি ধৰণৰ ফৈল লৈছে তাৰ বিষয়ে বাজ্যপালৰ ভাষণত আছে। আমাৰ সকলো সদস্যই বানপানীৰ লগত খুঁজিবলৈ আঁচনি জৰ লাগে, কিন্তু বাজ্যপালৰ ভাষণত সেইটো লোৱা নহল। বাজ্য-পাল ডাঙৰীয়াই ইয়াত লিখিছে “Sir, the State Government has taken up a number of short-term flood control measures in the form of construction of embankments, anti- erosion measures, drainage channels and major sluice-gates. The State Government had submitted the memorandum to the Union Government during the visit of the Central Team for assessment of flood damages demanding Rs. 317.45 crores for repairs of damages to flood protection works etc”.

চেণ্টেল গভৰ্ণ মেলেট দিছে। আমি অসমৰ কাৰণে বিশেষকৈ আমাৰ বিধায়কস্কলে এই বিষয়ৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিব লাগে। মোৱা সদনত এই দিশত বিভং আলোচনা হৈছে। সৰ্বভাৱতীয় দলো দিল্লীলৈ গৈছিল। আম্দোলনত মানুহ মৰিছে বুলি কৈছে। কিন্তু বানপানীৰ সময়তো মানুহ মৰিব। বোধ-হয় এইবাৰ সদন শেষ হোৱাৰ আগতে বানপানী আহিব পাৰে। সাধাৰণতে জুন মাহতে বাৰিষা হয়। আজি সদনত সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ কথা, আলোচনা নহৈ বাৰিষাৰ কথা আলোচনা হৰ লাগিছিল। আজি ইয়াত যিমানথিনি দাবী কৰা হৈছে, তাক কেনেকৈ আদায় কৰিব পাৰি বা নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি তাৰ বাবে আলোচনা কৰিব লাগে। খুঁড় কণ্টোলৰ ওপৰত ভাৰত চৰকাৰে বছদিন ধৰি আঁচনি লৈন আছে। এই ক্ষেত্ৰত মই কৰলৈ বিচাৰিছো যে যিমানেই নদী নিয়ন্ত্ৰণ নকৰক কিয় সমগ্ৰ সমাধান নহয়। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী নিয়ন্ত্ৰণ চেষ্টা কৰিব লাগে। আনন্দতে দিহিং, দিবাং, চিয়াং আদি বান্ধ বাঞ্ছিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। আজি ডিক্ৰুগড় নগৰখন ভাৰতৰ ভিতৰতেই অতি ভয়াবহ হৈ আছে। ইয়াক বক্ষা কৰিবলৈ যিমান চেষ্টা কৰা হৈছে, সি বেছি কৰা হোৱা নাই। এটা পাৰত স্পাৰ দিয়া হৈছে আৰু অন্যফলৈ সোঁত বৈ গৈছে। উভয়ৰ পাৰব ধ্ৰোজিত বছত অত্যাচাৰ হৈছে। সেয়েহে দুই পাৰে সোঁত বোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। অসমৰ মাটি-বিলাক ঠিক নহয়। উভয়ৰ নদীবিলাকে প্ৰতি বছৰে গতি সলনি কৰে। সেই কাৰণে লক্ষ্মপুৰ জিলাৰ কিছুমান সক সক নদীৰ গতি সলনি হয় আৰু তাক স্থৱিৰ কৰি বাধি-বৰ বাবে ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। আইন-শুংখলাৰ বিষয়ে ইয়াত কোৱা হৈছে যে উপেন ব্ৰহ্ম আলোলন ছাত্ৰ আলোলন নহয়—সংখ্যালঘু আলোলন। বিশেষকৈ উপেন ব্ৰহ্ম ছাত্ৰ নহয়। চাকবি জীৱন আৰম্ভ কৰিছে। সেই কাৰণে আমাৰ এই পৱিত্ৰ সদনত এই আলোলনৰ বিষয়ে উল্লেখ নকৰাই ভাল। শেষত মই সকলো সদস্যকে বাজ্যপালৰ ভাষণ সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তৰ্যৰ ইমানতে সামৰণি শৱিলো।

শ্রীকুলবাহাদুর ছেত্রী : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই মোৰ চমু ভাষণ বাখিবলৈ থিয়ছৈছো। আমাৰ বাজ্যখন কৃষিপ্রধান দেশ। ইয়াত কৃষকসকলে বেছি স্বৰিবা পাৰ লাগিছিল। কিন্তু বাজ্যপাল মহোদয়ৰ ভাষণত এইটো হতাশ হোৱা দেখা পাইছো। বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিবে খেতি-বাতি কৰা হব বুলি কোৱা হৈছে। কিন্তু আমি বাস্তৱত সেইটো দেখিবলৈ পোৱা নাই। কৃষকসকলে যি আশা কৰিছিল সেইটো হোৱা নাই। এই কৃষকৰ এটা মই উদাহৰণ দিবলৈ বিচাৰিছো। দুৰছৰ আগতে বন বিভাগে অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে আনন্দি দি ৫২ ঘৰ দুখীয়া মানুহক উচ্ছেদ কৰিছে ২ নং কানাইপুৰখাৰ, ৪ নং নয়াকুমুড় গাৰঁব। তেওঁলোকে ৩৫৪০ বছৰ বসৰাস কৰি থকা বাজহ দি থকা সত্ৰেও উচ্ছেদ কৰিছে। এই কাৰণে মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ তেওঁলোক আহিছে। তেওঁলোক বাজহমন্ত্ৰী শ্ৰীবড়ো ডাঙৰীয়াই ইয়াৰ সম্পূৰ্ণ বিৱৰণ বিচাৰি জিলাধিপতি ও মহকুমাধিপতিৰ পৰা সম্পূৰ্ণ বিপোচ বিচৰাত আজিও বিপোচ নাহিল। এই ক্ষেত্ৰত তেওঁতে D.C., S.D.O. পৰা বিং বিপোচ বিচাৰিছে। দেই মাটি বেভিন্ন নে ফৰেষ্টৈ। কিন্তু সেই বিপোচ নাহিল। বিপোচৰ বাবে কাগজ ইয়াৰ পৰা তিনিচুকীয়া, ডিক্ৰিগড়লৈ যাও আৰু তাৰ পৰা ঘূৰি আহে দিশপুৰলৈ। এই দুখীয়া বাইজৰ বিচাৰ হোৱা নাই। ‘চৰকাৰ হয় বোৱাৰী, জিয়াৰী নহয়।’ বাইজে চাই আছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাইজে চাই আছে আৰু আমিও লক্ষ্য কৰি আছো আজি অসমত যি বিপদেই নহ ঝঁক কিয় নিজৰ মাজত কাজিয়া হলেও আমাৰ পাৰ্টিৰ দোষে, সন্দেহ কৰে। আকৌ এবাৰ মই কৈছো যে আপোনালোকৰ দায়িত্ব মোৱাৰী হিচাপে যিমান তাতকৈ জীৱৰী হৈ থাকোতে কম আছিল। আপোনালোকে দায়িত্ব প্ৰাপ্ত কৰক। মই আকৌ একে কথাকে কৈছো মোৰ সমষ্টিতে ৫২ ঘৰ মানুহৰ আজিও ঘৰ-বাৰী নাই। গৰুচাগলী, গাহৰি আদি যি আছিল সকলো বিক্ৰী কৰি থাই শেষ কৰিলৈ। তেওঁলোক এতিয়া বাটৰ দৰিদ্ৰ হৈছে। এই বিষয়টো মই বাজহমন্ত্ৰীক আৰু মুখ্য-মন্ত্ৰীকো জনাইছো। তেওঁলোকে বাটকুৰি বায়ে আছে। আজিও আহিছে, আজিও তেওঁলোকে মুখ্যমন্ত্ৰীক এখন স্মাৰক-পত্ৰ দিছে আৰু মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে লিখিও দিছে। তেওঁলোকৰ ওপৰত বাজনীতি নকৰি অসমৰ বাইজ হিচাপে বাচি থাকিবলৈ দিয়ক।

বাজ্যপালৰ ভাষণত গৰা খহনীয়াৰ বিষয়ে বছত কথা লিখা হৈছে। ট্ৰেজাৰী বেঁকুৰ পৰাও বাজ্যপালৰ ভাষণক প্ৰথমে সমৰ্থন জনায়, তাৰ পিছত অনুকটো কৰা নাই, অনুকটো বাকী আছে বুলি বিৰোধিতাহে কৰিছে। যোৱা কালি মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে সদনত বাজেট দাঙি ধৰিছে। এই বাজেট কৰ-কাটলৈৰে পৰিপূৰ্ণ বাজেট। দেখাত হোচেলৈ ওপৰত কৰ লগোৱা দেখুৱাইছে যদিও সেই কৰ-কাটল অনসাধাৰণৰ ওপৰতহে পৰিৰ্ব। যিজন মানুহে ১০ কেজি ওজন লব নোৱাৰে সেই শনুহুক ১০০ কেজি ওজন লবলৈ দিলৈ কি হৰ?

তাৰ অৱস্থা কি হ'ব সকলোৱে জানিব। আমি শুনিছিলো এইবাৰ কৃষিৰ কাৰণে অনুকৰণ কৰা ভঙ্গক কৰা হ'ব বুলি, কিন্তু ৰাজ্যপালৰ ভাষণত একোকে বিচাৰি নাপালো। এইটো সকলোৱে স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে ৰাজ্যপালৰ ভাষণ এখন গতানুগতিক ভাষণ। লিখিব নাগে কাৰণেই লিখিছে। যিথন গাড়ী আজিৰ সুখ্যমন্ত্ৰীয়ে চলাইছে সেইখন গাড়ী আগতেও চলোৱা হৈছিল। কিন্তু ঠিক পাকিব লাগিব তাৰ ডুইভাৰ। ডুইভাৰে ভাল চলালৈ ভাল আৰু ব্যাপ চলালৈ সবি পৰিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি বিদেশী থকাটো নিবিচাবো কিন্তু আমি এইটো বিচাৰো যে বিদেশীৰ নামত যাতে কোনো ভাবতীয় লোক হাৰাশাস্তি নহয়। এইখন চৰকাৰ হোৱাৰ লগে লগে বাইছে বছতেই আশা কৰিছিল, পঞ্চায়ত নিৰ্বাচন হ'ব, আৰু কিবা কিবি পাৰ ইত্যাদি বাতৰি কাকততো লিখিছিল কিন্তু আজি সকলোৱে হতাশ হৈছে। সেই কাৰণে আমি আশা কৰিছো অসমৰ যিবিলাক মাছিহীন লোক আছে, থলুৱা লোক আছে তেওঁলোকৰ স্বায়ী ব্যৱস্থা কৰক। (সময়ৰ সংকেত) উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই ৫২ ধ'ব শানুহৰ কথা যি সই উল্লেখ কৰি গৈছো তেওঁলোকৰ কিবা এটা স্ব-ব্যৱস্থা কৰিবলৈ সুখ্যমন্ত্ৰী আৰু ৰাজহমন্ত্ৰীক অনুৰোধ জনাই যাৰ বক্তৃতাৰ ইমানতে সামৰণি মাৰিলোঁ।

শ্ৰেষ্ঠ চামান আলী : যাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যাননীয় ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত যি সংশোধনী প্ৰস্তাৱ আনিছে সেই সংশোধনী প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত দুঃঘনমান কৰ বিচাৰিছো। ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত বিতৰ্কৰ সূত্ৰপাত কৰি দেখা যাব যে ৰাজ্যপালৰ ভাষণখনে বাস্তৱ অৱস্থাৰ প্রতিফলিত কৰা নাই। এটা কথা প্রতিফলিত হৈছে সেইটো এই চৰকাৰৰ যিটো মনোভাৱ সেইটোহে প্রতিফলিত হৈছে, বাস্তৱ অৱস্থাত প্রতিফলিত হোৱা নাই। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত কোৱা হৈছে যে বিদেশী নাগৰিকৰ নামত কোনো ভাবতীয় নাগৰিককে হাৰাশাস্তি কৰা হোৱা নাই। হাৰাশাস্তি যিমান বেছি হয় সেইটোৰ ওপৰতে এই চৰকাৰৰ কাৰ্য্যকাৰ নিৰ্ভৰ কৰিব। মোক আমাৰ এ, জি, পি বক্তৃতে গোৱালপাৰাত স্থানে যে “আপোলোকৰ ইউ, এম, এফ পার্টিৰ অৱস্থা কি?” মই ভেতিয়া উন্দৰ দিছিলো যে আপোনালোকে যিমানেই হাৰাচৰেণ্ট কৰে তাৰ ওপৰতহে আসাৰ পার্টি নিৰ্ভৰ কৰিব। অৰ্থাৎ আপোনালোকে যিমান হাৰাশাস্তি কৰিব সিমানেই আমি তিটি থাকিয়। গতিকে আৰু বেছি হাৰাশাস্তি কৰক। চৰ উন্নয়নৰ কথা কৈছে। চৰ উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত কোৱা হৈছে, চৰবি঳াক কৃষিৰ উন্নতি কৰা হ'ব, সাঙ্গুলি যোগান ধৰা হ'ব আৰু মেধাৰী ছাত্ৰক এছেজাৰকৈ টকা সাহায্য দিয়া হ'ব। চৰ অঞ্চলত সুখ্যমন্ত্ৰীয়ে অৱশ্যে পদাৰ্পণ কৰিছে। এছেজাৰ টকা সাহায্য দিয়া হৈছে এইটো কেঁচুৱা ল'বা-ছোৱালীয়ে ক্ষাণিলৈ বিস্তু-ফল দিয়াৰ নিচিনা হৈছে।

এইবিনিবে আমাৰ সংখ্যালবুৰ মানুহ সন্তুষ্টি থাকিব নোৱাৰে। ইয়াৰ বাবে নিষ্ঠিত অঁচনি থাকিব লাগিব। কেৱল এক হাজাৰ টকাৰ লামচাৰ পৰিমাণৰ দিয়া হৈছে। যোৱা বানপানীৰ সময়ত আমাৰ যথেষ্ট সংখ্যক লোক গৃহহীন হৈছে। তেওঁলোকে নদী কামৰীয়া অঞ্চলত বসবাস কৰিছে। তেওঁলোকৰ পুনৰ সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰা দুৰ্বল কথা, সেইবিনি মানুহক উচ্ছেদহে কৰা হৈছে। মানুহ জীয়াই থাকিবৰ বনাঞ্চলৰ প্ৰয়োজন আছে। কিন্তু যদি মানুহেই জীয়াই নাথাকে তেন্তে গচ্ছনি কাৰ্যত নাহিব। গতিকে চৰকাৰে কল্টুআচৰণেল পলিচি লৈছে। বেদব্ধল মুজু কৰিবলৈ যাওঁতে সেইসকলৰ বিকল্প ব্যৱস্থা নোহোৱাকৈ উচ্ছেদ কৰাটো ঠিক নহয়। এইবিলাকৰ প্ৰতি চকু বাৰিব আগে। মানুহবিলাকৰ অন্যফালে ঠেলি দিয়া হৈছে। এই লোকসকলে স্বাধীনতা বক্ষা কৰিবৰ কাৰণে অহা দিনবোৰত নিশ্চয় চিন্তা কৰিব। সংখ্যালবুৰ লোকসকলে আজি সকলো প্ৰকাৰে বক্ষিত হৈছে। বড়ো বাজ্য দাবী কৰাৰ দৰে এই লোকসকলে অহা দিনবিলাকৰ স্কুৰীয়া বাজ্যব কৰ্থা চিন্তা কৰিবলৈ বাধ্য হ'ব। ইয়াৰ বাবে এই চৰকাৰ জগৰীয়া হ'ব। গতিকে চৰকাৰে সময় থাকোতে চিন্তা কৰাটো উচিত হ'ব। এই বক্ষিতসকলৰ প্ৰতি সব ব্যৱহাৰৰ আগা বাখি মই ব্যৱহাৰৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

* শ্রীদীনবক্তু চৌধুৰী : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাজ্যপালে এই সদনত দিয়া ভাষণৰ বাবে যি ধন্যবাদসূচক প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াৱা হৈছে তাৰ উপৰত বিৰোধী পক্ষৰ সদস্যসকলে সংশোধনী প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছে আৰু বিতৰ্কৰ সময়ত বিভিন্নভণে আইনশৃংখলাৰ উপৰত শুক্ষ্ম আৰোপ কৰিছে। বাজ্যখনৰ বিভিন্ন সমস্যা সম্পর্কত চৰকাৰ সচেতন বুলি উল্লেখ কৰা আছে। আইনশৃংখলাৰ সম্পর্কত লোৱা ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে আভাস দাঙি ধৰিছে। অসম চুক্তি ব্যৱায়ণৰ ক্ষেত্ৰত লোৱা ব্যৱস্থাৰ এটা আভাস দিছে। এই ভাষণৰ জৰিয়তে যিৰিনি কাম চৰকাৰৰ কালৰ পৰা কৰা হৈছে বা কৰিবলৈ লৈছে সেইটো সুন্দৰভাৱে প্ৰকাশ পাইছে। গতিকে মই অনুৰোধ বাখিছোঁ যে, বাজ্যপালৰ ভাষণৰ বাবে দাঙি ধৰা ধন্যবাদসূচক প্ৰস্তাৱ এই সদনত সৰ্বসম্মতিকৰণে গৃহীত হ'ব।

শ্রীপ্ৰফুল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় উপাধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, যোৱা ১৬ মাচ তাৰিখে এই সদনত ভাৰতীয় সংবিধানৰ ১৭৬(১) অনুচ্ছেদ অনুসৰীৰে মাননীয় বাজ্যপাল ডাঙৰীয়াই ভাষণ দিছিল। বাজ্যপালগবাকীয়ে তেখেতৰ ভাষণত এতিয়ালৈকে এই চৰকাৰৰ কাম-কাজ সম্পর্কে চমুকৈ উল্লেখ কৰাৰ লগতে আগস্তক বছৰটোত কৰিবলৈ হাতত লোৱা কাম-কাজৰ বিষয়ে এটা আভাস দাঙি ধৰিছিল। মাননীয় সদস্যসকলৰ বছতেই এই ভাষণৰ উপৰত হোৱা বিতৰ্কত ভাগ লৈছিল। চৰকাৰৰ কাম-কাজ ভাল কৰাৰ কাৰণে মাননীয় সদস্যসকলে আগবঢ়াৱা দিহা-পৰাৰ্থৰ বাবে তেখেতৰকলৈ মই-

ধন্যবাদ জনাইছেন; বিশেষটক মাননীয় সদস্য, প্রীদীনবন্ধু চৌধুরী ডাঙোয়াক তেখেতে উপাপন করা ধন্যবাদসূচক প্রস্তাবৰ বাবে এই প্রস্তাব সমর্থন কৰাৰ বাবে শ্ৰীকুমলা কলিতাক মহি ধন্যবাদ জনাইছেন। অৱশ্যে, মাননীয় সদস্যসকলৰ কেইবাগৰাকীয়ে উজ্জ্বাষণৰ সমালোচনা কৰা আৰু প্রস্তাবটোৱ সংশোধনী বিচৰণ দেখা গ'ল।

মাননীয় সদস্য শ্ৰীবিনয় খুঁগুৰ বস্তুমতাৰীয়ে কৈছে যে বাজ্যপালৰ ভাষণত জনজাতীয় বাইজৰ জুন্ড সমস্যাৰেৰ কথা, বিশেষটকে বড়ো সংপ্ৰদায়ৰ সমস্যাৰেৰ কথা উপৰে কৰা হোৱা নাই। চৰণ নার্জীবী আৰু সদস্য দুই-এজনে কৈছে যে বাজ্যখনৰ অনুসূচিত তৈয়াৰৰ জনজাতীয় লাক্ষণকলৰ মানৱাধিকাৰ খৰ হোৱা আৰু চৰকাৰৰ তেওঁলোকৰ জৰুৰন আৰু সা-সম্পত্তিৰ বক্ষণা-বেক্ষণ দিয়াত ব্যৰ্থ হোৱাৰ কথা বাজ্যপালগৰাকীয়ে প্ৰত্যক্ষ কৰিবলৈ সমৰ্থ নহ'ল। মাননীয় সদস্য শ্ৰীআবদুল মুহিব মঙ্গুমদাৰো অভিযোগ কৰিছে—বাজ্যপালৰ ভাষণত বাজ্যখনৰ বিকৃত ছবি এখনহে দাঙি ধৰা হৈছে আৰু আইন-শুঁখলা বক্ষা আদিকে ধৰি বিভিন্ন দিশত চৰকাৰৰ ব্যৰ্থতাসমূহ উপৰে কৰা হোৱা নাই।

মাননীয় সদস্য শ্ৰীআবদুল জলিল বাগিবীয়ে বিদেশী নাগৰিক চিনাঞ্জৰণৰ নামত ধৰ্ময় আৰু ভাষিক সংখ্যালঘু সংপ্ৰদায়ৰ নিৰীহ ভাৰতীয় নাগৰিকসকলক হাবিশ স্থিককৰা হৈছে বুলি অভিযোগ আনিছে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীচৰণ নার্জীবীয়ে কোকৰাখাৰ জিলা আৰু তদান্তৰি মহকুমাত প্ৰশাসন বিহুষ্ট হৈ পৰা বুলি কৈছে। মাননীয় সদস্যসকল সৰ্বশ্ৰী শৰৎচন্দ্ৰ সিংহ, হেমেন দাস, চিলভিয়াচ কল্পান, শাস্তিবৰুন দাসগুপ্ত, গোলোক বাজৰংশী, মকুল হচ্ছেইন, কেশৰ গঠো, অ্যুতলাল বস্তুমতাৰী, অকেলু কুমাৰ দে আৰু আবদুল জলিলেও বাজ্যপালৰ ভাষণক সংশালনক কৰিছে। আগহাতে, মাননীয় সদস্য সৰ্বশ্ৰী দেৱেন্দ্ৰ বৰুৱা, গিৰিজা কুমাৰ বৰুৱা, মহেন্দ্ৰ ঘোৱন চৌধুৰী, কিৰণ গঠো, ডালিম বায় আৰু ইলিবৰীয় টেবাণে প্ৰস্তাৱৰ সপক্ষে মত থকাণ কৰিছে।

উজ্জ্ব সমালোচনাবিলাক ঘাইকে কৰা হৈছে বাজ্যখনৰ বৰ্তমান আইন-শুঁখলা পৰি-স্থিতি, অসম চুড়িৰ কলায়ণ আৰু বিভীষণ পৰিচালনাৰ সম্ভৰ্তত।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো সকলোৱে আমে যে, মিথিল বড়ো ছাত্ৰ সম্বাৰ আৰচনা-দুটা গোটা আছে। এটা হ'ল আৰচু (বামছিয়াবী) গোটা আৰু আনটোহ'ল: আৰচনা (উপেন-বুজ্জল): গোটা। উপেন বুজ্জল গোটৰ হাৰা পৰিচালিত আন্দোলণে কোকৰাখাৰ জিলা আৰু ওজালগুৰি মহকুমাত হিংসাজুক কপ ধাৰণ কৰিছে। আৰচু (উপেন বুজ্জল) গোটৰ নেতৃত্বে মুখ্যত অহিংসা আন্দোলণক কথা কৈ আছে যদিও তেওঁবিলাকৰ কৰ্মসূকলে ইয়াৰ বিপক্ষী তোঁৰে প্ৰতিপন্থা কৰিছে। কৰ্তৃব্যৱত চৰকাৰী বিধাৰ আৰু নিৰীহ শাস্তিপ্ৰিয় নাগৰিকৰ ওপৰত সশস্ত্র আচৰণ, ট্ৰেইন বগৱৰোৱা, বেল লাইনত বোমা পোতা

আদি কূটাধীতমূলক কার্য, ট্রাক আৰু বেল ইঞ্জিন ভুলোৱা আৰু হত্যা, লুণ্ঠন আদি হিংসাধীক কার্য-কলাপত আৱচু (উপেন ব্ৰহ্ম) গোট লিপ্ত হোৱা দেখা গৈছে। বাজ্য চৰকাৰে তেওঁলোকৰ হিংসাধীক পথা পৰিষ্ঠাৰ কৰি গণতান্ত্ৰিক পক্ষতিবে আলাপ-আলোচনাৰ মাজেদি সমস্যাৰ সমাধানৰ বাবে আলোচনাৰ মেজলৈ আমন্ত্ৰণ ভনাই আহিছে। আমি আশা কৰেেঁ, তেওঁবিশাকৰ মনত স্বৰূপী উদয় হৰ প্রাকৃত আলোচনাৰ মেজলৈ আছিব।

এইখনিতে মই দৃঢ়তাৰে কৰ খোজোঁ যে নিৰীহ জনসাধাৰণৰ জীৱন আৰু সম্পত্তি বক্ষা কৰাৰ বাবে আৰু আইন-শুঁখৰা পৰিস্থিতি বক্ষা কৰাৰ বাবে বাজ্য চৰকাৰে চেষ্টাৰ কোনো জটি কৰা নাই।

আনন্দীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই পৰিত্ব সদৰ ঘোগেদি উভ আলোচনজনিত-পৰিস্থিতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত সংশৃষ্টি সকলোকে মই অনুৰোধ জনাও যাতে গণতান্ত্ৰিক ভাৰ-ধাৰাৰে পৰিচালিত হৈ আলাপ-আলোচনাৰ অধ্যয়েনি উভ সমস্যাৰ সমাধানত সকলোৱে সহযোগিতা আগবঢ়াৰ। বাজ্য চৰকাৰে ইতিমধ্যে অসমৰ সকলো বাজ্যলৈতিক-দল আৰু জনজাতীয় সংগঠনসমূহৰ সেতে জনজাতীয় সমস্যাসমূহৰ সমাধানৰ অৰ্থে আলোচনা কৰিবিছে আৰু কৰিবাব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, জনজাতীয় যিটো অৱস্থা, সেই অবস্থাটো প্রতিটো জনগোষ্ঠীৰ বিকাশৰ প্ৰক্ৰিয়াত একোটা স্বত নিশ্চয় আছিল। ইতিহাসৰ কোনো কোনো একোটা সময়ত বৰ্তমানৰ উন্নত জনগোষ্ঠীসমূহেও সেই স্বত পাৰ হৈ আহিবলগীয়া হৈছে। বৰ্তমানে জনজাতীয় বুলি ক'লে আগি যিটো ভাৰো, তাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত মই কৰ খোজো যে জনজাতীয়সকলৰ বছতেই আজি বহুদিন আগতে সেই স্বত পাৰ হৈ আহিছে। লগতে এইটোও সঁচা যে বছতো তথাকথিত অজনজাতীয় সংপ্ৰদায় আছে যিকলৈ এতিয়াও প্ৰকৃতাৰ্থত জনজাতীয় স্বতহে বাস কৰি থাকিবলগীয়া হৈছে।

অসম চুক্তি কৰায়ৰ সন্দৰ্ভত মই কৰ খোজোঁ যে এই ক্ষেত্ৰত ইতিমধ্যে ভালোখনি আগবঢ়া হৈছে। সদৰ যানন্দীয় সদস্যসকলে নিশ্চয় জানে যে ট্ৰিবুনেলৰ দ্বাৰা অবৈধ প্ৰত্ৰুজনকাৰী আইনখনৰ দ্বাৰা বিদেশী চিনাকৃকৰণ কৰাটো অতি অটিল। আগি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক ১৯৪৬ চনৰ বিদেশী নাগৰিক আইনখন (Foreigners Act, 1946) দেশৰ আন-আন বাজ্যৰ দৰে আগাৰ বাজ্যতো প্ৰযোজ্য কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাই আহিছো আৰু প্ৰচলিত অবৈধ প্ৰত্ৰুজনকাৰী আইনখন (IMDT Act.) বাতিল কৰিবলৈকে অনুৰোধ জনাইছো।

অবৈধ প্ৰত্ৰুজনকাৰী আইনখনৰ দ্বাৰা বিদেশী নাগৰিকে চিনাকৃক কৰি ডেক্সিয়াবলে যোৱাৰ প্ৰক্ৰিয়াত অনুসন্ধানৰ ধৰ্মতত্ত্ব বাস্তুকৰণৰ ক্ষয়ক্ষতি কেন্দ্ৰীয় মেজলৈ

কৰা হ'ব পাৰে। কিন্তু সেইটোক হাবাশাস্তি বুলি ভাৰিব নাগাগে, বৰঞ্চ বিদেশী চিনাঙ্গ-কৰণৰ স্বৰ্থত আৰক্ষী বাহিৰীৰ সৈতে সহযোগিতা কৰাহে উচিত। কোনো প্ৰকৃত তাৰজীয় নাগৰিককে যাতে উক্ত প্ৰক্ৰিয়াত হাবাশাস্তি কৰা নহয়, তাৰ বাবে চৰকাৰ অতি সজাগ আৰু সংশুষ্ট সকলোকে এই ক্ষেত্ৰত চকু দিবলৈ কঢ়া নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে।

এইখনিতে যই উল্লেখ কৰিব বিচাৰোঁ। যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অসম চুক্ষিৰ ভালোমান স্বৰূপপূৰ্ণ দফাৰ কপায়ণৰ ক্ষেত্ৰত অথবা পলম কৰা বাবে আমি উৎপন্ন হৈছোঁ। ভাৰত চৰকাৰৰ গৃহ মন্ত্ৰালয়ে সীমান্তত বেৰ নিৰ্মাণ কৰাৰ বাবে থথৰ কিসিব ধনখনি অনুমোদন আৰু মঙ্গুৰ কৰোতেই দুৰ্বচৰ লগালৈ। আমি যোৱা ৩ মাৰ্চত মঙ্গুৰি পাইছোঁ আৰু ১৮ মাৰ্চত বেৰ নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ কৰিছোঁ। থথাপিও বাজ্য চৰকাৰৰ চুক্ষি কপায়ণত লেহেম হোৱা অভিযোগ কৰাটো দুৰ্ব বিষয়।

মাননীয় অধ্যক্ষ যহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীআব্দুল মুহিব মজুমদাৰে চৰকাৰৰ বিভিন্ন পুৰিচালনাত বিশেষকৈ সম্পদ আহৰণত কোটি হোৱা বুলি উল্লেখ কৰিছে। এই সদনে নিষিদ্ধ জানে য বৰ্তমান বাজ্যখনে সন্মুখীন হোৱা এই সংকটৰ স্ফটিৰ বাবে বৰ্তমানৰ বাজ্য চৰকাৰ খাসনলৈ অহাৰ আগৰ বছৰনোৰ পৰা চলি অহা কেৰোণসমুহৈ দায়ী। সদনৰ মাননীয় সদস্যসকলে জানে যে ষষ্ঠি আৰু সপ্তম পৰিকল্পনাত পৰিকল্পনাৰ মঙ্গুৰিয়ে বাজ্যখনৰ ওপৰত প্ৰচুৰ ঝণৰ বোজা জাপি দিলৈ। অসমে পৰিকল্পনাৰ মঙ্গুৰি বাৰদ যি ধন পায়, তাৰ সবহুথিনিয়ে ঝণ হিচাপে পায় আৰু থতি বছৰেই তাৰ আগৰ বছৰৰ ঝণ অংশ পৰিশোধ কৰিব লাগে। ১৯৮৭-৮৮ আৰু ১৯৮৮-৮৯ চনৰ বছৰত খাৰকৰা তেলৰ বয়েলাটৰ সংশোধনীৰ বাবদ ১৮৫ কোটি টকাৰ অতিবিজ্ঞ সম্পদ বাজ্যখনে আহৰণ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৰ বুলি আশা কৰা হৈছিল যদিও এতিমালকে এই সম্পদ আহৰণ কৰিব পৰা হোৱা নাই।

অধ্যক্ষ যহোদয়, সম্পদৰ নাটনি আগাৰ দেশত নতুন কথা নহয়। সময়ে সময়ে উল্লেখ হোৱা এনে নাটনি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা দিয়া অভাৱড়াকৃষ্ট ঝণৰ দ্বাৰা পূৰণ কৰা হয়। এই উদ্দেশ্যে ১৯৮২-৮৩ চনত বাজ্যখনক দিয়া হৈছিল ১২৭ কোটি টকা আৰু ১৯৮৫-৮৬ চনত দিয়া হৈছিল ১১৮ কোটি টকাৰ অভাৱড়াকৃষ্ট ঝণ। কিন্তু ১৯৮৬ চনৰ পৰা এই ব্যৱহাৰ উঠাই দিয়া হৈছে আৰু বাজ্যসমূহক নিজৰ সম্পদৰ ভিত্তিত বৰ্তি থাকিবলৈ বাধ্য কৰা হৈছে।

যোৱা কালি যোৰ বাজেট বজ্জ্বাত বৰ্তমান বাজ্যখনৰ (Ways and means) সংকটৰ কথা উল্লেখ কৰিছিলোঁ। ১৯৮৮ চনৰ ৩১ মাৰ্চত ১২৮ কোটি টকাৰ বৃহৎ প্ৰাবন্ডিক বাটি অভূতপূৰ্ব বানপানী মৰগীয়া বানচ অধিক পৰিমাণে দিৰলগীয়া হোৱা বৃহৎ পৰিমাণৰ ঝণ পৰিশোধ, সম্পদ আহৰণত নাটনি, খাৰকৰা তেলৰ বয়েলাটী বৃক্ষি কৰাত পলম হোৱা আদি প্ৰতিকূল পৰিস্থিতিত বাজ্য চৰকাৰে পৰিকল্পনা আৰু পৰিকল্পনা বহিৰ্ভূত উভয় শিতানতে খৰচ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয় যোগাকালিব বাজেট বক্তৃতাত বিভৌয় পবিচালনা সংষ্কে যথেষ্ট বিত্তভাবে মই উল্লেখ কৰিছো আৰু সেয়েহে এই বিষয়ে এতিয়া নিশ্চয় আৰু অধিক বহলাই নকলেও হ'ব। তথাপিও এই কথাটো কোৱাৰ প্রয়োজনবোধ কৰিছো যে চুৰুৰীয়া উত্তৰ-পূর্বাঞ্চলৰ আনবোৰ বাজাক যি হাৰত পৰিকল্পনাৰ মণ্ডুৰি আৰু ঝণ দিয়া হয় অসমৰ বেলিকা কিন্তু সেইটো বেলেগ। উত্তৰ-পূর্বাঞ্চলৰ আনবোৰ বাজাই, ১০ শতাংশ মণ্ডুৰি আৰু ১০ শতাংশ ঝণ হিচাপে পৰিকল্পনাৰ ধন পায়। কিন্তু অসমে পায় ৩০ শতাংশ মণ্ডুৰি আৰু ৭০ শতাংশ ঝণ হিচাপে। ভাৰত চৰকাৰ, পৰিকল্পনা আয়োগ আৰু নৱম বিত্ত আয়োগৰ ওচৰত আমি এই ভেদাভেদ গুচাৰৰ বাবে অনুৰোধ কৰি আহিছো যদিও এই পৰ্যন্ত কোনো স্ফুল পাৰ পৰা নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যসকলে চৰকাৰক দিহা-পৰামৰ্শ দিবলৈ এইবাৰৰ সদনত আৰু দুৰ্বাহ সময় পাৰ। মই ভাৰো যে মাননীয় সদস্যসকলে উপাগন কৰা বিষয়-সমূহৰ ওপৰত সমাৰ্কিতভাৱে মই উত্তৰ দিব পাৰিছোঁ।

মই নিশ্চয়কৈ কৰি পাৰো যে বিভিন্ন অস্থৱিধিৰ মাজতো অসমৰ সকলো শ্ৰেণীৰ বাইজৰ সম-উন্নয়নৰ কাৰণে বাজ্য চৰকাৰৰ যথাসাধ্য পঢ়েছো চলাই আহিছে আৰু এই ক্ষেত্ৰত কোনো ধৰণৰ সংকীৰ্ণ মনোভাৱ বা পক্ষ-পাতিষ্ঠক প্ৰশ্ৰয় দিয়া নাই। তথাপিও আমাৰ চৰকাৰক এই ক্ষেত্ৰত সমালোচনা কৰা হৈছে। সেইবোৰ সমালোচনা বাজ্যখনৰ প্ৰকৃত স্বৰ্থৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কৰা হোৱা নাই।

এই পৰিপ্ৰেক্ষিত বাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত অনা ধন্যবাদসূচক প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিবলৈ আৰু মাননীয় বিবোধী সদস্যসকলে এই ধন্যবাদসূচক প্ৰস্তাৱৰ বিপৰীতে অনা সংশোধনীৰ দাবীবোৰ প্ৰত্যাহাৰ কৰিবলৈ সদনক অনুৰোধ জনাইছোঁ।

সদো শেষত, অসমৰ সকলো শ্ৰেণীৰ জনসাধাৰণক প্ৰতিনিধিৰ কৰা মাননীয় সদনৰ সদস্যসকলক এখন ঐক্য- শান্তি আৰু প্ৰগতিবে স্বৰ্কী আৰু সমৃদ্ধিশালী অসম গঠন কৰাৰ বাবে, একগোট হৈ কাম কৰি যাবলৈ অনুৰোধ জনাইছোঁ।

Shri Binai Khungur Basumatari : Sir, I do not want to withdraw my amendment.

Mr. Deputy Speaker : Now, I put the amendment. That at the end of the Motion of Thanks on the Governors Address moved by Shri Dinabandhu Choudhury the following be added :

- (a) But regret to note that the Governor of Assam has failed to notice and speak on the utter failure of his Government in protecting the lives and liberty of the people of the State and denial of basic human rights to the Scheduled Tribe (Plains) population of State."

Those who are in favour of the amendment say 'Ayes' and those who are not in favour of the amendment say 'Noes'.

(voices 'Ayes' and 'Noes')

The amendment is lost.

Now Shri Abdul Muhib Mazumdar or Shri Silvius Condpan.

Shri Silvius Condpan : We do not want to withdraw.

Mr. Deputy Speaker : I put the amendment "That at the end of the Motion of Thanks on the Governor's Address moved by Shri Dina-bandhu Choudhury the following be added :

- (i) in maintaining law and order,
- (ii) in failing to carry on the developmental activities,
- (iii) in failing to take any concrete step to solve the growing unemployment problem,
- (iv) in failing to control the unprecedented price rise, and shortage of essential commodities,
- (v) in failing to prevent corruption, nepotism and favouritism rampant at all levels,
- (vi) in landing the entire State in an unprecedented financial crisis causing total deadlock in administration,
- (vii) in following anti-tribal, anti-labour, anti-minority and anti-Other Backward Classes and anti Scheduled Caste and Scheduled Tribes policies resulting in social unrest of unprecedented magnitude threatening the integrity and stability of the State,
- (viii) and finally total lack of wisdom and political will on the part of the present Government to deal with the issues confronting the State so much so that the people of the State to have lost all faith in the present Government."

Those who are in favour say 'Ayes' and those who are against say 'Noes' (voices—yes, yes, 'Noss, Noss')

The amendment is lost)

Now Shri Abdul Jalil Ragibi.

ଶ୍ରୀଆଦୁଲା ଜନିଲା ବାଗିକୀ : ରାନ୍ଧାଇ ଉପାଧ୍ୟକ୍ ମହୋଦୟ, ବାଜ୍ୟପାଲବ ଭାଷଣର ଓପରେ ଆମାଙ୍କ ପାଇଁରେ ତବରକ ପରା ଆମିଯି ସଂଶୋଧନୀ ଦିହିଲୋ ସେଇବିଲାକ୍ ଏକେବାରେଇ ବାସ୍ତବ ଆକର ସତ୍ୟ । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ବାଜ୍ୟପାଲବ ଭାଷଣର ଓପରେଇ ମିଳିତ ଭାଷଣ ଦିଲେ ତାଙ୍କ ଆମି କୋଣୋ ମତେଇ ସଜ୍ଜିତ ନହିଁ । ସେଇ କାବଣେ ମିଳିତକେ ଆମାଙ୍କ ସଂଶୋଧନୀ ବାସ୍ତବ ଆକର ସତ୍ୟ ପେଇ କାବଣେଇ ଯହି ସଂଶୋଧନୀଟୋ ଉଠାଇ ଲବ ନୋବାବେ ।

Mr. Deputy Speaker : I^o put the amendment. That at the end of the Motion of Thanks on the Governor's Address moved by Shri Dina-bandhu Choudhury the following be added.

- (a) The Hon'ble Governor has failed to mention the harassment to the innocent Indian citizen specially religious and linguistic minorities in the name of Identification of foreign nationals ;
  - (b) The Government has totally failed in economic development of the State and economy has completely breakdown due to lack of proper economic policy of the State Government.
  - (c) The educational atmosphere has totally collapsed under the education policy of the State Government. The Government has failed to appoint school teacher, distribution of free text books etc.
  - (d) The Government has failed to maintain law and order situation in the State ;
  - (e) The Government has failed to rehabilitate the flood affected displaced people.
  - (f) The Government has failed to uplift the socio-economic problem of the Char Area of the State.
  - (g) The Government has not numbered all the houses specially those houses affected by the flood.
  - (h) The Government has failed to hold local body election including Panchayat, Town Committee etc.
- Those who are in favour say 'Ayes' and those who are against say 'Noes' (voices—yes, yes, Noes, Noes)
- (The amendment is lost)

Now Shri. Charan Narzary (absent), Shri. Ganesh Boro,

Do you like to withdraw the amendment?

Shri Ganesh Boro No.

Mr. Deputy Speaker : Now I put the amendment. That at the end of the Motion of Thanks on the Governor's Address moved by Shri Dinabandhu Choudhury the following be added :

- (a) the complete collapse of administration in the Kokrajhar District and the Udalguri Sub-division,
- (b) the failure of the Government to control the law and order situation and ensure security to the human lives and properties in the State, and
- (c) the failure of the Government to come forward with any concrete and pragmatic formula to solve the tribal problems politically for fulfilling the political aspirations of the tribal people."

Those who are in favour say 'Ayes' and those who are against say 'Noes'.

(Voices—yes, yes, Noes, Noes)

(The amendment is lost)

Now Shri Ardhendu Kumar Dey.

ডাঃ অর্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয় রাজ্যপালেৱ ভাষণেৰ প্ৰস্তাৱেৰ উভয়ে যে ভাষণ দিয়েছেন তা আমাদেৱ সমষ্টি কৰতে পাৰেনি তাই আবি আমাদেৱ সংশোধনী প্ৰস্তাৱেৰ সমৰ্থন কৰছি।

Mr. Deputy Speaker : I put the amendment. That at the end of the Motion of Thanks on the Governor's Address moved by Shri Dinabandhu Choudhury the following be added :

- (a) Movement of ABSU and the police atrocities,
- (b) Unemployment problem of the State,
- (c) Hiding the proper picture in referring the law and order situation.
- (d) Economic and financial problems of the State has not at all focussed in his speech,
- (e) Minority problem due to harassment on Indian citizens in the name of implementation of Assam Accord,
- (f) Failed to point out the discriminatory attitude of the AGP Government towards the minorities in respect of the education, relief, appointments, issuing of land, patta, development of the people of Char Areas, harassment of the casual labourers of Char Areas etc."

Those who are in favour say 'Ayes' and those who are against say 'Noes' (Voices—Yes, Yes, Noes, Noes)

(The amendment is lost)

Now Shri Amritlal Basumataty.

শ্রীঅমৃত লাল বসুমতাবী : মই গোলমাল এভইড কৰিবৰ কাৰণেই মোৰ সংশোধনীতো উঠাই ললো।

Mr. Deputy Speaker : Is it the pleasure of the House to grant leave to withdraw the amendment ? (Voices—Yes, Yes, Noes, Noes) With the leave of the House the amendment is withdrawn.

Now the Motion of Thanks

মাননীয় উপাধ্যক্ষ : ইংৰাজীত

১৯৮৯ চনৰ ১৬ মাৰ্চ তাৰিখে অসমৰ বাজ্যপাল মহোদয়ে অসম বিধানসভাত যি ভাষণ দিলে তাৰ কাৰণে সদনৰ মাননীয় সদস্যসকল বাজ্যপাল মহোদয়ৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ।

Those who are in favour say 'Ayes' and those who are against say 'Noes'. (Voices—Yes, Yes, Noes, Noes). The motion was adopted.

Sri Golok Chandra Rajbanshi : But we wanted division Sir.
Mr. Dy. Speaker I have already given my verdict.

ADJOURNMENT

The House adjourned at 1.10 p m till 9 a m tomorrow, the 29th March 1989.

Dated Dispur.

The 28th March, 1989.

S. N. DEKA

Secretary

Assam Legislative Assembly

অসম বাজিক প্রাথমিক শিক্ষা পরিষদের কার্যালয়, খিলং

প্রেক্ষক : শ্রীআশ্রফ আলি, এম, এ সচিব, অসম বাজিক প্রাথমিক শিক্ষা পরিষদ
খিলং।

প্রতি : ১। সচিব, আঞ্চলিক প্রাথমিক শিক্ষা পরিষদ, নন্দবাবী।

২। সহকারী স্কুল পরিদর্শক.....

বিষয় : পাঠ্যক্রম পরিবর্তন।

প্রসঙ্গ নির্দেশ : এই কার্যালয়ের নম্বর ই, এম, এস্ক, ৭। ৭২ ৭৩/-৬ ৬৭

তারিখ : ২১।৭।৩ ইং।

মহাশয়,

সন্মানপূর্বকভাবে আপোনাক জনাও যে উপর্যুক্ত উল্লিখিত বিষয় অনুসারে তলত
দিয়া কথাবিনি আপোনার আরশকীয় কার্যকরণার্থে পর্যোজিত হ'ল।

(ক) ১৯৭৩ চনত প্রাথমিক স্কুলৰ পুৰণি পাঠ্যক্রমৰ 'ক' শ্ৰেণীটো উঠি যাৰ
কিন্তু পুৰণি 'খ', ১য়, ২য়, ৩য় শ্ৰেণী আগৰ দৱেই চলি থাকিব। পুৰণি পাঠ্যক্রমৰ 'খ'
শ্ৰেণীটো ১৯৭৪ চনত, ১ম শ্ৰেণীটো ১৯৭৫ চনত, ২য় শ্ৰেণীটো, ১৯৭৬ চনত আৰু ৩য়
শ্ৰেণীটো ৬৯৭৭ চনত উঠি যাৰ।

(খ) প্রাথমিক স্কুলত নতুনকৈ ভতি হোৱা সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী (৬।৮ বয়সৰ) আৰু
১৯৭২ চনত 'ক' শ্ৰেণীৰ পৰা উত্তীৰ্ণ নোহোৱা সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ১৯৭৩ চনত নতুন
পাঠ্যক্রমৰ ১ম শ্ৰেণীত ভতি হ'ব লাগিব।

(ক) যজনীয়া, নিম্ন প্রাথমিক স্কুলত ১৯৭৩ চনত পুৰণি পাঠ্যক্রমৰ ৪ৰ্থ
শ্ৰেণীটো উঠি যাৰ, কিন্তু পঞ্চম আৰু ৬ষ্ঠ শ্ৰেণী আগৰ দৱেই চলি থাকিব। পুৰণি
পাঠ্যক্রমৰ পঞ্চম শ্ৰেণীটো ১৯৭৪ চনত আৰু ৬ষ্ঠ শ্ৰেণীটো ১৯৭৫ চনত উঠি যাৰ।

(গ) অসম বাজিক প্রাথমিক শিক্ষা পরিষদৰ ২৬।৪।৭।৩ ইং তারিখৰ সভাত সৰ্ব-
সম্মতিক্রমে গৃহীত হোৱা প্ৰস্তাৱ অনুসারে ১৯৭৩ চনৰ পৰাই প্রাথমিক স্কুল ও যজনীয়া
স্কুলসমূহত শিক্ষা বছৰ (Academic session) আনুৱাৰী মাহৰ পৰিৱৰ্তনে এপ্রিল
মাহৰ পৰাহে আৱৰ্ত্ত কৰা হ'ব।

উপৰ্যুক্ত উল্লিখিত কথাবিনি সংশ্লিষ্ট স্কুলবোৰৰ প্ৰধান শিক্ষক-শিক্ষিয়ত্বী ও বিভাগীয়
তলজীয়া কৰ্মচাৰীসকলক জনাবলৈ অনুৰোধ কৰা হ'ল।

উপৰোক্ত বিষয়ে কি ব্যৱস্থা লোৱা হয় অনুগ্ৰহ কৰি এই কাৰ্যালয়ক চলিত মাহৰ
২০ তারিখৰ আগতেই জনাব যেন।

আপোনাব বিশ্বাসী

স্বাক্ষৰ—আশ্রফ আলি, সচিব

অসম বাজিক প্রাথমিক শিক্ষা পরিষদ, খিলং

স্মাৰক নং : ই, এম, একা—৭১৭৩৪২০৫-৫০ : তাৰিখ ২-৫-৯৩ ইং। ইয়াৰ
নকল পঠোৱা হ'ল।

- ১। অসমৰ শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়লৈ।
- ২। অসমৰ শিক্ষা বিভাগৰ বাজিয়ক মন্ত্ৰী মহোদয়লৈ।
- ৩। অসম চৰকাৰৰ শিক্ষা বিভাগৰ সচিব মহোদয়লৈ।
- ৪। অসম বাজিয়ক প্ৰাথমিক শিক্ষা পৰিষদৰ সভ্যসকললৈ।
- ৫। অসমৰ শিক্ষাধিকাৰ মহোদয়লৈ।
- ৬। অগম বাজিয়ক প্ৰাথমিক শিক্ষা পৰিষদৰ যুটীয়া সচিবসকললৈ।

স্বাক্ষৰ—

২-৫-৯৩ ইং

সচিব,

অসম বাজিয়ক প্ৰাথমিক শিক্ষা পৰিষদ, শ্ৰীলং

BOARD OF SECONDARY EDUCATION : ASSAM : GUWAHATI-21

No. SEBA/EXAM/HS/47229-47244 : Dated Guwahati, the 4th Dec. 1986.

From : Dr. G. N. Talukdar, M.Sc., D.Phil

Secretary, Board of Secondary Education, Assam, Guwahati 21.

To The Inspector of Schools (All)

SUB : MINIMUM AGE IN THE HIGH SCHOOL LEAVING CERTIFICATE AND ASSAM HIGH MADRASSA EXAMINATION.

Sir,

I have the honour to inform you that the Board has fixed the minimum age at 15 (fifteen) years on the 1st of March of the year of the Examination to make a candidate eligible for appearing in the High School Leaving Certificate and Assam High Madrassa Examination with effect from 1987 Examinations.

This is for favour of your information and necessary action.

Yours faithfully,

Sd/- Dr. G. N. Talukdar,

Secretary,

Board of Secondary Education, Assam
Guwahati-21.

MEMO NO. SEBA / EXAM/HS/47245-49245 : Dtd. Guwahati
the 4th Dec/86 Copy to :

All Principals, Headmasters, Superintendents of Higher Secondary Schools, High Schools and High Madrassa for information and necessary action.

Sd/- Dr. G. N. Talukdar,
Secretary,

Board of Secondary Education, Assam
Guwahati-21.

LIST OF SCHOOLS OF HOJAI SAMASTI

1987-88 @ Rs. 45,000/- each

@ Rs. 16,000/- each

Total   Rs. 61,000/- each

1. Hayang Basti L. P. School
2. Dakhin Radha Nagar L. P. School
3. 1No. Taradubi L.P. School
4. Das Mati L. P. School
5. Kala Khun L. P. School
6. Bishnupur L. P. School
7. Rajabari Tambajani M. E. School
8. Bardalong J. B. Vidyalaya.
9. Fakira Basti L. P. School
10. Khari Khana Janata L. P. School
11. Lalung Dubi L. P. School
12. Sankar Basti L. P. School
13. Rajbari L. P. School

LIST OF SCHOOLS OF HOJAI SAMASTI1986-87 @ Rs. 61,065/- each

1. Naru Daboka Gaon L. P. School,
2. Hindu Block M. V. School
3. Hayang Gaon L. P. School
4. Shilepur L. P. School
5. Pub Dheniram Pathar L. P. School
6. Tengripur L. P. School
7. Raikata Kacharigaon L. P. School
8. Golaghatia Bastuhara L. P. School

9. Kaplipar Muktale School
10. Uttar Farmapar L. P. School
11. Singjuri L. P. (ST) School
12. Simlai Pathar M. E. School
13. Bhalukamari L. P. School
14. Ampukhuri L. P. School
15. Rajabari L. P. School
16. Panchali L. P. School
17. Jamuguri L. P. School
18. Nahargaon L. P. School
19. Dakhin Baluhandar L. P. School
20. Gosarabasti L. P. School
21. Amtala L. P. School
22. 2000 Panchali Moktab
23. Krishna Nagar L. P. School
24. Lanka Veta L. P. School

List of Hindi & Bengali medium L. P. School in Tinsukia Sub Division showing the Govt. sanctioning post against each,

Name of Schools	Nos. of Govt. sanctioning post.
Hindi Medium	
1. Tinsukia Hindi L. P.	8 Nos.
2. Hindustani Hindi L. P.	6 "
3. Hijuguri " "	6 "
4. Sarbajania " "	2 "
5. Ganapat Rai " "	6 "
6. Makum " "	6 "
7. Doom Dooma " "	5 "
8. Rastrabhasa " "	7 "
9. Naharkatia " "	3 "
10. Pachim Zalani " "	5 "
11. Madhya Zalani " "	2 "
12. Pub Zalani " "	6 "
13. Rastrabhasa " "	3 "
14. Adarsha shisu " "	1 "
15. Soikhow " "	2 "
16. Gandhi Bidyamandir H. L. P.	7 "
17. Sasa Nehru " "	2 "
18. Borgulai " "	2 "
19. Mohabir Das " "	2 "
20. Adarsha Hindi Vidya Mandir	2 "
21. Adarsha Hindi L.P.	3 "
22. Bargulai Kaliory L. P.	1 "
23. No. 1 Gulai Hindi L. P.	2 "
24. Tirap gate Hindi L. P.	4 "
25. Rastrabhasa Hindi L. P.	2 "
26. Nawhaia Hindi L. P.	3 "
27. Jaharlal Nehru Hindi L. P.	1 "
28. Tipam Hindi L. P.	2 "
29. Ouguri Sastri Hindi L. P.	2 "
30. Garhbasti Hindi L. P.	2 "
31. Barhapjan Hindi L. P.	3 "

32.	Raidang Hindi L. P.	3 Nos.
33.	Charali Hindi L. P.	5 "
34.	Bardubi Gandhi Hindi L. P.	1 "
35.	Nehru Hindi L. P.	1 "
36.	Guigan Hindi L. P.	5 "
37.	Janata Hindi L. P.	2 "
38.	Dillighat Hindi L. P.	2 "
39.	Lebaingkula Hindi L. P.	1 "
40.	Bharatia Hindi L. P.	2 "
41.	Chapatoli Jyoti Hindi L. P.	2 "
42.	Bonuloni Charali Hindi L. P.	2 "
43.	Philobari Adarsha Hindi L. P. School	3 "
44.	Gabharubhati Hindi L. P.	2 "
45.	Kakajan Hindi L. P.	2 "
46.	Tangana Hindi L. P.	2 "
47.	Rupai Hindi L. P.	5 "
48.	Kakapathar Hindi L. P.	3 "
49.	Talapbali Bazar Hindi L. P.	1 "

BENGALI MEDIUM :

50.	Ramkrishna Sishu Vidyalaya	8 "
51.	Bongio Shisu Vidyalaya	5 "
52.	Durgabari Vidyalaya	4 "
53.	Bani Sadan Vidyalaya	2 "
54.	Sree Dutga Vidyalaya	3 "
55.	Tinsukia Rly. Vidyalaya	3 "
56.	Bongia Balika Vidyalaya	4 "
57.	Makum Rly. Vidyalaya	3 "
58.	Doom Dooma Bangia Vidyalaya	8 "
59.	Bibekananda L. P.	13 "
60.	Ram Mohan Pathsala Vidyalaya	5 "
61.	Kalibari Vidyalaya	2 "
62.	Durgabari Vidyalaya	1 "
63.	Janata Vidyalaya	3 "
64.	Balika Vidya Mandir	4 "
65.	Naharkatia Bidya Mandir	6 "

66. Pasim Jaloni Vidyalaya	3	No s.
67. Moidhya Jaloni Vidyalaya	2	"
68. Netaji Sishu Niketan Bongia L. P.	2	"
69. Ram Krishna Vidyalaya	2	"
70. Lokpriya Gopinath Vidyalaya	4	"
71. Adarsha Vidyamandir	2	"
72. Namdang Bahbari Vidyalaya	2	"
73. A. R. & T. Co.. Vidyalaya	2	"
74. Pronob Sishu L. P.	1	"
75. Ledo Bazar L. P.	1	"
76. Rodgaon L. P.	1	"
77. Robindra Murti Vidyalaya	1	"
78. Pollimangal Bangia L. P.	1	"
79. Bamungaon Bidyamandir	3	"
80. Bibekananda Smriti L. P.	1	"
81. Chuta Rapjan Rephujee L. P.	3	"
82. Bogapani Vidyalaya	3	"
83. Barhapjan Bongia L. P.	2	"
84. Rupai Bibekananda L. P.	3	"
85. Netaji Bidyamandir L. P.	2	"
86. Kiranmayee L. P.	1	"
87. Ananda Mohan PathSala	3	"
88. Erasuti L. P.	2	"
89. Jeypore Bongia Vidyalaya	1	"
90. Samoguri Bongia L. P.	2	"
91. Namrup Rly. L. P.	2	"
92. Soshi Bukhon L. P.	2	"
93. Syama Prasad L. P.	2	"

The list of names of schemes submitted by Silchar PHE Division
No. II under A.R.P.

Piped Water Supply Schemes Proposed.

---

1. Gosaipur W. S. Scheme.
2. Arcuttipur W. S. Scheme.
3. Ambikapur W. S. Scheme.
4. Tirighat W. S. Scheme.
5. Dangirpar W. S. Scheme.
6. Kashipur W. S. Scheme.
7. Meherpur W. S. Scheme.
8. Bagpur W. S. Scheme.
9. Neyargram W. S. Scheme.
10. Amraghat W. S. Scheme.
11. Chotodudpatil W. S. Scheme.
12. Nutan Kanchanpur W. S. Scheme.
13. Dudpatil Grant W. S. Scheme.
14. Rajidhar W. S. Scheme.
15. Sildubi grant W. S. Scheme.
16. Dharmikhali W. S. Scheme.
17. Satkarakandi W. S. Scheme.
18. Chottomandr W. S. Scheme.
19. Dalong W. S. Scheme.
20. Sibpur W. S. Scheme.
21. Madhurbond W. S. Scheme.
22. Tulargram W. S. Scheme.
23. Kumbhirgram W. S. Scheme.
24. Irongmara W. S. Scheme.
25. Meherpur W. S. Scheme.
26. Hawaithung W. S. Scheme.
27. Kamranga W. S. Scheme.
28. Didarkushi W. S. Scheme.
29. Cleverhouse T. E. W. S. Scheme.
30. Bormanda W. S. Scheme.
31. Ambikapur Pt. IX. W. S. Scheme.
32. Borjalenga Pt. IV. W. S. Scheme.

33. Paloi W. S. Scheme.
34. Silcori W. S. Scheme.
35. Suktala W. S. Scheme.
36. Chincori W. S. Scheme.
37. Kaptanpur Pt. XVI W. S. Scheme.
38. Rammanikpur W. S. Scheme.
39. Bhubandhar W. S. Scheme.
40. Bekirpar W. S. Scheme.
41. St. Kathrial W. S. Scheme.
42. Dhanahari W. S. Scheme.
43. Mohanpur W. S. Scheme.
44. Pangram W. S. Scheme.
45. Nagdirgram W. S. Scheme.

Mark-II Deep Well Hand Pump Scheme Proposed.

Name of Schemes.

1. Installation of India M-II Deep Well Hand pump under Udharbond Block.
2. -do- Rajabazar Block.
3. -do- Lakhimpur Block.
4. -do- Lakhimpur Block.
5. -do- Sonai.
6. -do- Sonai.
7. Installation of India M-11 Deep Well Hand Pump under Sonai Block.
8. -do- Sonai Block.
9. -do- Sonai Block.
10. -do- Norsingpur Block.
11. -do- Norsingpur Block.
12. -do- Norsingpur Block.

**GOVT. OF INDIA'S APPROVED CEILING OF EXPENDITURE
DEPARTMENT WISE FUND RELEASED**

Name of Authority 1	Govt. of India's approved ceiling (Rs. in lakh) 2	Fund release (in Rs.) 3
Deputy Commissioner (RG)	725.00	7,25,00,000
Deputy Commissioner/Sub-Divisional Officers (Ex-Gratia)	11.45	7,47,000
Deputy Commissioners/Sub-Divisional Officers (Gratuitous Relief etc.) including Rs. 1200.00 lakhs for Food & Civil Supplies Department.	1602.50	16,96,94,117
G.A.D./D.Cs/S.D.Os (Helicopter Charges)	50.00	—
Panchyat & C.D. (Nutrition)	100.00	1,00,00,000
Health Department	130.00	1,30,00,000
Public Health Engg.	85.50	85,50,000
Agriculture Department	585.00	5,85,00,000
A.H & Veterinary Deptt.	250.00	2,50,00,000
Dairy Development Deptt.	17.00	17,00,000
Fisheries Department	50.00	50,00,000
Soil Conservation Deptt.	20.00	20,00,000
Handloom & Textiles	50.00	50,00,000
Sericulture Deptt.	10.00	10,00,000
Home Department	10.00	10,00,000
Public Works Department	908.00	9,08,00,000
Flood Control Department	2829.00	28,29,00,000
Irrigation Department	373.00	3,73,00,000
Municipal Admn. Deptt.	200.00	2,00,00,000
Panchyat & Comm. Dev.	150.00	1,50,00,000
Inland Water Transport	50.00	50,00,000
Power (A.S.E.B.)	125.00	1,25,00,000
Forest Department	150.00	1,50,00,000
Education Department	50.00	50,00,000
Char Area Development Authority	5.00	5,00,000
	8536.45	85,76,91,117